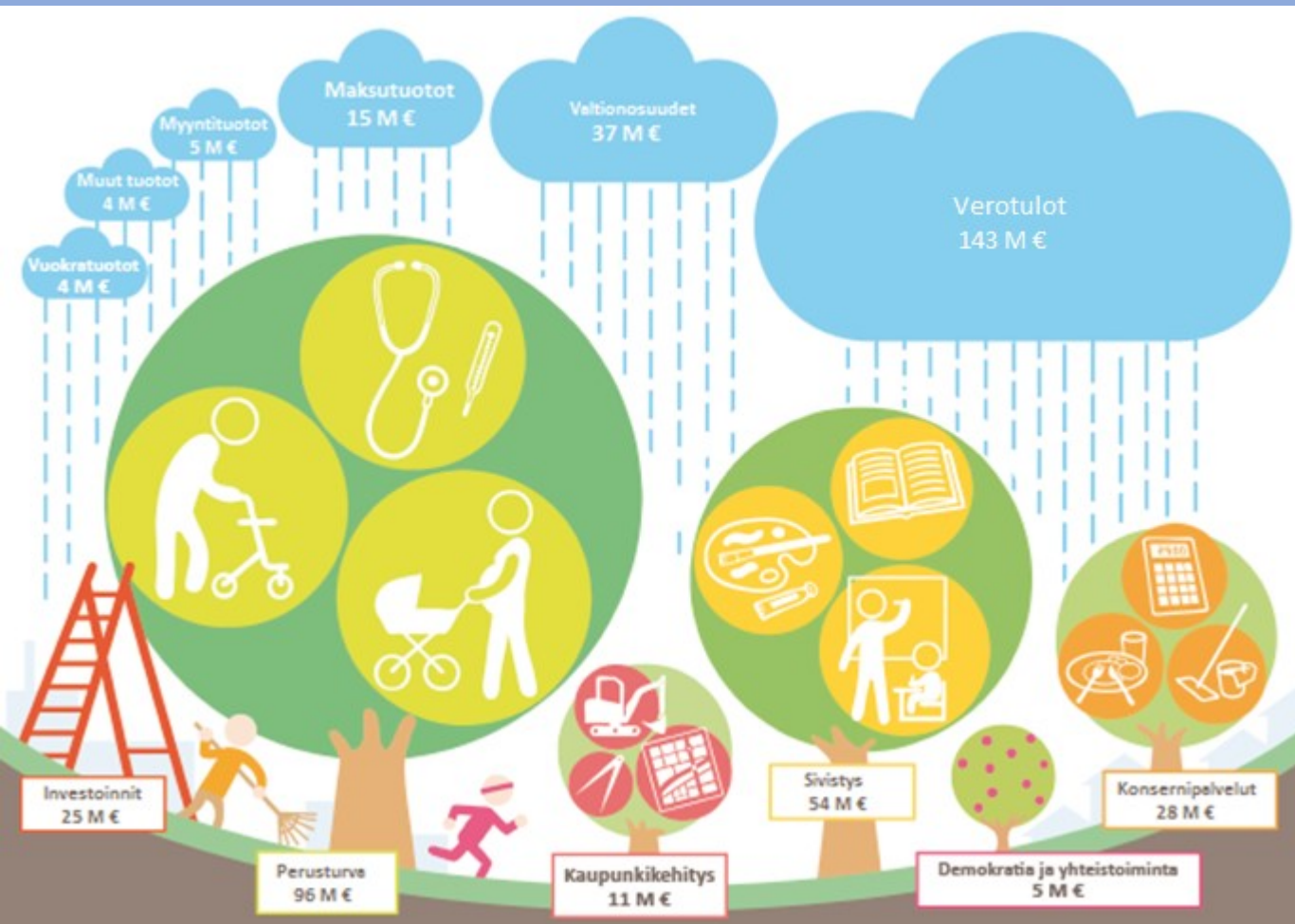

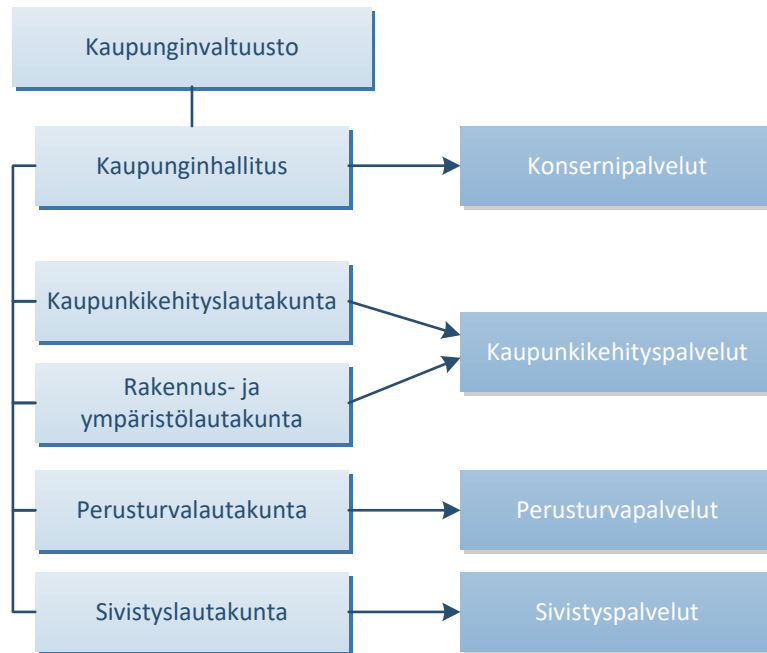
NOKIANKAUPUNKI

TALOUSARVIO 2019

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 10.12.2018

Avainluvut	TP2017	TA2018	TA2019
Asukasluku	33 320	33820*	33 800
Tulovero %	20,00 %	20,50 %	20,50 %
Yli/alijäämä	-4,4 m€	+ 0,9 m€	+ 1,0 m€
Vuosikate	9,5 m€	13,5 m€	15,0 m€
Poistot	14,0 m€	12,7 m€	14,1 m€
Vuosikate/asukas	285 €	400 €	444 €
Toimintamenot/asukas	5 654 €	6 469 €	5792 €
Nettoinvestoinnit	11,3 m€	22,0 m€	24,7 m€
Nettoinvestoinnit/asukas	341 €	651 €	724 €
Lainakanta	88,4 m€	92,0 m€	101,7 m€
Lainaa/asukas	2 653 €	2 720 €	3 010 €

*2018 ennuste 33 550

Kannen kuva: Satu Cozens

Sisältö

I TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT.....	4
Toimintaympäristö	4
Talouden lähtökohdat	5
II STRATEGIA.....	8
Riskienhallinta	12
Kaupunkikonsernin omistajapolitiittiset tavoitteet 2019	13
III TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021	15
Organisaatio.....	15
Talousarvion sitovuus ja seuranta	17
Tilivelvollisuus	19
Tuloslaskelmaosa	20
Investointiosa	26
Rahoitusosa	32
Tase	33
IV KÄYTTÖTALOUSOSA.....	34
DEMOKRATIA	34
KONSERNIPALVELUT	38
KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT	48
PERUSTURVAPALVELUT	66
SIVISTYSPALVELUT	84
V TYTÄRYHTIÖT.....	99
NOKIAN VESI OY	100
NOKIAN VUOKRAKODIT OY	102
NOKIAN JÄÄHALLI OY	104
VERTE OY	106
LIITTEET	107

I TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT

Toimintaympäristö

Väestö

Nokian kaupungin asukasmäärä on kasvanut 2000-luvulla yli 20 %. Vuoden 2017 lopussa nokialaisia oli 33 320. Ko. vuoden kasvu oli pieni, vain 0,3 %. Syyskuun lopussa 2018 asukasmäärä oli 33 420 asukasta, mikä tarkoittaa 100 asukkaan kasvua yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana. Hyväksytyssä uudessa strategiassa tavoitellaan keskimäärin 1 %:n vuosittaista asukasluvun kasvua. Talousarviossa ja -suunnitelmassa väestönkasvun arvioidaan jatkuvan siten, että vuoden 2018 lopussa asukkaita on 33 550, vuoden 2019 lopussa 33 800, vuoden 2020 lopussa 34 150 ja vuoden 2021 lopussa 34 500. Tämä tarkoittaa lähes 1,0 %:n kasvua vuosittain.

Väestön ikärakenne on muuttunut viimeisten vuosikymmenien aikana siten, että suurimmat muutokset ovat 15 - 24 -vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden ryhmissä. Vuoden 2017 lopussa yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut 2017 19,8 %:iin (2016 19,3 %), 25 - 64-vuotiaiden osuus on laskenut 51,4 %:iin (2016 51,6 %), 15-24-vuotiaiden osuus on laskenut 2017 9,3 % (2016 9,5 %) ja alle 15-vuotiaiden osuus laskenut 2017 19,5 % (2016 19,6%).

Tampereen seutukunnan väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 385 301 asukasta. Vuoden 2018 aikana kasvu on ollut 1,0 % (3 869 henkeä) tammi-syyskuun aikana (lähde: Tilastokeskus).

Asuntorakentaminen

Vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana asuntoja valmistui 175 kpl (140 kpl tammi-syyskuussa 2017), joista 10 kpl vanhoihin rakennuksiin (esim. loma-asuntojen käyttötarkoituks muutokset ja muut muutostyöt). Valmistuneet asunnot jakautuivat seuraavasti: pientalot 61 asuntoa (59), rivi- ja ketjutilat 7 asuntoa (7) ja asuinkerrostalot 107 asuntoa (75).

Vuoden 2018 tammi-syyskuussa myönnettiin rakennuslupia 184 kpl (136 kpl), toimenpidelupia 160 kpl (179 kpl), muutoslupia 9 kpl (7 kpl), jatkolupia 6 kpl (24 kpl) ja purkulupia 3 kpl (1 kpl). Uusille rakennuksille myönnetty rakennusluvut jakautuvat seuraavasti: pientalot 92 kpl (48 kpl), rivi- ja ketjutilat 7 kpl (3 kpl) ja asuinkerros- ja luhtitalot 10 kpl (4 kpl). Uusia asuntoja näissä on kaikkiaan 272kpl (253 kpl).

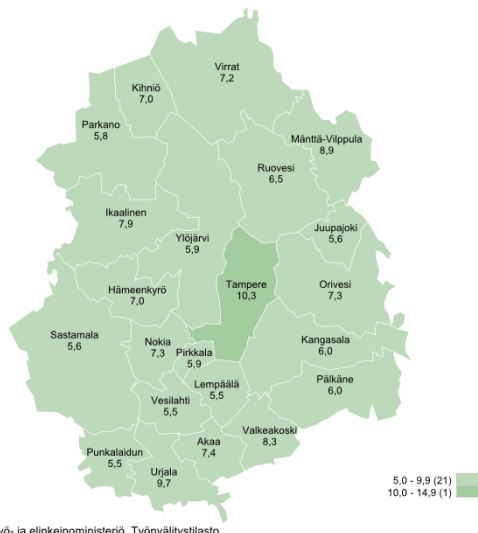
Edelliseen vuoteen verrattuna valmistuneiden asuntojen määrä tammi-syyskuussa kasvoi n. 25 %. Pientaloille myönnettyjen rakennuslupien määrä kasvoi lähes kaksinkertaiseksi edelliseen vuoteen verrattuna.

Työllisyystilanne

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilastojen mukaan myönteinen työllisyyskehitys on jatkunut koko maassa vuoden 2018 aikana. Syyskuussa 2018 Pirkanmaalla oli työttömiä työnhakijoita merkittävästi vähemmän kuin syyskuussa 2017. Koko Pirkanmaan työttömyysaste syyskuussa 2018 oli 8,4 % (syyskuussa 2017 11,2 %). Vastaavasti koko maassa työttömyysaste syyskuussa 2018 oli keskimäärin 8,8 % (syyskuussa 2017 10,5 %).

Vuoden 2018 aikana työttömyys on vähentynyt myös Nokialla. Vuoden 2017 syyskuussa työttömien määrä Nokialla oli 1 615 ja työttömien osuus työvoimasta oli 10,1 %. Syyskuun lopussa 2018 työttömien määrä Nokialla oli 1 159 ja työttömien osuus työvoimasta 7,3 %. Sekä pitkäaikaistyöttömiä että nuoria alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli Nokialla syyskuussa 2018 vähemmän kuin syyskuussa 2017. Nokialla oli syyskuussa 2018 300 pitkäaikaistyöttömää työnhakijaa kun vastaava luku vuonna syyskuussa 2017 oli 614. Vastaavasti alle 25 vuotiaita työnhakijoita oli syyskuussa 2018 Nokialla 177 kun vastaava luku syyskuussa 2017 oli 202.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Elinkeinotoiminnan kehitys

TE-toimistoissa olevien nokialaisten avoimien uusien työpaikkojen määrä on vuoden 2018 pysynyt edelleen korkeana, ollen kuukausitasolla yli 200 työpaikkaa. Pitkän ajan muutoksena suuntaus on ollut työpaikkojen väheneminen erityisesti teollisuudesta ja suurista yrityksistä, kun taas korvaavat työpaikat ovat syntyneet pk-yrityksiin sekä uusiin, lähinnä palvelualan yrityksiin. Vuoden 2018 aikana työpaikkakehitys on selkeästi ollut positiivista myös valmistavassa teollisuudessa ja suurissa yrityksissä, joten työpaikkaomavaraisuuden voidaan arvioida vuoden aikana kehittyneen positiivisesti. Myös kuluneen vuoden yritysperustanta on ollut vireää ja yritysmäärässä nettokasvua.

Yleisen taloustilanteen elpyminen on näkynyt paitsi työllisyystilanteen kohentumisena ja työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentymisenä, myös investointien lisääntymisenä. Teolliset investoinnit ja tonttien luovutukset ovat hyvällä tasolla. Hyvä tonttikysyntä tuo haasteita rakentamisvalmiin tonttimaan riittävyyteen ja korostaa maanhankinnan tärkeyttä jatkossa.

Talouden lähtökohdat

Kansantalous

Valtionvarainministeriön syyskuun 2018 ennusteen mukaan korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta yhä enemmän on merkkejä siitä, että nopein kasvuvaihe on hidastumassa. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouden hidastumisesta. Vuodesta 2018 arvioidaan tulevan nykyisen suhdannenousun paras vuosi, jonka jälkeen talouden kasvuvauhti tulee hidastumaan. Vuoden 2018 kesäkuun lopun tilanteessa kansantalouden arvonlisäys oli noin 2,5 %:a korkeammalla tasolla kuin vastaavassa tilanteessa vuonna 2017. Bruttokansantuotteen arvioidaan kehittyvän vuonna 2018 n. 3 %:ia, jonka jälkeen kasvuvauhti hidastuu noin 1,5 %:n tasolle tulevina vuosina. Keskipitkälle aikavälille (v. 2021 -2022) odotettu kasvu on noin yhden prosentin tasolla.

Yritysten tuotanto-odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualojen myynti-odotukset ovat kohentuneet. Toisaalta kasvun rajoitteistakin on viitteitä, sillä teollisuuden uusien tilausten arvo supistui tammi-kesäkuussa 2018 4,5 % vuodentakaisesta. Lisäksi yritykset kertovat kyselytutkimuksissa pulan ammattitaitoisesta työvoimasta ja myös tuotantokapasiteetista yleistyneen. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Lisäksi monet liikerakennushankkeet ovat valmistumassa. Myönnettyjen rakennuslupien määrä on laskenut tammi-toukokuussa yli 10 % viime vuoteen verrattuna.

Työllisyys on parantunut vuoden 2018 aikana. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on kesäkuun 2018 tilanteessa 71,8 %, kun vuotta aiemmin ennustettiin n. 70 %:n tasoa. Työllisyyden kasvun ennustetaan jatkuvan ja työllisyysaste voi nousta 73 prosenttiin v. 2020.

Inflaation ennustetaan asettuvan vuoden 2018 lopussa noin 1,1 %:in. Inflaatiota nostavat lähinnä palvelu, elintarvike- ja energiahintojen nousu. Verojen nousu kiihdyttää inflaatiota yli 0,3 prosenttiyksikköä. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouksen käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu, kun inflaatio kiihtyy. Tästä syystä myös yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu v. 2019.

Kuntatalous

Suomen talouden hyvä suhdannetilanne kohentaa julkista taloutta. Viime vuonna julkisen talouden alijäämä pieneni jälleen edellisvuodesta. Talouskasvu jatkuu kohtuullisena vielä lähivuosina, jolloin julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu. Talouden suotuisa suhdannevaihe peittää alleen julkisen talouden rakenteelliset ongelmat. Väestö ikääntyy ja se näkyy erityisesti kasvupaineena hoito- ja hoivamenoissa myös tulevaisuudessa. Julkisen talouden tulisi olla 2020-luvun alussa selkeästi ylijäämäinen, jotta se olisi kestävällä pohjalla kohtaamaan väestön ikääntymisestä aiheutuvat paineet.

Julkisen talouden riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Jos talouskasvu osoittautuu ennustettua hitaammaksi, jäisi verotulojen kasvu ennustettua heikommaksi, ja esimerkiksi suhdanneluonteiset työttömyysmenot kasvaisivat ennustettua nopeammin.

Paikallishallinnon taloudellinen tilanne on kohentunut merkittävästi viime vuosina. Paikallishallinnon rahoitusasema kuitenkin heikkenee vuonna 2018 edellisestä vuodesta. Kulutusmenoja lisäävät mm. väestön ikääntymisestä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, pieni- ja keskituloisten päivähoitomaksujen alentaminen ja siihen liittyvä päivähoidon kysynnän kasvu, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu sekä ansiotason nousu kunta-alalla.

Ansiotasoa nostavat v. 2018 mm. toukokuussa maksettu yleiskorotus sekä vuoden 2019 tammikuussa maksettava tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, joka kirjataan suoriteperusteisesti jo vuodelle 2018. Paikallishallinnon tulot kasvavat vuonna 2018 hyvin vaatimattomasti. Hyvästä talouden suhdannetilanteesta huolimatta kuntien tuloverot jopa laskevat hieman viime vuodesta, mikä johtuu mm. poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista, kuntien jako-osuuden tarkistuksesta alaspäin ja yhteisöveroon v. 2017 kohdistuneesta suuresta kertaerästä.

Tilastokeskuksen tilinpäätöstietojen 2017 perusteella voidaan todeta, että kuntien taloudessa on suuria eroja ja osassa kuntia talouden ongelmat jatkuvat myös vuonna 2019. Vuonna 2017 tilikauden tulos jäi 51 kunnassa alijäämäiseksi.

Maan hallituksen talousarvioesityksen mukaan vuodelle 2019 kuntien verotuloja leikataan veroperustemuutoksilla 223 miljoonaa euroa. Kuntien valtionavut ovat 10,5 mrd. euroa v. 2019, mikä on 3 % vähemmän kuin v. 2018. Valtionosuusjärjestelmää uudistetaan siten, että valtionosuuksista leikataan uudelleenkohdennettavaksi 30 miljoonalla eurolla kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Kriteerit eivät ole vielä tiedossa. Yhteensä valtion toimenpiteiden vaikutukset ovat n. 254 miljoonaa euroa kuntataloutta heikentäviä.

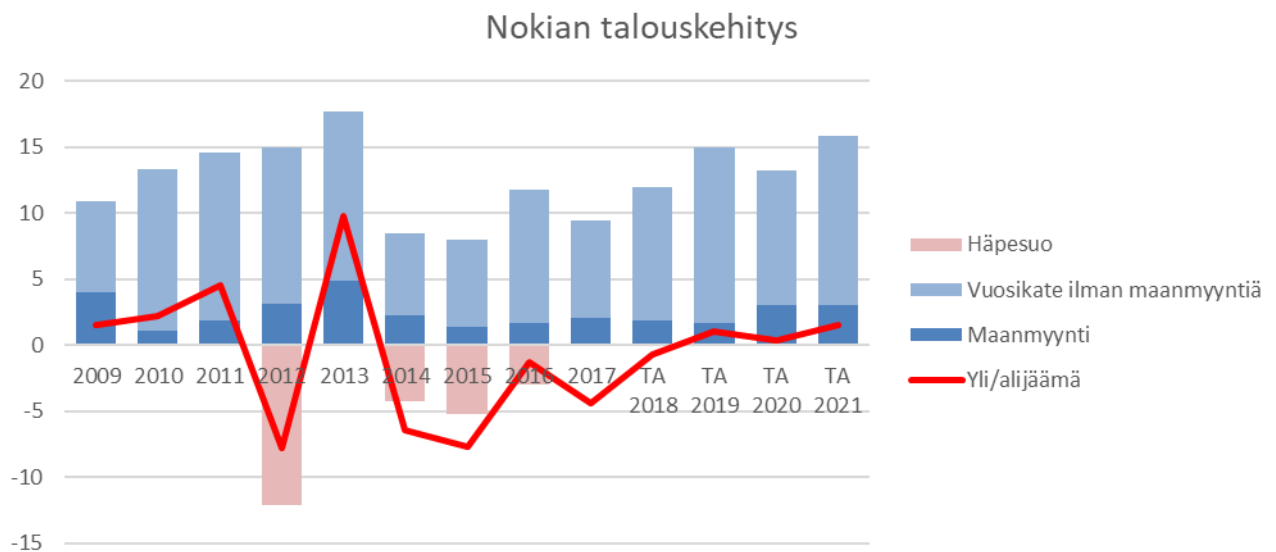
Nokian kaupungin talous

Nokian kaupungin talous on historiansa merkittävimmän haasteen edessä tulevina vuosina. Poikkeuksellisen mittavat korvausinvestoinnit tulevat rasittamaan kaupungin taloutta merkittävästi. Kaupungin kokonaistulojen kasvu on jäänyt vaatimattomaksi viime vuosina samalla kun käyttötalousmenot ovat kasvaneet. Käyttötalousmenojen kasvu pääasiassa selittyy kiinteistöjen väistö- ja korjauskustannuksilla. Tulosta ovat rasittaneet lisäksi lisäpoistot, joita on jouduttu tekemään merkittävistä ydintoiminnan käytössä olevista kiinteistöistä. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä taseen ylijäämää on jäljellä enää 7,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos on ollut negatiivinen neljänä peräkkäisenä vuonna.

Vuosikate kertoo, paljonko kaupungilla on varaa maksaa investointeja (poistoja) velkaantumatta. Vuosikateen keskiarvo viimeiseltä kolmelta vuodelta on 9,8 miljoonaa euroa poistojen ollessa keskimäärin 12,3 miljoonaa euroa. Poikkeuksellisen suuri tuleva investointiohjelma tarkoittaa, että investoinneista joudutaan maksamaan arviolta noin 14 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 15 miljoonaa euroa suunnitelmakauden loppuun vuonna 2021. Merkittävät investointitarpeet jatkuvat suunnitelmakauden jälkeenkin.

Tämä tarkoittaa, että kaupungin tulokertymää (mm. myyntituotot, maksutuotot, verotulot) tulee pyrkiä parantamaan ja toimintamenojen (henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet tavarat, tarvikkeet, avustukset jne.) kasvua tulee hillitä, jotta vuosikatetta saadaan parannettua talouden tasapainon saavuttamiseksi. Suhhteessa valtioon kaupungin toimenpiteet tulisi kohdentaa verotulokertymän parantamiseen, koska valtion-osuuksien voidaan ennustaa laskevan tulevina vuosina.

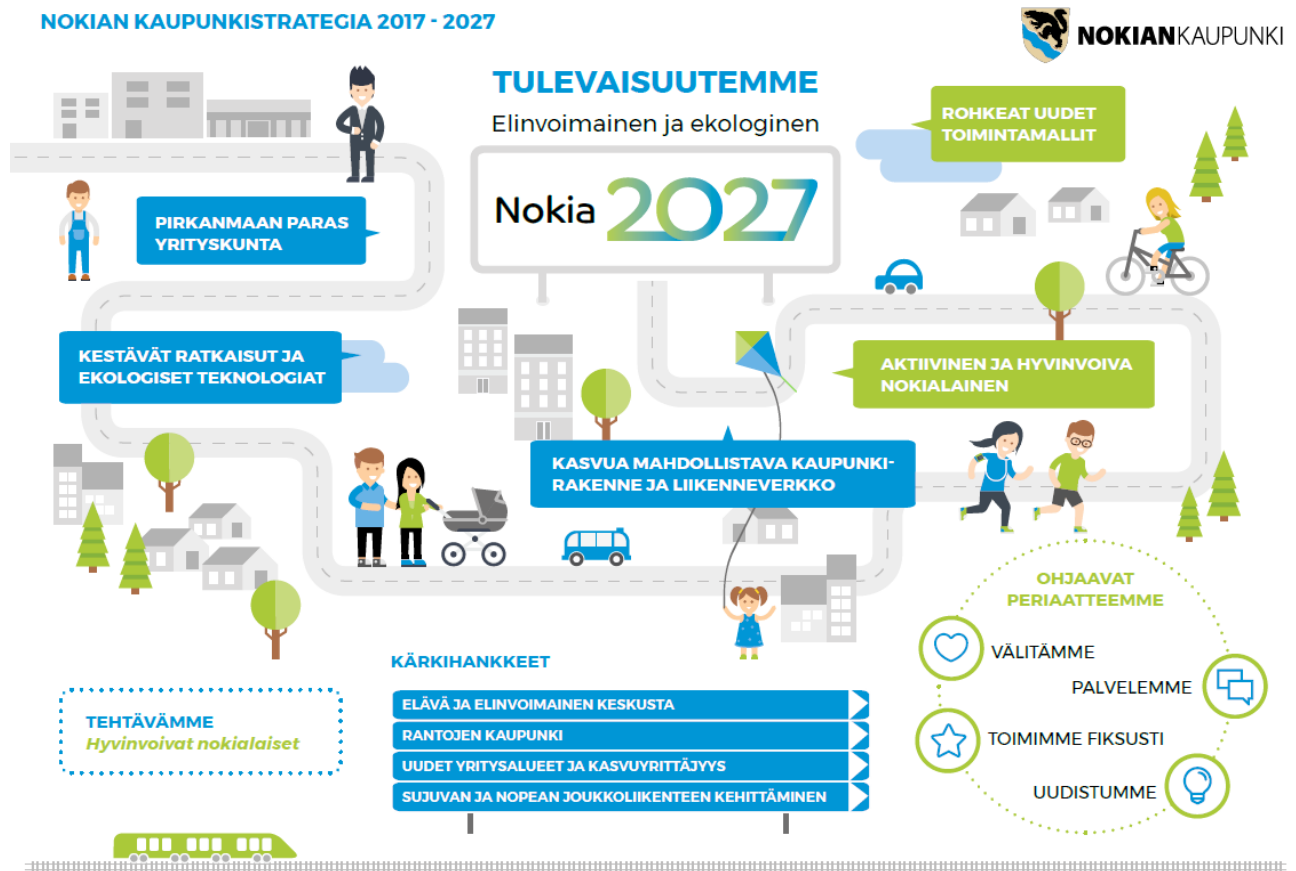
Vuoden 2019 talousarvioesityksessä on huomioitu tulevat investointitarpeet ja niiden rahoitus siten, että talous saadaan käännettyä positiiviselle uralle, vuosikatetta parannettua ja talous tasapainotettua. Talousarvioesityksessä vuosikate on arvioitu noin 15,0 miljoonan euron tasolle. Suurin merkittävä tekijä on verotulojen kasvu, jonka ennustetaan olevan lähes 9,3 miljoonaa euroa (7,0 %:ia). Toimintatuotot kasvaisivat 5,4 % ja toimintameno 2,9 %. Talouden tasapainon saavuttamisessa on kuitenkin epävarmuutta liittyen yleiseen talouskehitykseen ja sitä kautta verotulokertymään ja valtion tuleviin kuntatalouden tasapainotus-toimiin.

II STRATEGIA

Nokian kaupungin strategia, Elinvoimainen, ekologinen Nokia 2027, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa lokakuussa 2017.

NOKIAN KAUPUNKISTRATEGIA 2017 - 2027

Toimintaa ohjaavat periaatteet on strategiassa kuvattu seuraavasti:

Ohjaavat periaatteemme

Palvelemme

Tarjoamme laadukkaita palveluita tarvelähtöisesti esimerkillisellä palveluasenteella. Kehitämme palveluitamme asiakaslähtöisesti. Toimimme eettisesti kestäväällä tavalla ja ratkaisumme perustuvat korkeaan ammatilliseen osaamiseen.

Välitämme

Asukkaamme ja yhteisömme ovat meille voimavara. Haemme uusia tapoja kohdata ja kuulla heitä. Arvostamme ammattitaitoista henkilökuntaamme ja pidämme huolta edellytyksistä hyvälle työtuloksille ja työhyvinvoinnille.

Toimimme fiksusti (taloudellisesti)

Toimintamme verorahoilla on tehokasta ja taloudellista. Kohdistamme voimavarat asiakasrajapintaan. Vältämme turhaa hallinnointia. Pidämme kuitenkin tiukasti kiinni demokratian ja hyvän hallinnon periaatteista.

Uudistumme

Kehitämme toimintaamme jatkuvasti. Kannustamme jokaista jakamaan ideansa ja tietonsa muiden kanssa. Verkostoidumme muiden, yksityisten ja julkisten toimijoiden kanssa.

Strategisten tavoitteiden kuvaukset ovat seuraavat:

Tavoite 1: Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen

Keino: "Palvelut edistävät nokialaisten omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen, terveelliseen elämäntapaan. Tuemme ihmisten omaa ja yhteistyökumppaneidemme vastuunkantoa hyvinvoinnista ja yhteisöllisyydestä. Kannustamme asukkaita kouluttautumaan, työllistymään, osallistumaan ja harrastamaan. Olemme ylpeitä identiteetistämme sekä monipuolisista luonto- ja kulttuuri-kohteistamme.

Tavoite 2: Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko

Keino: "Kaupunki toimii dynaamisesti uusien, monipuolisten asuin- ja yritysalueiden suunnittelussa ja käyttöönotossa sekä keskustan tiivistämisessä ja asemanseutujen rakentamisessa. Kehitämme ranta-alueita nokialaisten yhteisen käytön lisäksi asumiselle. Liikenneverkkoratkaisut mahdollistavat sujuvan sisäisen ja muun asioinnin. Lisäraiteen saaminen kehittyvälle lähijunaliikenteelle on keskeinen tavoite.

Tavoite 3: Pirkanmaan paras yrityskunta

Keino: "Edistämme yhdessä yritysten kanssa kansainvälisesti tunnettua bio- kierto- ja energiatalouden Eco3 –yritysalueita sekä muuta ympäristöystävällistä liiketoimintaa alueella. Tuemme pienten ja keskisuurten yritysten kasvua. Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina yritysten kanssa uusien tuotteiden pilotoinnissa ja testaamisessa. Hankintoja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan pienhankintoina lähialueilta. Yrityspalveluiden kokonaispalveluprosessi on tehokas ja nopea."

Tavoite 4: Kestävät ratkaisut / ekologist teknologiat

Keino: "Otamme omassa toiminnassamme laaja-alaisesti käyttöön ekologisesti kestäviä ratkaisuja, mm. älyteknologiaa, kaasua- tai sähköautoja. Edistämme kasvavan kaupungin asukkaiden liikkumista kehittyvällä ja ympäristöystävällisellä joukkoliikenteellä."

Tavoite 5: Rohkeat uudet toimintamallit

Keino: "Toteutamme palvelumme lähtökohtaisesti omalla tuotannolla. Otamme kuitenkin rohkeasti käyttöön myös vaihtoehtoisia toimintamalleja edellyttäen, että ne ovat laadullisesti saman tasoisia ja kokonaiskustannuksiltaan edullisimpia."

Vuoteen 2027 tähtäävän strategian tavoitteiden toteuttaminen jalkautuu vuosittain talousarviossa palvelualueiden toiminallisiksi tavoitteiksi, joista johdetaan tulosalueiden strategiaa toteuttavat käytännön teot. Käytännön tekojen toteutumista seurataan mittaroimalla ja asettamalla niille tavoiteaikataulu.

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti kaupungin johtoryhmä on käynyt vuoden 2019 tavoiteasetannasta keskustelun, jonka perusteella palvelualueiden välinen strategisten tavoitteiden jakautuminen on sovittu. Seuraavassa on esitetty yhteenveto palvelualueiden toiminnallisista tavoitteista:

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet		
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen palvelualue
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen 1)	Konsernipalvelut, Perusturvapalvelut ja Sivistyspalvelut
	Parannetaan kuntalaisten palveluja sekä kevennetään hallinnollista työtä Turvalliset, tehokkaat ja terveelliset toimitilat	Konsernipalvelut
	Asiakaslähtöinen palveluprosessi Kaupunkiympäristö vastaa asukkaiden tarpeisiin Kuntalaisten kannustaminen aktiiviseen toimintaan asuin ympäristön hyväksi Ulkoliikunta-alueiden pitkäjänteinen kehittäminen	Kaupunkikehityspalvelut
	Palvelurakenteen varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen omassa kaupungissa	Perusturvapalvelut
	Edistää ja tukea lasten ja nuorten kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa Monipuoliset ja helposti saavutettavat vapaa-ajan palvelut	Sivistyspalvelut
Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko	Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen Kaupungin kasvuun varautuminen Kaupungin keskustassa sijaitsevan rakenteellisen pysäköintitalon hyödyntäminen keskustan kehittämisessä 2) Kaupunki toimii katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa erityisesti jo olemassa olevassa yhdyskuntarakenteessa nopeasti ja tehokkaasti. 3) Keskustan kehittäminen Kaavoituksen vaikutusten arviointi Liikenneverkon kehittäminen	Kaupunkikehityspalvelut
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Toimintavarmuuden turvaaminen ja paperittomuuden edistäminen Uusiutuvan energian hyödyntäminen, energiansäästö ja ekologiset ratkaisut	Konsernipalvelut
	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen	Perusturvapalvelut
	Kasvattaminen terveeseen ja kestävään elämäntapaan Terveelliset, turvalliset ja innostavat oppimisympäristöt ja harrastusolosuhteet	Sivistyspalvelut
	Bio- ja kiertotalouden sekä cleantech-toiminnan vahvistaminen Uusien teknologioiden ja sähköisen palvelutuotannon lisääminen	Kaupunkikehityspalvelut
Pirkanmaan paras yritys kunta	Hankinnoissa edistetään paikallisten yritysten osallistumismahdollisuuksia	Konsernipalvelut
	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen Verkostoyhteistyön ja aktiivisen elinkeinomarkkinoinnin kehittäminen	Kaupunkikehityspalvelut
	Kuntalaisten palvelutarpeeseen vastaaminen oikea-aikaisesti vaihtoehtoisilla palveluilla	Perusturvapalvelut
	Yrittäjyyden ja yritys yhteistyön kehittäminen	Sivistyspalvelut
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle" 4) Työhyvinvoinnin lisääminen 5)	Kaikki palvelualueet
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Konsernipalvelut, Perusturvapalvelut
	Vaihtoehtoisten toimintamallien selvitys	Kaupunkikehityspalvelut
	Teknologian tehokas hyödyntäminen	Konsernipalvelut
	Palvelutuotannon uusien toimintamuotojen selvittäminen	Kaupunkikehityspalvelut
	Asiakaslähtöiset toimintamallit kuntalaisten omaa vastuuta tukien Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Perusturvapalvelut
	Uusien palvelukiinteistöjen toiminnan ja tilojen kustannustehokas suunnittelu Uusien pedagogisten ratkaisujen selvittäminen lapsen oppimisen ja kehityksen tukemiseksi	Sivistyspalvelut

Kärkihankkeiden toteuttaminen on kaupunkikehityspalveluiden tehtävä.

- 1) Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.
- 2) Kaupunki omistaa 50 % pysäköintitalo Koy Tuuliharjun osakkeista. Kaupunki ei saa yhtiöstä pysäköintituloja. Selvitetään osana keskustan kehittämistä Koy Tuuliharjun osakkeiden arvo ja kiinnostavuus tahoille, joilla on keskustassa investointiaikeita, ja jotka voisivat saada veloituspysäköinnin hoidetuksi kokonaan tai osittain valmiina ratkaisuna. Kaupunki toimii katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa erityisesti jo olemassa olevassa yhdyskuntarakenteessa nopeasti ja tehokkaasti
- 3) Katujen ja yleisten alueiden rakennushankkeiden suunnittelu ja kilpailutus suoritetaan siten, että toteutus on mahdollisimman nopeaa ja sujuvaa, ja siten mahdollisimman vähän tai lyhyen aikaa asukkaita, yrityksiä ja muita käyttäjiä häiritsevää. Myös ulkopuolisille urakoitsijoille (jos kohde ei ole kaupungin oma kohde) kaupunki asettaa luvassaan velvoittavan toteutusajan.
- 4) Kaikissa organisaatioissa työaikaa kuluu välillisiin tehtäviin, kokouskäytäntöihin, muihin vakiintuneisiin rutiineihin, ja myös tehtäviin ja asioihin, jotka hyvin vähän edistävät tehtävän ydintavoitteita. Johtamisessa entistä enemmän pitäisi kyetä työaikaa käyttämään suunnitteluun, ennakointiin, johtamiseen, läsnäoloon jne. Asiakastyötä tekevien tavoitteena tulisi olla lisätä välitöntä asiakastyötä välillisen sijaan. Työajan 5 % uudelleen allokoinnilla ei primääristi tavoitella henkilöstökustannussäästöjä vaan parempaa asiakaskokemusta, parempaa työhyvinvointia ja parempaa ennakointia. Löydetään uusia tapoja.
- 5) Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.

Strategian toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Strategian toteutumista seurataan seuraavilla mittareilla vuoteen 2027:

MITTARI	Lähtöluku 2017	Tavoiteluku 2027
Asukasmäärän kehitys	33 291	36 800
Verokertymä/asukas	3757 (v. 2015)	> maan keskiarvo/asukas
Avoimen sektorin työpaikkojen määrä	6 200	7 400
Yrityskannan määrän kasvu (yr/1000 henkilöä)	53,2 (v. 2016)	65
Työpaikkaomavaraisuus	78,1 % (v. 2014)	80,0 %
Työttömien määrä	12,00 %	enintään maan keskiarvon verran
Sairastuvuusindeksi	100,1	alle 100
Kuntalaisten asiakastyytyväisyys (asteikko 4-10)	7,49	Yli 4,2 (asteikolla 1-5)
Henkilöstön hyvinvointi (Kunta10)	49	Yksi parhaista työnantajista
Joukkoliikenteen nousujen määrä 3 % vuosittainen kasvu	762 000	1 000 000
Kaupunkilaisten onnellisuus: EPSI Rating IS onnellisimmat kunnat	Indeksi 67,9 Sijaluku 169	Indeksi 75 < 75

Palvelualueiden ja tulosalueiden strategisten avainmittareiden laskennassa on käytetty seuraavia väestöennusteita:

Vuosi	TP2017	TAE2018	TA2019	SV2020	SV2021
Asukasluku	33 320	33 550	33 800	34 150	34 500

Riskienhallinta ja riskienhallinnan kehittäminen vuonna 2019

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus kaupungin strategisten, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta on systemaattista ja jatkuvaa toimintaa, jonka avulla pyritään tunnistamaan toimintaan liittyviä riskejä ja menestymisen mahdollisuuksia.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä
- määritetään toimintatavat riskien kustannustehokkaaksi hallitsemiseksi tai hyödyntämiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi

Riski on mikä tahansa sisäinen tai ulkoinen uhka tai epävarmuus, joka voi estää tai vaarantaa toimintaa ja tavoitteiden saavuttamista tai joiden vuoksi mahdollisuuksia jää hyödyntämättä. Kaupunkikonsernin riskit ovat taloudellisia, rahoituksellisia, toimintaympäristöön liittyviä, toiminallisia ja vahinkoriskejä. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä.

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Näiden perusteella kootaan koko kaupunkikonsernia koskeva riskikartoitus: keskeiset riskit ja menettelytavat niiden hallitsemiseksi.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti. Kaupungin tytäryhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Tytäryhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta konserniohjeen mukaisesti.

Vuoden 2019 aikana erityisesti seurattavat riskit ja muut riskienhallinnan toimenpiteet

Strategiset riskit

- toiminnan suunnittelu ja ennakointi
- kuntien veloitteiden lisääminen
- maakunta- ja sote-uudistuksen aikataulutuksen epäselvyydet
- viestinnän onnistuneisuus

Toiminnalliset riskit

- henkilöstön osaaminen, motivaatio ja kehittäminen (Kunta-10 tutkimuksen tulosten pohjalta)
- tietojärjestelmien häiriöttömyys, tietoturvallisuus- ja tietosuojariskit
- rakennusten ja infran kunto
- palvelutoiminnan sujuvuus väistötiloissa
- toiminnan toteutuminen suunnitellusti

Vahinkoriskit

- palvelutuotannon turvallisuuteen liittyvät riskit
- omaisuuden kohdistuvat vahinkoriskit
- sisäilmaongelmat
- ikivalta ja muut vahingonteot

Taloudelliset riskit

- kustannusten nousu
- tulorahoituksen pienentyminen
- budjetoinnin onnistuminen
- omaisuuden arvon säilyminen
- suuriin hankkeisiin liittyvät sitoumukset
- Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa kaupungin tulevat valtionosuudet heikkenevät, mikäli perusturvan toimintakulut kasvavat muita kuntia ja kaupungin yleistä kulukehitystä nopeammin.

Vuoden 2019 aikana toteutetaan kaupunkikonsernin laaja riskikartoitus, kehitetään riskienhallinnan raportointia ja tarkistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan konserniohjeistus.

Kaupunkikonsernin omistajapoliittiset tavoitteet 2019

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Nokian kaupungin omistajapoliittiset linjaukset 13.6.2016 ja ne tulivat voimaan 1.7.2016. Omistajapoliittisten linjausten tarkoituksena on tukea kaupungin strategian toteutusta. Omistajapolitiikka on johtamisen väline, joka määrittelee missä tehtävissä ja hankkeissa kunta on mukana omistajana ja sijoittajana, omistukselle asetettavat tuotto- ja muut tavoitteet, pääoman käytön periaatteet sekä kuka omaisuuden käytöstä vastaa ja miten omaisuuden hallinnan johtaminen ja raportointi on järjestetty.

Maaomaisuuden osalta linjaukset sisältyvät maapoliittiseen ohjelmaan. Rakennusomaisuuden osalta tavoitteet on esitetty toimitila- ja kiinteistöohjelmassa, joka on tullut voimaan 1.12.2016. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (kuten infrastruktuuri) tarve ja investoinnit on määritetty tässä talousarviossa. Koneiden ja kaluston hankintoja ohjataan kaupungin hankintaohjeilla. Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden ja erityisesti tytäryhtiöiden ja osakkuus- ja yhteisyhteisöjen omistamisen tavoitteet on linjattu Nokian kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa.

Rakennettujen kiinteistöjen osalta tavoitteena on luopua asteittain toiminnassa tarpeettomista rakennuksista rakennusomaisuuden salkutuksen perusteella. Myyntivoittoa on budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa vuodelle 2019. Tontteja on suunniteltu myytävän 1,7 miljoonalla eurolla (myyntivoitto). Maa- ja vesialueiden vuokraa on budjetoitu 2,1 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöiden ja osakkuus- ja yhteisyhteisöjen omistajapoliittisissa linjauksissa on määritetty toimintalinjat omistamisen, toiminnan sekä talouden ja tehokkuuden osalta. Talouden ja tehokkuuden linjaukset

ovat mm: kaupunki ohjaa toimintaa talousarvion toiminnallisilla ja taloudellisilla tavoitteilla, yhtiöiden tulee toimia tehokkaasti (parantaa asiakaskokemusta, tuottavuutta ja kilpailukykyä) sekä yhtiöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kaupungille konserniohjeen mukaisesti.

Linjauksissa on määritetty tavoitteet eri toimialan kaupunkikonsernin yhteisöille. Pääasiallinen tavoite on, että tytäryhtiöt toteuttavat Nokian kaupungin tehtävää omalla toimialallaan.

Tytäryhtiöt tuottavat palveluja asiakasystävällisesti ja tehokkaasti. Palvelujen hinnoittelun tulee mahdollistaa korjaus- ja korvaavat investoinnit sekä toiminnan ylläpito. Mikäli kaupunki on taannut tytäryhteisön lainoja, perii kaupunki jäljellä olevien lainojen määrästä 0,5%:n suuruisen vuosittaisen takausprovision. Vuonna 2019 takausprovisioita laskutetaan tytäryhtiöiltä noin 140 000 euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Nokian kaupungin konserniohjeen, joka tuli voimaan 1.7.2016. Sen mukaan kaupungin talousarvio sisältää myös tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöjen tiedot sisällytetään myös tilinpäätökseen ja osavuositarkastuksiin.

Tässä talousarviossa on esitetty tytäryhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet: Nokian Vesi Oy, Nokian Vuokratyöt Oy, Verte Oy ja Nokian Jäähalli Oy.

Taloussuunnitelma ei sisällä kaupungin pääomittamista tai mitään muuta tukea Siuron Liiketaloylle korjausinvestointien suorittamiseksi. Tämän johdosta terveysaseman toiminta ei voi jatkua Siuron Liiketalossa. Perusturvalautakunnan on päätettävä terveyspalveluiden palveluverkosta talousarvionsa rajoissa.

Kaupungin omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohje päivitetään vuoden 2019 aikana. Asiakirjojen uudistamisen tavoitteena on varmistaa konsernin tarkoituksenmukainen sekä tehokas toiminta ja ohjaus kuntalain edellyttämällä tavalla.

III TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021

Talousarvion yhteydessä käsitellään myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Vuodesta 2019 alkava suunnittelukausi käsittää myös vuoden 2021, jonka alusta on suunniteltu toteutettavaksi maakuntauudistus. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty, joten vuoden 2021 taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu mahdollista tulevaa uudistusta.

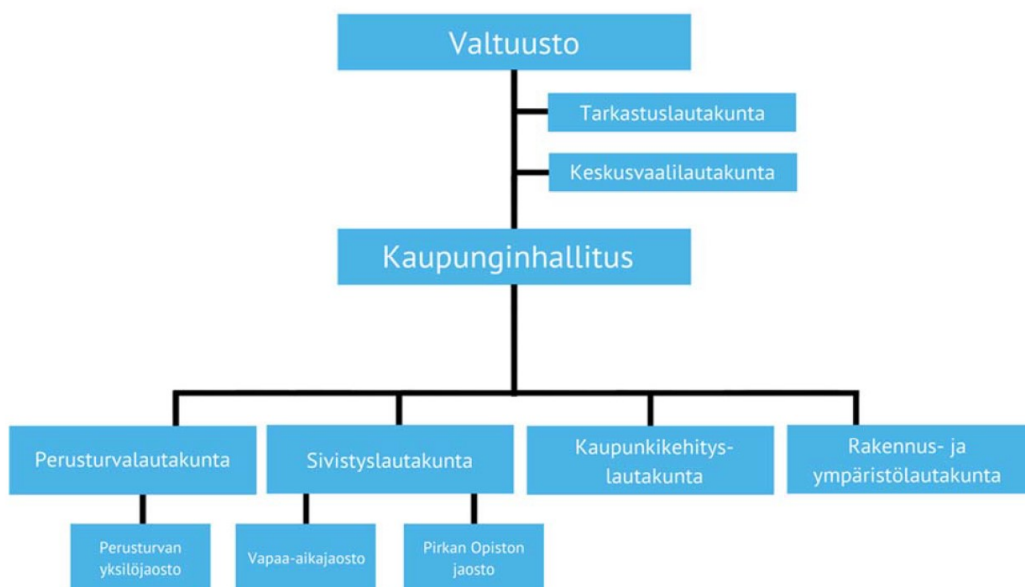
Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Mahdollisen kattamattoman taseen alijäämän osalta on laadittava yksilöity toimenpideohjelma.

Vuosikatetta tulee parantaa merkittävästi edellisvuosien tasosta kaupungin velkaantumisen ehkäisemiseksi ja tuleviin suuriin investointeihin varautumiseksi. Koko organisaation tulee yhdessä pyrkiä parantamaan toimintakatetta ja henkilöstökustannusten rakenteellista alentamista tulee jatkaa. Henkilöstökustannukset ovat 46,5 % toimintamenoista ja 91,1 miljoonaa euroa. Yhden prosenttiyksikön säästö niissä tarkoittaa 911 000 euroa. Strategian tavoite ”rohkea uudistuminen” haastaa etsimään uusia toimintatapoja ja tehokkaampia prosesseja, jotka samanaikaisesti parantavat palvelun laatua ja asiakaskokemusta ja ovat taloudellisesti mielekkäitä.

Organisaatio

Luottamushenkilötoimielimet

Luottamushenkilötoimielinrakenne on uudistunut kaupunginvaltuuston 15.5.2017 hyväksymän uuden hallintosäännön mukaisesti uuden valtuuston aloittaessa tehtävässään 1.6.2017.

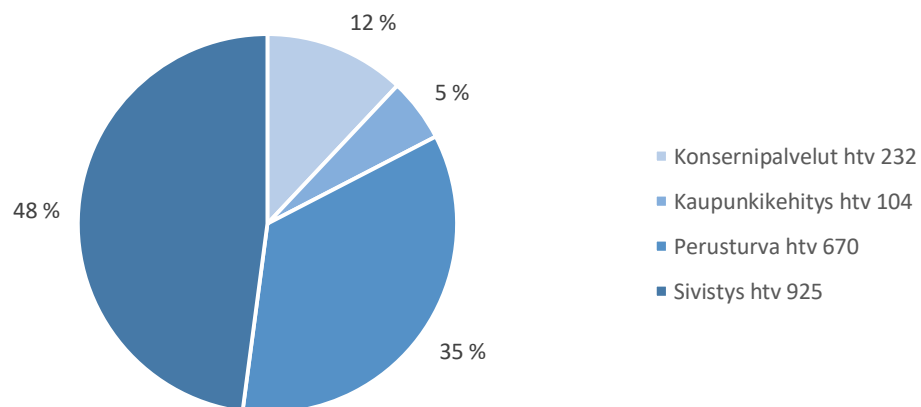

Henkilöstöorganisaatio

Palveluorganisaatio 1.1.2019

Henkilötyövuodet TA 2019, yhteensä HTV 1932

Kaupungin henkilöstömäärän on arvioitu laskevan 16 HTV:llä vuonna 2018 lukemaan 1869. Sivistyspalveluissa oli talousarviokirjan 2018 laadinnassa tapahtunut tekninen virhe noin 40 HTV:n osalta. Vuoden 2018 HTV oikaistuna on 1910. Vuodelle 2019 HTV:n on arvioitu olevan 1932 eli kasvua vuoden 2018 talousarvioon noin 22 henkilötyövuotta. Kaupungin henkilöstöohjelma sisältää kolme painopistealuetta: osaamme, voimme hyvin ja onnistumme. Henkilöstön työn lähtökohtana on asiakaslähtöinen työote ja jokaisen velvollisuutena ja oikeutena on huolehtia ammattitaidostaan nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Toimiva työyhteisö on jokaisen työntekijän vastuulla ja teemme aktiivisesti yhteistyötä. Hyvä johtaminen ja esimiestyö luovat perustan hyvälle työsuoritukselle, innovoimme rohkeasti ja vapautamme aikaa hallinnollisista prosesseista asiakastyöhön. Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat henkilöstön määrään. Ikääntyvä väestö edellyttää palvelujen määrän kasvua. Sote-/maakuntauudistuksen valmistelutyötä on Pirkanmaalla jatkettu vuonna 2018. Uudistuksen vaikutuksia henkilöstömäärään ei ole vielä täysin arvioitu. Jos uudistus toteutuu, tullaan maakunnan palvelukseen siirtyvästä henkilöstöstä tekemään tarkemmat laskelmat. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän vähentyminen on vaikuttanut ja vaikuttaa henkilöstön vähenemiseen.

Osaamisen kehittäminen painottuu tulevana vuosina tietoteknisen osaamisen kehittämiseen digitalisaation kautta ja asiakaspalveluosaamisen kehittämiseen. Ammatillista perusosaamista laajennetaan ja syvennetään samalla, kun monialaista osaamista tarvitaan lisää.

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovat erät asetetaan talousarviossa ja -suunnitelmassa kaupunkikonsernille, kaupungille ja palvelualueille.

Strategiaosa: tavoitteet ja toiminnan kuvaus vuonna 2019

Käyttötalousosa: Ulkoiset toimintatuotot yhteensä ja ulkoiset toimintakulut yhteensä palvelualueittain. Toimintamenoja ei saa palvelualuekohtaisesti ylittää ja tuloarviot ovat vähimmäisarvioita. Strategiasta johdetut tavoitteet sekä avainmittareista henkilötyövuosien enimmäismäärät palvelualueittain.

Investointiosa: investointimäärärahat ovat sitovia hankeryhmittäin (tilatekniikka, infra, maa- ja vesialueet, koneet ja kalusto, sijoitukset). Vuoden aikana esiin tuleva investointitarve, max 50.000 €, voidaan toteuttaa lautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksynnällä, jos se sopii hankeryhmän kokonaissummaan, eikä aiheuta jo päätetystä investoinnista luopumista. Koneiden ja kaluston investoinnit rahoitetaan pääosin leasingilla ja niiden sitovuustaso on hankeryhmäkohtainen.

Rahoitusosa: verotuloarvio, valtionosuustuloarvio, korko- ja muut rahoituskulut. Lainakannan muutokset nettona.

Käyttösuunnitelma: palvelualueet valmistelevat talousarvion hyväksymisen jälkeen lautakuntien/jaostojen käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Talousarvion toteutumista seurataan vuoden aikana neljännesvuosittain osavuositarkastuksissa, mitkä sisältävät sekä tavoitteiden toteuman että talouden seurannan. Tilinpäätös sisältää koko vuoden talousarvion toteutumisvertailun.

Tytäryhteisöjen osalta kaupungin määräysvallassa olevat yhtiöt raportoivat osavuositarkastusten yhteydessä neljännesvuosittain. Raportointi sisältää toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurannan.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

(Ulkoiset erät, jotka sitovia)

	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
DEMOKRATIA JA YHTEISTOMINTA	B	4 827	165
Kaupunginhallitus			
Demokratia		930	165
Yhteistoiminta		3 897	
KONSERNIPALVELUT	B	28 173	2 670
Sisältää tulosalueiden ja hallinnon määrärahat ja tuloarviot)			
Kaupunginhallitus			
Tukipalvelut		4 299	189
Tilapalvelut		23 437	2 481
KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT	B	11 437	10 181
Sisältää tulosalueiden ja hallinnon määrärahat ja tuloarviot)			
Kaupunkikehityslautakunta			
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		3 770	370
Infrapalvelut		4 006	1 200
Maankäyttö		1 529	7 960
Rakennus- ja ympäristölautakunta			
Rakennusvalvonta ja ympäristö		746	650
PERUSTURVAPALVELUT	B	96 105	9 146
Sisältää tulosalueiden ja hallinnon määrärahat ja tuloarviot)			
Perusturvalautakunta			
Terveyspalvelut		55 452	2 940
Perhepalvelut		9 307	829
Ikäihmisten palvelut		19 407	4 611
Vammaispalvelut		10 140	754
SIVISTYSPALVELUT	B	53 569	6 610
Sisältää tulosalueiden ja hallinnon määrärahat ja tuloarviot)			
Sivistyslautakunta			
Opetuspalvelut		29 927	3 273
Varhaiskasvatus		19 679	2 408
Vapaa-aikapalvelut		3 326	926

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

(Ulkoiset erät, jotka sitovia)

TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		143 380
Valtionosuudet	B		37 022
Rahoitustuotot ja -kulut	N	109	
INVESTOINTIOSA			
Kaupunginhallitus			
Osakkeet	B	100	
Tilapalvelut	B	14 628	2 100
Perusturvapalvelut			
Koneet ja kalusto	B	1 010	
Kaupunkikehityslautakunta			
Maa- ja vesialueet	B	535	
Infrapalvelut	B	10 285	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	B		855
Antolainasaamisten vähennys	B		
Lainakannan muutokset	N		9 195
Oman pääoman muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen		546	0
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		221 324	221 324

1) Sitovuus: N = nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaisesti kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto hyväksyy myös kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus vastaa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Nokian kaupungissa tilivelvolliset on määritelty hallintosäännön 78 §:ssä seuraavasti:

”Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Nokian kaupungissa tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaikkien kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten jäsenet. Toimiessaan jäsenenä muussa toimielimessä valtuutettu on tässä tehtävässään tilivelvollinen.

Kaupunginjohtaja ja palvelualuejohtajat ovat tilivelvollisia viranhaltijoita, joilla on kokonaisvastuu vastuualueensa toiminnasta ja taloudesta. Lisäksi tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielimessä esittelijänä toimivat viranhaltijat, tulosaluejohtajat, hallintojohtaja, laskentapäällikkö, henkilöstöpäällikkö ja tietohallintopäällikkö.”

Tilivelvollinen vastaa johtamansa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, ylläpidosta ja kehittämisestä. Tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä oman että alaisensa toiminnan johdosta. Johdolla on aktiivinen selonottovelvoite vastuualueensa toiminnasta. Esimiehellä on aina alaistensa toiminnan valvontavastuu tilivelvollisuus- aseman puuttumisesta huolimatta.

Tuloslaskelmaosa

Perustelut

Tuloslaskelmaosa on kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulo- ja menojen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Taloussuunnitelman lähtökohdaksi on tuleviin investointeihin varautuminen. Tämä tarkoittaa hillittyä 2,9 %:n kasvua toimintamenoihin huomioiden kasvava palvelutarve ja henkilöstökuluihin kohdistuva tavallista suurempi kasvupaine.

Taloussuunnitelmavuosille 2020 ja 2021 toimintamenokasvu jatkuu kahden miljoonan euron vuosivauhdilla. Tähtävinä toimintamenojen hallittu kasvu vuosina 2020 - 2021. Toimintatuottojen osalta tulee 3,5 milj.€ vähennys maksutuotoissa vuoden 2019 tasosta. Tätä laskua kompensoi hieman muiden toimintatuottojen miljoonan euron kasvu vuoden 2019 tasosta. Kokonaisuutena toimintatuotot laskevat vuonna 2020 2,7 milj.€.

Vertailut vuoden 2018 taloussuunnitelmaan kohdistuu muutostaloussuunnitelmaan 1.11.2018 tilanteen mukaan.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen arvioidaan kasvavan 6,2 % eli 1,7 milj.€ vuonna 2019 (vertailu vuoden 2018 muutostaloussuunnitelmaan).

Toimintakulut

Toimintakulujen suunnitellaan nousevan 2,9 % (2018 muutostaloussuunnitelmaan). Henkilöstökulut nousevat 3,7 % 91,1 m€:oon. Kiky-sopimuksessa tehty lomarahojen leikkaus palautuu vuonna 2019, mikä aiheuttaa n. 1,5 milj.€:n lisäkustannuksen henkilöstökuluihin. Lisäksi vuonna 2019 tulee työehtosopimukseen perustuvat useammat palkankorotukset. Henkilötyövuodet nousevat 21 HTV:lla ja kaiken kaikkiaan henkilötyövuodet vuonna 2019 ovat 1931.

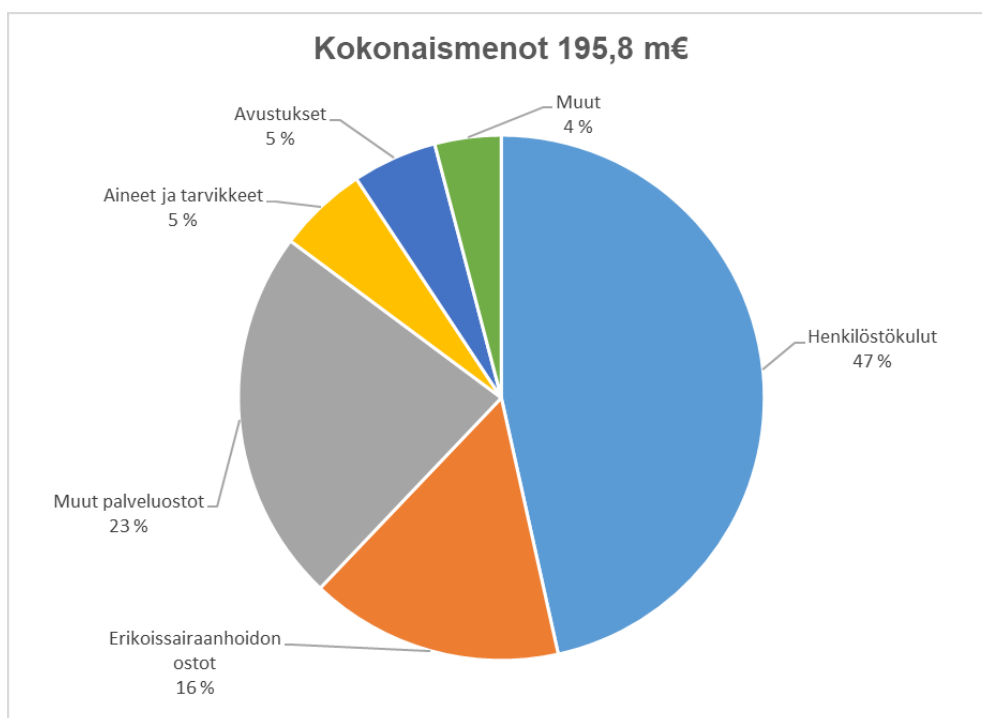
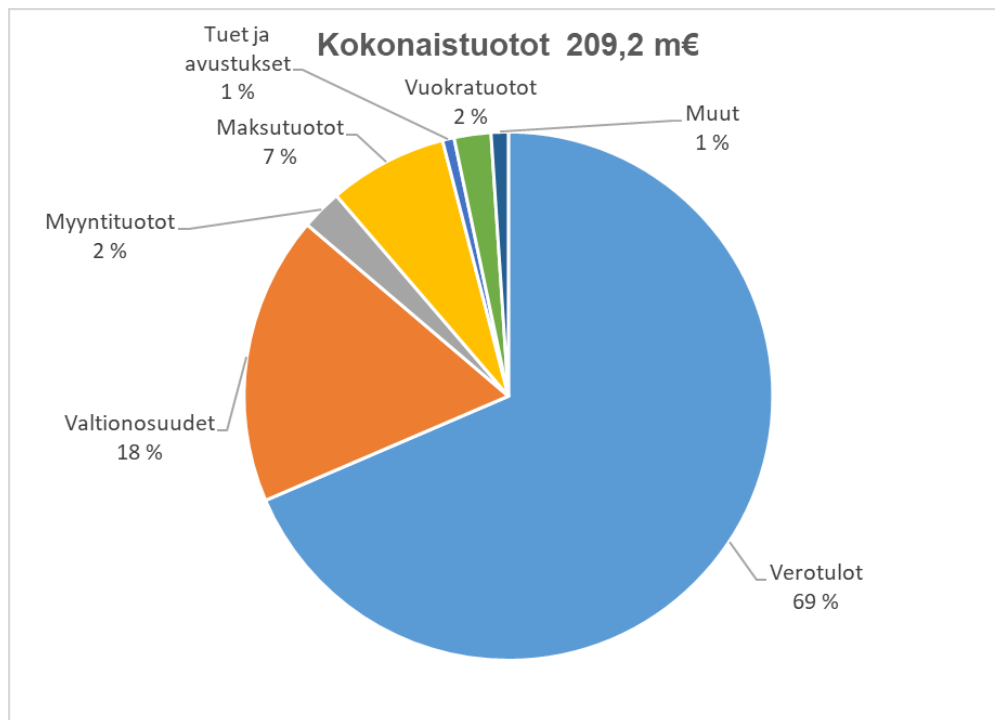
Eläkekulut kasvavat 4 %, mikä aiheutuu erityisesti palkkakulujen noususta ja toisaalta eläkemenoperusteisen maksun 5 %:n kasvusta. Muut henkilöstökulut jatkavat laskuaan ollen 12,9 % vähemmän kuin vuonna 2018. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista on 46,5 %.

Henkilösivukulut TA2019:

- Eläkemaksu, palkkaperusteinen	17,92 %
- Sairausvakuutusmaksu	0,75 %
- Työttömyysvakuutusmaksu	2,54 %
- Muut	0,25 %
Yhteensä	21,46 %

KEVA:n suunnitelman eläkemaksu-uudistuksen myötä vuodesta 2019 alkaen palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille jäsenyhteisöille samansuuruisesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta, joka korvaa nykyiset työnantajan ja työntekijän palkkaperusteiset eläkemaksut sekä jäsenyhteisökohtaisesti vaihtelevasta uudesta työkyvyttömyyseläkemaksusta, joka korvaa nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun. Asia on Kevan valtuuskunnan hyväksyntävänä 30.11.2018. Eläkemenoperusteisen eläkemaksu säilyy edelleen ja sen suuruus vuonna 2019 on noin 2,6 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostojen kasvu on 1,5 % vuoden 2018 muutostaloussuunnitelmaan verrattuna. Suurin nousu on perusturvan asiakaspalveluostoissa ja suurin lasku rakennusten kunnossapitopalveluissa. Annettavien avustusten määrä laskee 2,7 %, 0,3 miljoonaa euroa. Muut toimintakulut kasvavat 20,7 %, 1,4 miljoonaa euroa.

Verotulot

Verotulona budjetoidaan kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta sekä kiinteistövero. Kaupungin osuus verotuksen kustannuksista vuonna 2019 on 0,69 miljoonaa euroa. Kaupungin tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit päätettiin 12.11.2018 kaupunginvaltuustossa:

Nokian kaupunki	2018	2019
Tulovero	20,50 %	20,50 %
Kiinteistövero		
Yleinen	1,00 %	1,00 %
Vakituinen asuinrakennus	0,55 %	0,55 %
Muu asuinrakennus	1,40 %	1,40 %
Rakentamaton	6,00 %	6,00 %
Voimalaitos	3,10 %	3,10 %

Verotulojen arvioinnissa on käytetty hyväksi Kuntaliiton kuntakohtaista verokehikkoa. Huhtikuussa tehdyssä verokehikossa Nokian kaupungille ennakoitiin verotulojen kasvavan jopa yli 145 m€:n tasolle vuodelle 2019. Lokakuun alussa annetussa verokehikossa verotulojen ennakoitaan kasvavan 5,9 %. Verokehikon mukaisesti kaupungin verotulot kasvavat vuonna 2020 3,1 % ja vuonna 2021 3,7 %.

Kaupungin tuloverojen kasvu vuonna 2017 oli 0,1 % ja arvio vuodelle 2019 on + 6 %. Vuodelle 2020 Kuntaliiton arvio nousua + 3,0 %:a ja vuodelle 2021 3,5 %:a. Yhteisöverojen toteutumat ovat tiedossa noin kahden vuoden viiveellä, koska kuntien väliset jako-osuudet lasketaan vahvistettujen verotusten keskiarvosta. Vuonna 2019 yhteisövero-osuuden arvioidaan nousevan jopa 11,8 % mikä tarkoittaa 1,0 m€.

Kiinteistöveron tuoton arvioidaan pysyvän ennallaan vuonna 2019.

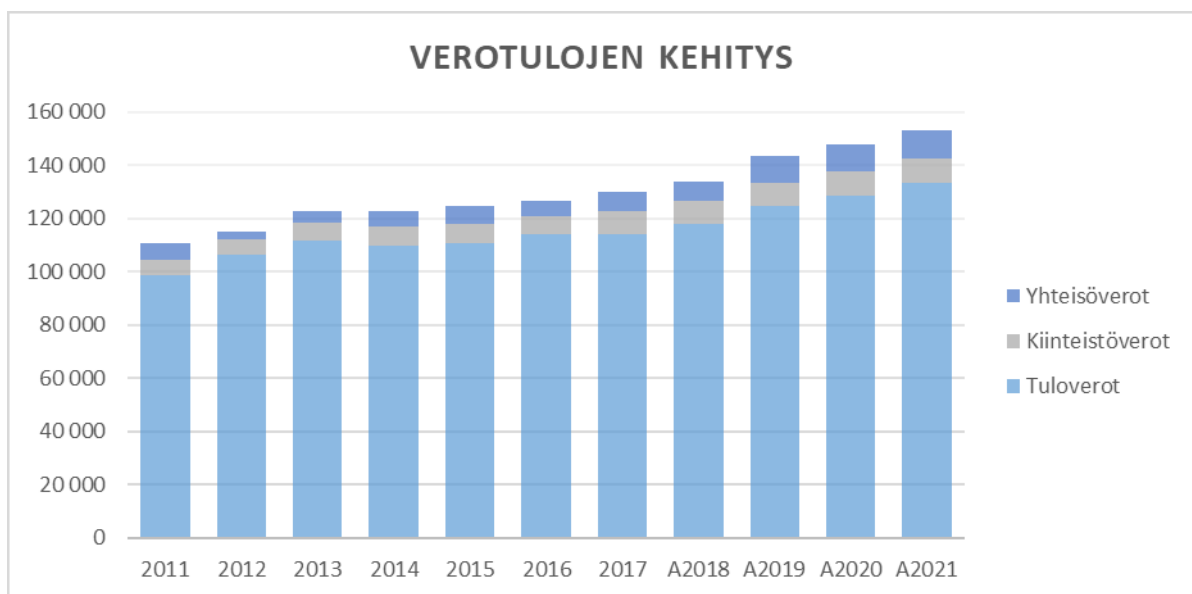
Vuosien 2019 - 2021 verotulojen arvioina on käytetty Kuntaliiton verokehikon mukaisia lukuja:

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
Verolaji						
Kunnallisvero	114 095	114 222	117 650	124 572	128 696	133 560
<i>Muutos %</i>	2,8	0,1	3,0	5,9	3,3	3,8
Yhteisövero	5 575	7 240	8 912	9 961	10 205	10 547
<i>Muutos %</i>	-16,2	29,9	23,1	11,8	2,5	3,3
Kiinteistövero	6 922	8 614	8 847	8 847	8 847	8 847
<i>Muutos %</i>	-1,3	24,4	2,7	0,0	0,0	0,0
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	126 593	130 076	135 409	143 380	147 747	152 954
<i>Muutos %</i>	1,6	2,8	4,1	5,9	3,0	3,5

Kuntien verotuloihin on tulossa muutoksia. Ansiotuloveroperusteisiin tehdään v. 2019 hallitusohjelman mukaisesti indeksitarkistus ansiotasoindeksiin muutosta vastaavasti. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 154 milj. eurolla v. 2019. Työtulovähennyksestä korotetaan ja sen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 19 milj. eurolla v. 2019. Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 54 milj. eurolla v. 2019.

Valtion- ja kunnallisverotuksen eläkevähennyksen korottaminen pienentää kuntien verotuottoa yhteensä arviolta 7 milj. eurolla v. 2019. Työasuntovähennyksen enimmäismäärää korotetaan nykyisestä 250 eurosta 450 euroon. Toimenpiteen arvioidaan pienentävän verotuottoja n. 3 milj. euroa vuodesta 2019 alkaen, josta kuntien osuus on 2 milj. euroa. Asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti siten, että v. 2019 asuntolainan koroista on vähennyskelpoista 25 prosenttia. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 13 milj. eurolla. Elinkeinoverolain korkovähennysrajoitusta koskevaa sääntelyä muutetaan vuodesta 2019 alkaen syksyllä 2018 annettavan hallituksen esityksen mukaisesti. Tämän arvioidaan lisäävän yhteisöveron tuottoa v. 2019 n. 10 milj. eurolla, josta kuntien osuus on 3 milj. euroa. Toimenpiteellä ei kuitenkaan ole vaikutusta kuntien verotuottoon, sillä kuntien osuutta yhteisöveron jako-osuudesta alennetaan verotuoton lisäystä vastaavasti. Maan hallituksen talousarvioesityksen mukaan vuodelle 2019 kuntien verotuloja leikataan veroperustemuutoksilla 223 miljoonaa euroa.

Nokian kaupungissa kunnallisveroaste eli ansiotuloista kunnalle saatava veron osuus on vuonna 2019 noin 15 %, tuloveroprosentin ollessa 20,50.

Valtionosuudet

Valtionosuuksiin budjetoidaan ne erät, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä erä ovat kunnan peruspalvelujen valtionosus sekä opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet.

Kuntien valtionosuutta vähennetään edelleen. Eniten valtionosuuksia vähentää valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus koskien vuotta 2016. Kustannustenjaon tarkistus vähentää valtionosuutta 213,4 milj. euroa. Valtionosuutta vähentävät lisäksi mm. hallitusohjelman esitykset kuntien tehtävien vähentämisestä: erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen, vanhuspalveluiden laatusuositus, omais- ja perhehoidon kehittämisestä seuraava säästö kuntien menoissa sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos. Nämä kuntien tehtäviä vähentävät toimenpiteet vähentävät valtionosuutta n. 32,8 milj. euroa verrattuna vuoden 2018 talousarvioon. Lisäksi kilpailukykyopimukseen liittyvä valtionosuidenvähennys kasvaa 29,5 milj. eurolla vuoden 2018 talousarviosta. Valtionosuutta vähentää myös 30 milj. euron siirto kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ei tehdä indeksikorotusta vuodelle 2019. Valtion talousarvioesityksessä kuntien valtionosuuksiksi esitetään 8 372 milj. euroa vuonna 2019 (8 458 milj. euroa vuonna 2018).

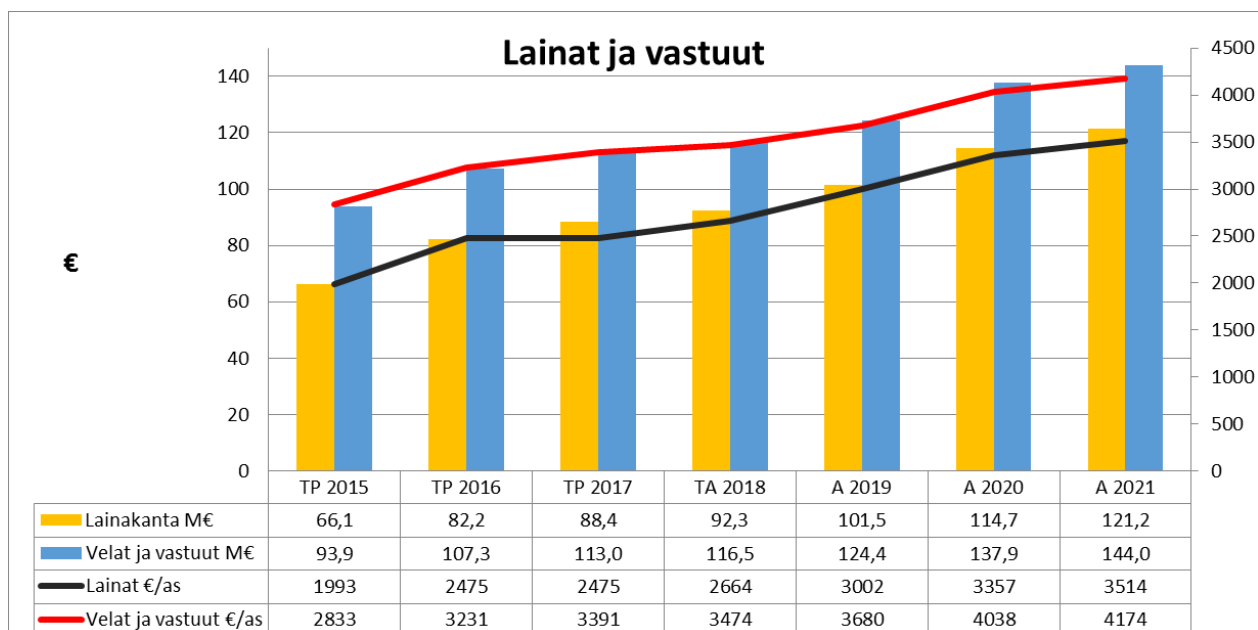
Kuntaliiton syyskuussa tekemän kuntakohtaisen laskelman mukaan Nokian kaupungin vuoden 2019 valti-onosuudet olisivat yhteensä 37 m€, 1 095 €/asukas. Muutos vuoden 2018 talousarvioon -2,5 m€ eli -6,4 %.

Rahoitustuotot ja -kulut

Tuloslaskelman rahoitustuotot ja -kulut sisältävät korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut ja muut rahoituskulut. Korkotuottoja kertyy antolainauksesta pääosin tytäryhtiöille noin 0,2 miljoonaa euroa. Muista rahoitustuotoista 0,2 miljoonaa euroa kertyy PSHP:n peruspääoman koroista, 0,14 miljoonaa euroa takausprovisioista tytäryhtiöiltä ja 0,2 miljoonaa euroa osinkotuotoista ja 0,2 miljoonaa euroa rahoitusarvopapereiden myyntivoitoista (arvo noin 7,0 miljoonaa euroa), jotka ovat kahden varainhoitajan hallinnoitavana täyden valtakirjan sopimuksella.

Korkokulut käsittävät pääosin pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot. Kaupungin lainojen keskiporkko on laskenut tasaisesti markkinakorkojen alhaisuuden vuoksi. Markkinakorkojen voidaan odottaa lähtevän kasvuun vuonna 2019. Korkoja maksetaan vuonna 2019 1,0 miljoonaa euroa. Keskiporkko vuonna 2014 oli 2,93 %, vuonna 2015 2,2 %, vuonna 2016 1,5 % ja vuonna 2017 1,13 %. Nokian kaupungin lainamäärä kääntyi kasvuun vuonna 2015 ja jatkaa kasvua talousarvio- ja suunnitelma-vuosina. Vuoden 2015 lopussa lainaa oli 66,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 lopussa 88,4 miljoonaa euroa ja vuoden 2018 lopussa arvioidaan lainamäärän olevan 92,3 miljoonaa euroa. Lainamäärän nettokasvusta vuosina 2015 - 2016, noin 36 miljoonaa euroa yhteensä, 24,6 miljoonaa euroa aiheutui Häpesuon puhdistamisesta. Korkokustannus euroina ei kuitenkaan kasva edellisiin vuosiin verrattuna mikäli markkinakorkotaso pysyy alhaisena. Lainamäärän kasvu ei pysähdy suunnitelmakaudella suurten investointimäärien vuoksi.

Velat ja vastuut ryhmään luetaan lainamäärän lisäksi pitkäaikaiset sitoumukset vuokra- ja leasingsopimuk-siin. Vuonna 2015 näitä vastuita oli n. 28 miljoonaa euroa ja vuoden 2019 lopussa arvioidaan niiden mää-räksi 22,9 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalennukset

Nokian kaupungin poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen lasketaan olevan 14,1 m€ (12,7 m€ TA2018). Tästä n. 4 miljoonaa euroa on epäkuranttien kiinteistöjen muutettujen poisto-ohjelmien aiheuttamaa lisäpoistoa.

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman tilinpäätössiirrot vuoden 2019 talousarviossa käsittävät poistoeron muutoksen.

Tuloslaskelma

Talousarvioraamin toimintakatteen alkuperäinen tavoite -165,9 m€ saatiin toteutumaan vuodelle 2019. Jotta kyky toteuttaa investointeja kestäväällä pohjalla toteutuisi, tulisi vuosikatteen parantua edelleen ja näin velkaantuminen saataisiin tasaantumaan.

TUOSLASKELMA					milj.€
	TP 2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
TOIMINTATUOTOT	26,0	27,1	28,8	26,1	26,3
Valmistus omaan käyttöön	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7
TOIMINTAKULUT	188,4	190,3	195,8	198,6	200,7
Henkilöstökulut	84,7	87,9	91,1	92,1	92,8
Palvelujen ostot	76,7	74,6	75,7	77,2	78,3
Muut	27,1	27,8	28,9	29,3	29,6
TOIMINTAKATE	-160,5	-161,4	-165,3	-170,8	-172,6
Verotulot	130,1	134,0	143,4	147,7	153,0
Valtionosuudet	38,9	39,6	37,0	36,5	36,0
Rahoitus	1,0	-0,2	-0,1	-0,2	-0,4
VUOSIKATE	9,5	11,9	15,0	13,2	15,9
Poistot	14,0	12,7	14,1	12,9	14,4
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TULOS	-4,5	-0,8	0,9	0,3	1,5

Tarkempi tuloslaskelma liite 1.

Seuraavassa kuvassa esitetään, kuinka tulos jakautuu organisaatiossa. Palveluorganisaation neljän palvelualueen lisäksi kaupunkikokonaisuus sisältää demokratia -alueen ja rahoituksen. Demokratia jakautuu luottamustoimeen ja yhteistoimintaosuuksiin. Rahoitus kerää kaikki kaupungin verotulot ja valtionosuudet sekä rahoituserät.

Nokian kaupunki

1 000 €

TULOS TA2019 1000€	Demokratia ja yhteis- toiminta	Perusturva- palvelut	Sivistys- palvelut	Kaupunki- kehitys- palvelut	Konserni- palvelut	Rahoitus	YHTEENSÄ
TOIMINTATUOTOT	165	10 258	7 139	10 697	35 782	0	64 041
Ulkoiset	165	9 146	6 610	10 181	2 669	0	28 771
Sisäiset	0	1 112	529	516	33 113	0	35 270
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	1 471	220	0	1 691
TOIMINTAKULUT	4 972	104 824	75 777	14 994	30 503	0	231 070
Henkilöstökulut	560	33 058	42 160	5 669	9 699	0	91 146
Palvelujen ostot	3 918	56 752	4 553	4 166	6 349	0	75 738
Muut	348	6 295	6 856	3 073	12 345	0	28 917
Sisäiset	146	8 719	22 208	2 086	2 110	0	35 269
TOIMINTAKATE	-4 807	-94 566	-68 638	-2 826	5 499	0	-165 338
Verotulot	0	0	0	0	0	143 380	143 380
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	37 022	37 022
Rahoitus	0	0	0	0	0	-109	-109
VUOSIKATE	-4 807	-94 566	-68 638	-2 826	5 499	180 293	14 955
Poistot	0	81	271	6 058	7 657	0	14 067
Muut	0	0	0	0	0	0	0
TULOS	-4 807	-94 647	-68 909	-8 884	-2 158	180 293	888

Investointiosa

Tulevien vuosien investointiohjelma on Nokian kaupungin historian merkittävin. Vuoden 2017 aikana kiinteistöjen kuntokartoituksissa nousi esiin merkittäviä peruskorjaus- ja korvausinvestointitarpeita useissa koulukiinteistöissä. Valtuusto on päättänyt kouluinvestoinneista ja myös hyvinvointikeskuksen rakentamisesta. Kirjasto on rakenteilla, Emäkosken koulun kilpailutus on käynnistetty ja Myllyhaan koulun alustava tilaohjelma on valmistunut. Hyvinvointikeskuksen ja yhtenäiskoulun suunnittelu aloitetaan myös piakkoin. Rakentamalla uutta ja korjaamalla vanhaa voidaan toiminnan edellytykset turvata pitkälle tulevaisuuteen. Pelkästään talonrakennuksen investointikuorma suunnitelmakaudelle on noin 52 m€.

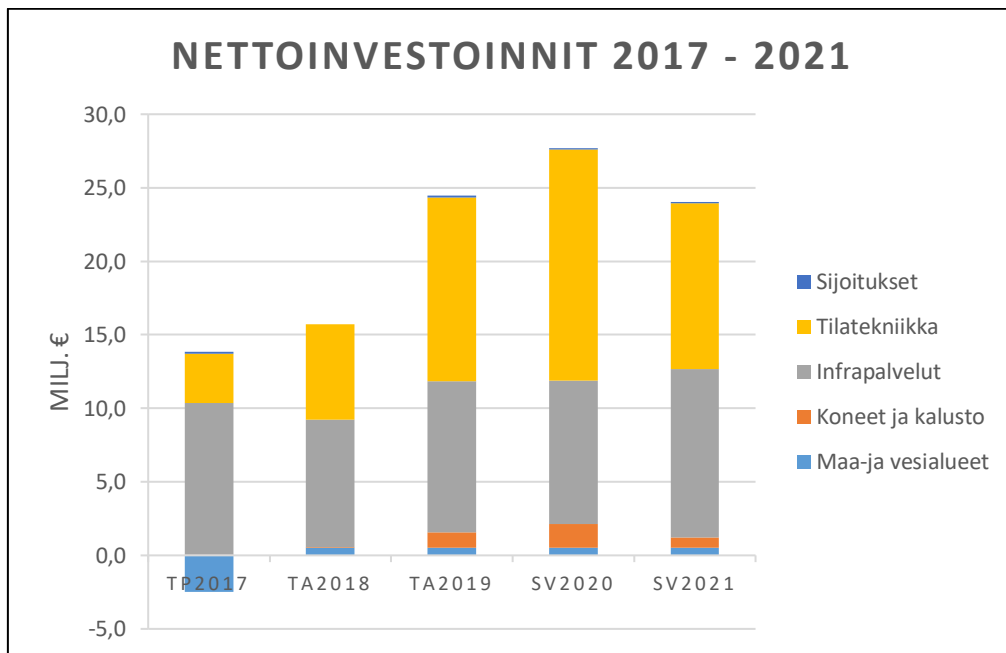
Talousarvioehdotuksen mukaiset nettoinvestoinnit suunnittelukauden aikana ovat yhteensä 76,2 m€.

- vuonna 2019 24,5 m€
- vuonna 2020 27,7 m€
- vuonna 2021 24,1 m€

Irtain käyttöomaisuus rahoitetaan pääasiassa leasingilla. Laitteet/kalusto vuokrataan enintään viideksi vuodeksi ja vuokra-ajan jälkeen vuokra-aikaa jatketaan, lunastetaan laite tai vuokrataan tilalle uusi laite.

Vuonna 2016 hyväksytyn toimitila- ja kiinteistöohjelman mukaisesti tulee ottaa käyttöön myös muita kuin omaan taseomistukseen perustuvia hallintamuotoja. Talousarvion investointiosa on muodostettu siten, että Emäkosken koulu toteutetaan kiinteistöleasing -mallilla ja muu uudis- ja peruskorjattavat kohteet toteutetaan omaan taseeseen.

Vuoden 2019 talousarviossa suurimmat investointikohteet ovat kirjasto 6,6 m€, Myllyhaan koulun uudisrakennus 5,1 m€ ja Emäkosken silta 2,5 m€. Emäkosken koulun uudisrakennus toteutetaan ulkopuolisella rahoituksella 6,0 m€.

Tilapalvelun investoinnit

Palvelualue		Konsernipalvelut					
Tulosalue		Tilapalvelut					
INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Tilatekniikka (kiinteistöt, kiinteistöjen laitteet)							
TILAPALVELU		430 000		520 000		350 000	
1	Energiatehokkuustoimenpiteet	X		X		X	
2	Sisäilman pienkorjaukset	X		X		X	
3	PTS:n mukaisia vuosikorjauksia	X		X		X	
4	Kiinteistöjen turvajärjestelmät	X		X		X	
5	Kaupungintalon hissin uusiminen	X					
6	Virastotalon lukitusjärjestelmän uusiminen					X	
7	Varikon vesikatteen uusiminen	X					
8	Varikon lastaussilta			X			
9	Kaupungintalon vesikaton uusiminen			X			
PERUSTURVA		1 600 000		10 185 000		8 000 000	
10	Kahvimyllykodin ilmanvaihto			X			
11	Hyvinvointikeskus	X		X		X	
SIVISTYSPALVELU		12 598 000	-2 100 000	4 999 000		2 920 000	
12	Alhoniityn koulun piha ja pysäköintialue					X	
13	Hinttalan pytingin nosto (kahvila)					X	
14	Kerholan salin lattian uusiminen ja kosteusvauriokorjaukset	X					
15	Kirjaston / monitoimitalon uudisrakennus	X	X				
16	Kulttuuritilojen investointiavustus (kirjasto)		X				
17	Koskenmäen koulun jätöalueuutokset						
18	Lauttalan pkn piha			X			
19	Lähdekorven päiväkot	X					
20	Menkalan pkn hulevesijärjestelmän peruskorjaukset					X	
21	Myllyhaan koulun uudisrakennus	X		X			
22	Myllyhaan päiväkodin peruskorjaus	X		X			
23	Siuro-Linnavuori uusi pk					X	
24	Siuron koulun piha	X					
25	Tervasuon koulun ja päiväkodin peruskorjaus ja laajentaminen			X		X	
26	Tyttölän päiväkodin vesikatto			X			
27	Uimahallin peruskorjaus/uudisrakennus					X	
28	Viholan pk vanhan osan vesikatto	X					
29	Yhtenäiskoulu lukion tontille					X	
YHTEENSÄ		14 628 000	-2 100 000	15 704 000	0	11 270 000	0
Netto			12 528 000		15 704 000		11 270 000

Ulkopuolinen rahoitus:

ULKOPUOLINEN RAHOITUS		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Tilatekniikka (kiinteistöt, kiinteistöjen laitteet)							
31	Emäkosken koulu, uudisrakennus	X		X			
YHTEENSÄ		6 000 000	0	6 500 000	0	0	0
Netto			6 000 000		6 500 000		0

Infrapalvelun investoinnit

INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Infrapalveluiden investoinnit							
KAAVA-ALUEET		3 750 000		1 800 000		2 750 000	
1	Harjuniityn kaava-alue	X		X		X	
2	Hallitien alueen katu	X					
3	Viinikanniemen kaava-alue					X	
4	Hautamoisio kaava-alue	X					
5	Tervasuon kaava-alue					X	
6	3KULMAN ALUE kunnallistekniikan rakentaminen	X		X		X	
KATUJEN SANEERAUS JA PÄÄLYSTÄMINEN		1 440 000		2 240 000		1 640 000	
7	Katujen päällystäminen	X		X		X	
8	Pirkkalaistie-Emäkoskentie-Souranderintien liittymä			X			
9	Viimeistelytyöt	X		X		X	
10	Katujen saneeraukset. Työohjelma määritellään myöhemmin	X		X		X	
KEVYENLIIKENTEEN KUNNOSTUSKOhteet		50 000		50 000		50 000	
11	Kevyenliikenteen väylien kunnostaminen	X		X		X	
KATUVALAISTUS		100 000		100 000		100 000	
12	Katuvalojen saneeraukset	X		X		X	
	Sisältää katuvalojen rakentamista ja valaisimien vaihtoa, kohteet määritellään työohjelmassa.						

RAKENTAMISKOhteET (ERILLISHANKKEET)		4 570 000		5 980 000		-1 000 000		5 850 000	
13	Tehdassaaren pato	X						X	
14	Emäkosken silta	X			X				
15	Liikenneturvallisuusjärjestelyt	X			X			X	
16	Siltainvestoinnit	X			X			X	
17	Joukkoliikenne edellytysten parantaminen	X			X			X	
18	Pirkkalaistorin saneeraus				X				
19	Toivontori, (kirjasto)				X				
20	Kevyenliikenteen laatukäytävät	X							
21	Nokian Sataman peruskorjaus							X	
22	Pajulahdentien saneeraus ja kevyenliikenteenväylä	X							
23	Pirkkalaistien kevyenliikenteenväylä							X	
24	Rautatieaseman 2. laitur	X			X		X		
25	Matkakeskus alueen rakentaminen				X			X	
26	Tienvarsi kyltit (arvio kustannuksista, lakanateline, näyttötaulut)	X							
27	Liityntäpysäköinti				X			X	
28	Nokianvaltatie silta (vanhan rautatien alikulku)	X							
PUISTORAKENTAMINEN		165 000			225 000			745 000	
29	Keskusleikkipaikkojen, lähileikkipaikkojen ja monitoimipuistojen rakentaminen				X			X	
30	Puistojen ja viheralueiden rakentaminen	X			X			X	
31	Poutunpuiston saneeraus							X	
32	Yltä ja alta taideteos (vapaa-aikapalvelut)							X	
33	Alhoniityn luontopolun kunnostaminen	X							
34	Venepaikkojen kunnostaminen	X						X	
35	Rantojen ulkoilureittien kehittäminen	X			X			X	
ULKOLIIKUNTAPAikat		210 000			355 000			310 000	
36	Ulkoliikunta-alueiden parantaminen /rakentaminen	X			X			X	
37	Lähiliikunta alueiden rakentaminen				X				
38	Harjuniityn kentän toiminnallisuuden parantaminen							X	
39	Matonpesupaikan peruskorjaus/siirto							X	
40	Sarpatin ja Maatialanharjun ulkoilureitin kunnostus ja kehittäminen	X			X			X	
41	Keskusurheilukentän saneeraustyöt (piha-alue)	X							
42	Alisen uimarannan laitur				X				
YHTEENSÄ		10 285 000	0		10 750 000	-1 000 000		11 445 000	0
NETTO			10 285 000			9 750 000			11 445 000

Maankäyttö

Palvelualue		Kaupunkikehityspalvelut					
Tulosalue		Maankäyttö					
INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Maa- ja vesialueet		535 000		535 000		535 000	
1	Pienet kiinteistöjärjestelyt	X		X		X	
2	Maa-alueiden hankinta	X		X		X	
YHTEENSÄ		535 000	0	535 000	0	535 000	0
NETTO			535 000		535 000		535 000

Kalustoinvestoinnit

Palvelualue		Perusturvapalvelut					
Tulosalue		Ikäihmisten palvelut					
INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Ikäihmisten palvelut		210 000		0		0	
1	Vihnuskodin ensikertainen kalustaminen	X					
YHTEENSÄ		210 000	0	0	0	0	0
NETTO			210 000		0		0
Palvelualue		Sivistyspalvelut					
Tulosalue		Opetus- ja vapaa-aikapalvelut					
INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Opetuspalvelut				1 600 000		700 000	
2	Koulujen ensikertainen kalustaminen			X			
3	Lukion ensikertainen kalustaminen					X	
Vapaa-aikapalvelut		800 000					
4	Kirjaston / monitoimitalon ensikertainen kalustaminen	X					
YHTEENSÄ		800 000	0	1 600 000	0	700 000	0
NETTO			800 000		1 600 000		700 000
KALUSTOHANKINNAT YHTEENSÄ		1 010 000	0	1 600 000	0	700 000	0
NETTO			1 010 000		1 600 000		700 000

Sijoitukset

Palvelualue Tulosalue		Demokratia Demokratia					
INVESTOINNIT		TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€		Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Sijoitukset		100 000		100 000		100 000	
1	Osakkeet ja osuudet	X		X		X	
YHTEENSÄ		100 000	0	100 000	0	100 000	0
NETTO			100 000		100 000		100 000

Leasing-rahoitteinen kalustoinvestoinnit

Palvelualue Tulosalue		Konsernipalvelut Tilapalvelut	
Leasing		TA 2019	
€		Menot	Rah. osuus
Kalustohankinnat		300 000	
1	Välttämättömät kalustohankinnat	X	
	Kohdennus KH:n erillispäätöksen mukaan		
YHTEENSÄ		300 000	0
NETTO			300 000

Investointien yhteenveto

INVESTOINNIT	TA 2019		TA 2020		TA 2021	
€	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus	Menot	Rah. osuus
Maa- ja vesialueet	535 000	0	535 000	0	535 000	0
Infrapalvelut	10 285 000	0	10 750 000	-1 000 000	11 445 000	0
Tilapalvelut	14 628 000	-2 100 000	15 704 000	0	11 270 000	0
Koneet ja kalusto	1 010 000	0	1 600 000	0	700 000	0
Sijoitukset	100 000	0	100 000	0	100 000	0
Yhteensä	26 558 000	-2 100 000	28 689 000	-1 000 000	24 050 000	0
Leasing-kalusto	300 000	0	0	0	0	0
Rakennusleasing	6 000 000	0	6 500 000	0	0	0
Leasingrahoitteinen yhteensä	6 300 000	0	6 500 000	0	0	0
Investoinnit yhteensä	32 858 000	-2 100 000	35 189 000	-1 000 000	24 050 000	0

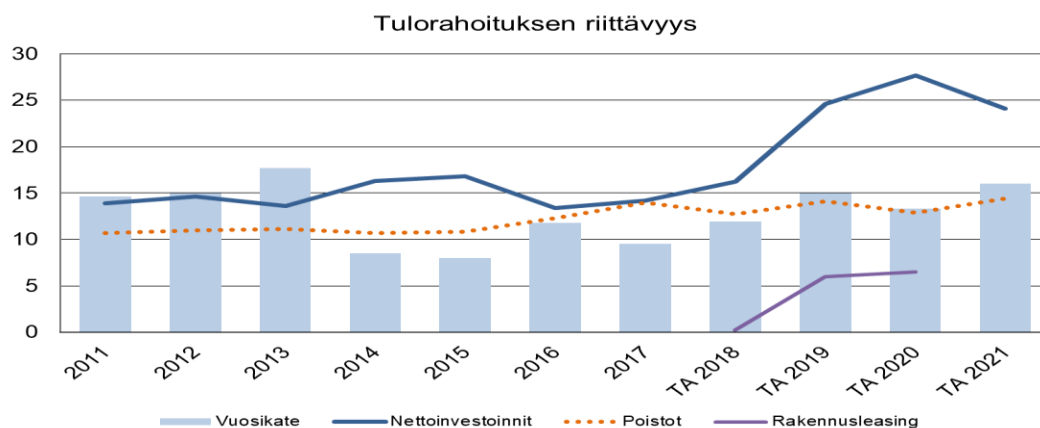
Rahoitusosa

Rahoituslaskelma kertoo toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisumma toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen 9,5 m€ vuonna 2019. Summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava lainaa lisäämällä. Lisäksi tulevat vanhojen lainojen lyhennykset.

RAHOITUSLASKELMA	milj.€	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate		9,5	11,9	15,0	13,2	15,9
Satunnaiset erät		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät		-2,1	-2,0	-1,9	-3,1	-3,1
		7,4	9,9	13,1	10,2	12,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot		-14,2	-17,7	-26,6	-28,7	-24,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0	1,6	2,1	1,0	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		2,9	2,0	1,9	3,1	3,1
		-11,3	-14,1	-22,6	-24,6	-20,9
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-3,9	-4,1	-9,5	-14,5	-8,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennys		0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
		0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		17,0	15,0	21,0	25,5	21,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-10,8	-11,1	-11,8	-12,3	-14,4
		6,2	3,9	9,2	13,2	6,6
Muut maksuvalmiuden muutokset		-2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		4,1	4,7	10,0	14,0	7,4
RAHAVAROJEN MUUTOS		0,2	0,6	0,5	-0,4	-0,7

Tulorahoituksen riittävyys

Yhteenvetona kokonaistilanteesta on se, että vuosikatetta tulee parantaa ja investointeja tulee toteuttaa tehokkaasti, jotta tulevan viiden vuoden investointipaineet saadaan hoidettua heikentämättä olennaisesti omavaraisuutta. Investointiohjelman kokonaisvaikutus näkyy tulevilla suunnitelmakausilla toimintakatteen heikentymisenä mutta helpottaa velkaantumista.

Tase

Kaupungin taseen oman pääoman mukaan ylijäämiä oli kertynyt vuoden 2017 loppuun mennessä 7,1 m€. Vuoden 2018 lopussa ylijäämää arvioidaan olevan jäljellä noin 6,4 m€. Alijäämäiset vuodet ja kasvava lainamäärä heikentävät kaupungin omavaraisuusastetta edelleen.

Nokian kaupunki

TASE	Arvio			1 000 €		
	31.12.2017	31.12.2018	TA 2019	31.12.2017	31.12.2018	TA 2019
VASTAAVAA						
Pysyvät vastaavat	178	179	188			
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0			
Aineelliset hyödykkeet	126	129	139			
Maa- ja vesialueet	21	22	22			
Rakennukset	70	65	69			
Muut	33	34	35			
Ennakkomaksut ja kesk.er.	2	9	13			
Sijoitukset	51	50	50			
Osakkeet ja osuudet	37	37	37			
Lainasaamiset ja muut	14	13	12			
Toimeksiantojen varat	0	0	0			
Vaihtuvat vastaavat	33	32	32			
Vaihto-omaisuus	1	0	0			
Saamiset	8	7	7			
Rahoitusarvopaperit	7	7	6			
Rahat ja pankkisaamiset	17	17	18			
VASTAAVAA	211	211	220			
VASTATTAVAA						
Oma pääoma	91	90	91			
Peruspääoma	84	84	84			
Edellisten vuosien tulos	12	7	6			
Tilikauden tulos	-4	-1	1			
Poistoerot ja varaukset	1	1	1			
Toimeksiantojen pääomat	1	1	1			
Vieras pääoma	118	120	127			
Pitkäaikainen	78	82	89			
Lainat rahoituslaitoksilta	77	80	88			
Lainat julkisyhteisöiltä	0	1	1			
Lyhytaikainen	41	38	39			
Lainat rahoituslaitoksilta	10	11	12			
Lainat julkisyhteisöiltä	1	1	1			
Ostovelat	7	7	7			
Muut velat	23	19	19			
VASTATTAVAA	211	211	220			
Ylijäämä milj. €	7,1	6,4	7,4			
Omavaraisuusaste	44 %	43 %	42 %			

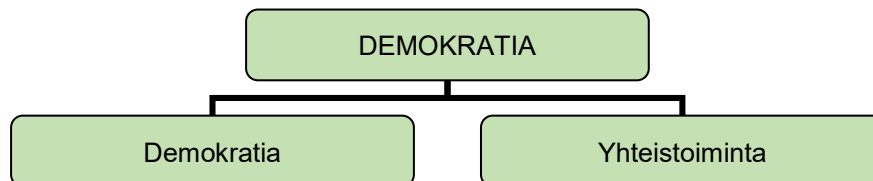
IV KÄYTTÖTALOUSOSA

DEMOKRATIA

10 DEMOKRATIA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	401	155 000	165 000	0	0
Toimintatulot sisäiset	-91	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-4 744 599	-4 870 853	-4 826 899	-4 739 098	-4 831 352
Henkilöstökulut	-570 297	-612 313	-560 467	-496 898	-543 372
Palvelujen ostot	-3 845 307	-3 972 716	-3 918 308	-3 901 600	-3 941 671
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 092	-11 300	-9 400	-6 900	-7 903
Avustukset	-600	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Muut toimintakulut	-320 304	-273 524	-337 724	-332 700	-337 406
Toimintamenot sisäiset	-64 293	-123 116	-146 321	-142 761	-148 189
Toimintakate yhteensä	-4 808 583	-4 838 969	-4 808 220	-4 881 859	-4 979 541
Tulos	-4 808 583	-4 838 969	-4 808 220	-4 881 859	-4 979 541

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Eero Väättäinen

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet		
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen tulosalue
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Demokratia

DEMOKRATIA

1000 DEMOKRATIA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	401	155 000	165 000	0	0
Toimintatulot sisäiset	-91	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-899 804	-1 081 953	-929 959	-812 554	-876352
Toimintamenot sisäiset	-55 493	-114 216	-136 661	-133 004	-138335
Toimintakate yhteensä	-954 988	-1 041 169	-901 620	-945 558	-1 014 687
Tulos	-954 988	-1 041 169	-901 620	-945 558	-1 014 687

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Eero Väättäinen

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet				
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Tulosalueen arvio	12/2019

Tehtävä

Julkisessa organisaatiossa asiat päätetään edustuksellisesti. Luottamustoimielinten tehtävänä on käyttää kuntalain ja erityislakien sekä hallintosäännön mukaista poliittista päätösvaltaa. Kuntalain mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Istuvan valtuuston ja sen valitsemien toimielinten toinen toimintavuosi tulee täyteen talousarviovuoden toukokuun lopussa. Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta, joten kaupunginhallituksen jäsenet valitaan uudelle toimikaudelle toukokuussa 2019. Lautakuntien ja jaostojen toimikausi on neljä vuotta kuten valtuustolla.

Kaupunginvaltuustolle ennakoon ohjelmoidaan kalenterivuodeksi kahdeksan kokousta, ja vakiintuneen tavan mukaisesti viikkoa ennen kutakin valtuuston kokousta pidetään valtuustoinfo. Kokouksista neljä pidettäisiin kummallakin puolivuotisjaksolla. Kaupunginhallituksen kokousmääräksi on arvioitu 30 kokousta vuoden aikana. Demokratian tulosalueelle kirjataan myös lautakuntien, jaostojen ja valtuustotiimien kokouskustannukset.

Kuntalaki korostaa kaupunkikonsernin omistajapolitiikan ja konserniohjauksen merkitystä. Tämän johdosta loppuvuodesta 2018 valmisteluun otettu konserniohjeiden päivitys saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2019. Samassa yhteydessä omistajapolitiittiset ohjeet käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Nokian kaupunki osallistuu mahdollisuuksien mukaan sote- ja maakuntauudistusta koskevaan maakunnalliseen valmisteluun ja varautuu omassa toiminnassaan tähän uudistukseen. Tämän hetkisen tiedon mukaan valtakunnallinen uudistus toteutuu kuitenkin aikaisintaan vuoden 2021 alusta lukien. Uudistus toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintaan.

Talousarviovuonna järjestetään ainakin kahdet vaalit: Eduskuntavaalit järjestetään 14 päivänä huhtikuuta 2019, ja europarlamenttivaalit 26 päivänä toukokuuta 2019. Mikäli sote- ja maakuntauudistuslakipaketti hyväksytään istuvassa eduskunnassa, tullaan tällöin järjestämään myös maakuntavaalit.

Luottamustoimielimet päättävät asiat esittelystä. Esittelijöiden ja asioiden valmistelijoiden tehtävänä on laatia, mikäli mahdollista ja tarkoituksenmukaista, vaihtoehtoisia päätösratkaisuja ja arvioida niiden vaikuttavuutta hyväksyttyjen arviointikriteereiden avulla.

Talousarvio sisältää valtuustoryhmien sisäiseen koulutukseen ja kuntalaisten osallisuuden lisäämiseen tukea 7 650 euroa eli 150 euroa / valtuutettu.

Kaupungin investointitarpeet ovat ennätysellisen suuret ainakin seuraavien viiden vuoden ajan. Tämä tarkoittaa vääjäämättömästi velan ja vastuiden merkittävää lisääntymistä. Kaikkien palvelualueiden on jatkuvasti arvioitava strategiaamme mukaisesti rohkeita uudistuksia ja kehittämistoimia, jotta toisaalta palvelutarpeet saadaan tyydytettyä, mutta samalla vuosikatetta parannettua. Vuosikatteen merkitys korostuu entisestäänkin ennätysellisen suuren investointiohjelman toteutettaessa.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Kaupunginvaltuuston vuonna 2018 kokeiluluonteisesti 31.5.2019 saakka asettamista tiimeistä muodostui kaksi tiimiä: kuntalaisten osallistaminen / vaikuttaminen -tiimi sekä tulevaisuustiimi. Tiimeiltä pyydetään selvitystä ja arviointia toiminnasta 2/2019 mennessä. Saatua arviointia hyödynnetään päätettäessä mahdollisesta tiimien toiminnan vakiinnuttamisesta tai lopettamisesta.

Nokian kaupungin brändistrategiaa on valmisteltu vuoden 2018 aikana. Brändin julkistaminen tapahtuu loppuvuonna 2018. Uuden brändin ja visuaalisen ilmeen laajempi lanseeraus ja kaupungin markkinointiviestintä vaatii aktiivisia toimia talousarviovuonna, jotta eri yksiköt toimivat yhdenmukaisesti uudistetun brändin mukaisesti. Tämän lisäksi tavoitteena on lisätä kaupungin näkymistä yhteistyökumppaneiden kautta yhdessä - kahdessa uudessa Nokialla tapahtuvassa tapahtumassa, mistä on arvioitavissa saatavan valtakunnallista julkisuutta / tunnettuisuutta.

Vähennetään palkoista ja palkkioista 25 000 euroa kokousmäärää vähentämällä.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Toimielinten työn kehittäminen ja itsearviointi	100 % vastauspeittoa ei saavutettu	100 % vastauspeittoa ei saavutettu	90 % vastauspeitto	kokonaisindeksi parane	kokonaisindeksi parane
Kokousten kesto alle 2 ½ tuntia (ilman TA kokouksia)		90 %	90 %	95 %	95 %
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	27	32	28	24	25
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)		1	1	1	1
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2					

YHTEISTOIMINTAOSUUDET

1200 YHTEISTOIMINTAOSUUDET	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintamenot ulkoiset	-3 844 795	-3 788 900	-3 896 940	-3 926 544	-3955000
Toimintamenot sisäiset	-8 800	-8 900	-9 660	-9 757	-9854
Toimintakate yhteensä	-3 853 595	-3 797 800	-3 906 600	-3 936 301	-3 964 854
Tulos	-3 853 595	-3 797 800	-3 906 600	-3 936 301	-3 964 854

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Eero Väättäinen****Tehtävä**

Kyseessä on yhteistoimintaosuudet palveluista, joita Nokian kaupunki järjestää joko lainsäädännön perusteella tai vapaaehtoisesti muiden kuntien tai yhteisöjen kanssa. Tästä poiketen seuraavat yhteistoimintaosuudet on kuitenkin budjetoitu suoraan ao. palvelualueelle:

- sosiaali- ja terveystalouteen liittyvät yhteistoimintaosuudet on budjetoitu peruspalveluihin
- kaupunkiseudun joukkoliikenteeseen liittyvät yhteistoimintaosuudet (918 000 € v. 2019) on budjetoitu kaupunkikehityspalveluihin
- elinkeinotoimintaan ja maatalouteen liittyvät liittyvät yhteistoimintaosuudet on budjetoitu kaupunkikehityspalveluihin

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 3,9 milj. euroa. Talousarvio 2019 sisältää suurimpina Nokian kaupungin maksuosuuksina seuraavat määrärahat:

- aluepelastuslaitoksen kustannuksiin 2 410 000 € (TA 2018: 2 287 000 €)
- verotuskustannuksiin valtiolle (veronkanto) 690 000 € (TA 2018: 717 000 €)
- ympäristöterveydenhoidon kustannuksiin (Pirteva) 279 000 € (TA 2018: 260 000 €)
- Pirkanmaan liiton kustannuksiin 234 000 € (TA 2018: 230 000 €)
- Kuntaliiton kustannuksiin 132 000 € (TA 2018: 105 000 €)
- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kustannuksiin 93 000 € (TA 2018: 100 000 €)

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

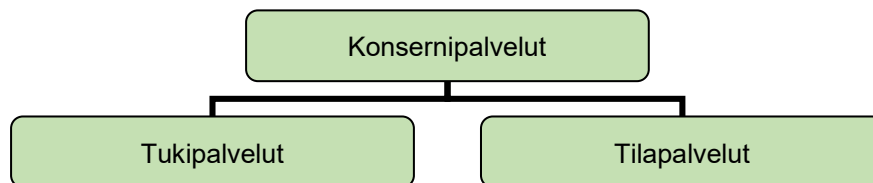
Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen siirtyy vuoden 2019 alusta alkaen aluehallintovirastoilta sekä kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtäväksi. Nokian kaupunki on vuonna 2018 ostanut talous- ja velkaneuvontapalvelut Tampereen kaupungilta.

AVAINMITTARIT

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	115	113	115	115	115

KONSERNIPALVELUT

20 KONSERNIPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	2 322 814	2 172 296	2 669 523	2 479 912	2 504 712
Toimintatulot sisäiset	25 848 050	27 684 381	33 113 103	33 274 660	33 611 405
Toimintamenot ulkoiset	-27 905 243	-26 525 839	-28 172 890	-28 374 670	-28 656 425
Henkilöstökulut	-9 228 815	-9 230 861	-9 698 852	-9 859 344	-9 957 942
Palvelujen ostot	-8 389 169	-6 644 920	-6 349 435	-6 202 228	-6 264 252
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 241 792	-5 982 669	-6 028 352	-6 109 698	-6 170 795
Avustukset	-5 543	-4 500	-205 500	-205 555	-205 611
Muut toimintakulut	-4 149 817	-4 882 889	-6 110 751	-6 217 845	-6 280 025
Toimintamenot sisäiset	-1 923 213	-1 794 792	-2 110 958	-2 132 102	-2 152 240
Toimintakate yhteensä	-1 657 592	1 536 046	5 498 778	5 247 800	5 307 452
Poistot ja arvonalentumiset	-9 132 485	-7 454 928	-7 657 236	-5 623 050	-6 052 732
Tulos	-10 790 077	-5 918 882	-2 158 458	-375 250	-745 280

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: talousjohtaja Mikko Koskela**

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet		
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen tulosalue
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Parannetaan kuntalaisten palveluja sekä kevennetään hallinnollista työtä	Tukipalvelut, Tilapalvelut
	Turvalliset, tehokkaat ja terveelliset toimitilat	Tilapalvelut
	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Tilapalvelut, Tukipalvelut
Pirkanmaan paras yrityskunta	Hankinnoissa edistetään paikallisten yritysten osallistumismahdollisuuksia	Tukipalvelut
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Toimintavarmuuden turvaaminen ja paperittomuuden edistäminen	Tukipalvelut
	Uusiutuvan energian hyödyntäminen, energiansäästö ja ekologiset ratkaisut	Tilapalvelut
Rohkeat uudet toimintamallit	Teknologian tehokas hyödyntäminen	Tukipalvelut, Tilapalvelut
	Vaihtoehtojen toimintamallien käyttöönotto	Tukipalvelut, Tilapalvelut
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaika välttämättömälle"	Tukipalvelut, Tilapalvelut
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tukipalvelut, Tilapalvelut

Tehtävä

Konsernipalvelut tarjoavat kaupunkiorganisaatiolle palveluja, jotka tukevat ja luovat toimintaedellytyksiä palvelujen tuottamiseksi nokialaisille. Palvelujen lisäksi palvelualue vastaa kaupungin kiinteistöomaisuudesta ja sen tehokkaasta käytöstä ja kehittämisestä. Keskitetyt konsernipalvelut kokoavat asiantuntemuksen ja kehittämisvoiman ja mahdollistavat muiden palvelualueiden keskittymisen niiden ydintehtävään.

Tavoitteena on edistää toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja laatua. Tavoite toteutuu, kun asioiden käsittelyssä toteutuvat hyvän hallinnon periaatteet, palveluja ja organisaatiota kehitetään tavoitteellisesti, toiminta tapahtuu tarkoituksenmukaisissa tiloissa, toiminta on ennakoivaa ja kokonaistaloudellista. Kaupungin luottamushenkilöillä ja henkilöstöllä on käytössään ajantasainen ja yhtenäinen tieto.

Palvelualueen toiminnan painopisteet 2019

Vuoden 2019 keskeinen painopiste on onnistuminen uusien turvallisten, tehokkaiden ja terveellisten tilaratkaisujen suunnittelussa ja rakennuttamisessa. Tilapalvelun resursointiin panostetaan. Koko palvelualueen toiminnan kehittämisen painopisteenä on myös asiakaspalvelun edelleen kehittäminen ja paperittoman työn edistäminen koko kaupunkiorganisaatiossa. Tarpeettomien kiinteistöjen myymistä jatketaan vuonna 2018 päivitetävän rakennusomaisuuden salkutuksen perusteella.

Vuoden 2018 aikana valmistuu varikon vaihtoehtoisten tuotantotapojen selvitys, jonka pohjalta toimintaa lähdetään kehittämään yhdessä käyttäjien kanssa. Usean kunnan yhteinen talous- ja henkilöstöhallinnon vaihtoehtoisten tuotantotapojen selvitys on valmistunut lokakuun 2018 aikana ja toimintaa kehitetään selvityksen perusteella tehtävien päätösten mukaisesti.

Vuonna 2019 kaupungin toimintatapoja uudistetaan poikkihallinnollisten prosessien kautta monella tapaa. Uusi hankintaohje ja pienhankintaohjelma jalkautetaan, asianhallintajärjestelmän käyttöönotto koulutuksineen on merkittävä loikkaus uuteen toimintamalliin, laaditaan laaja riskikartoitus toimintavarmuuden varmistamiseksi, kiinteistönhallinnan järjestelmäkäyttöä kehitetään, työhyvinvointi- ja poissaoloteemoihin panostetaan eri toimenpitein, työajanseurantaa ja etätyön mahdollisuuksia kehitetään, tutkitaan lean -johtamisen mahdollisuuksia kuntaorganisaatiossa ja talouden seurantaa kehitetään edelleen. Konsernipalvelut laativat poikkihallinnolliset prosessit kattavan vuosikellon, jonka avulla palvelualueiden prosessijohtamista voidaan kehittää.

Keskeiset muutokset palvelualueella 2019

Kiinteistöratkaisujen aiheuttamat muutokset otetaan huomioon toiminnassa. Hoivakodin vuokra on merkittävin kustannuksia lisäävä tekijä. Uudisrakennusten rahoitus taseen ulkopuolisella rahoituksella lisää toimintamenoja ja lisäpoistot rasittavat entisestään tulosta. Muutoksia on kuvattu tarkemmin tulosalueiden talousarvioteksteissä.

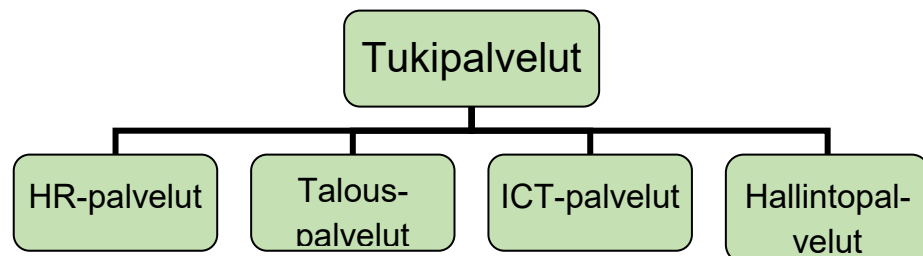
KESKEISET PALVELUALUEEN TOIMINTAA KUVAAVAT MITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Asiakastytyväisyys	3,6	3,85	3,9	4,0	4,0
Henkilötyövuodet HTV2	230	230	232	233	233
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	21,36	14,5	15	14	13
Ulkoiset toimintamenot € / asukas	837	791	834	831	831

TUKIPALVELUT

1400 TUKIPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	211 177	160 100	188 780	140 169	141 572
Toimintatulot sisäiset	3 195 315	3 121 765	3 547 627	3 384 861	3 422 709
Toimintamenot ulkoiset	-3 599 484	-3 631 436	-4 298 738	-4 311 442	-4 352 562
Toimintamenot sisäiset	-224 939	-171 904	-222 154	-226 014	-228 272
Toimintakate yhteensä	-417 932	-521 475	-784 486	-1 012 426	-1 016 553
Tulos	-417 932	-521 475	-784 486	-1 012 426	-1 016 553

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö Anne Holopainen

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet				
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteiden nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteeseen laadittu, kyllä / ei	9/2019
	Parannetaan kuntalaisten palveluja sekä kevennetään hallinnollista työtä	Kaupungin verkkosivut päivitetään saavutettavuusdirektiivin mukaisiksi	Verkkosivut päivitetty	12/2019
		Verkkokaupan perustaminen	Verkkokauppa käytössä	8/2019

Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Toimintavarmuuden turvaaminen ja paperittomuuden edistäminen	Laaja riskikartoitus	Riskikartoitus on tehty ja sen perusteella johdettu toimenpidesuunnitelma	12/2019
	Toimintavarmuuden turvaaminen ja paperittomuuden edistäminen	Verkkolaskutuksen osuutta kasvatetaan, pois paperisesta laskutuksesta, sähköiset palkkalaskelmat	Sähköisten verkkolas- kujen määrä kasvaa, sähköiset palkkalaskel- mat kaikille käyttöön	12/2019
Pirkan- maan paras yrityskunta	Hankinnoissa edistetään paikallisten yritysten osallistumismahdollisuuksia	Hankintaohjeen jalkauttaminen	Koulutukset järjestetty koko organisaatiolle ja yrityksille	12/2019
	Hankinnoissa edistetään paikallisten yritysten osallistumismahdollisuuksia	Sähköisen pienhankintajärjestelmän käytön edistäminen	Koulutukset järjestetty koko organisaatiolle ja yrityksille	6/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Teknologian tehokas hyödyntäminen	Pysäköinninvalvonnan toimintaa tehostetaan ja otetaan käyttöön nykyaikainen pysäköinninvalvontajärjestelmä	Järjestelmä käytössä	4/2019
		Työkykyjohtamisen työkalu käyttöön	Järjestelmät ja uudet prosessit käytössä	3/2019
		Työvuorosuunnittelun sähköistäminen		10/2019
		Uutta asianhallintajärjestelmää käytetään aktiivisesti ja hyödynnetään toimintatapojen kehittämisessä	Kaikki valmistelijat käyttävät järjestelmää	12/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtojen toimintamallien käyttöönotto	Aloite-, kerta- ja tulospalkkiojärjestelmän uudistaminen	Uudet palkkiojärjestelmät käytössä	9/2019
		Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantotapojen kehittäminen joko järjestelmiä kehittämällä ja/tai uudelleenorganisoidumalla	Uusi toimintamalli valmisteltu ja otettavissa käyttöön	12/2019

Tehtävä

Tukipalvelut tarjoavat kaupunkiorganisaatiolle sekä tarvittaessa tytäryhtiöille palveluja, joiden tarve on yhteinen. Näiden osalta on järkevää koota osaaminen yhteen, jotta palvelualueet voivat keskittyä omaan ydintehtäväänsä. Tukipalvelut tarjoaa seuraavia tehtäviä: henkilöstöhallinto, taloushallinto, kaupunkitason viestintä, ICT-palvelut, kaupungin demokraattisen päätöksenteon valmistelu, asianhallinta sekä pysäköinninvalvonta.

Tukipalveluiden tavoitteena ovat joustavat ja kustannustehokkaat palvelut. Lisäksi tavoitteena on tuottaa laadukasta asiakaspalvelua ja hyvää asiakaskokemusta sisäisille asiakkaille. Tukipalveluiden tehtävänä on tuottaa käyttäjille nykyaikaiset tietotekniikan välineet ja yhteydet, reaaliaikaista tietoa käyttäjäystävällisten palveluiden kautta ja asiantuntevan hallinnon. Osa tukipalveluiden tehtävistä on lakisääteisiä ja tukipalvelut vastaavat säädösten mukaisesta raportoinista ja sopimusten hallinnasta.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Tukipalveluiden painopisteenä vuonna 2019 on edelleen asiakastyytyvyyden kehittäminen. Tämän tavoitteen tukemiseksi tehdään jokaisessa tulosityksikössä kehityshankkeita.

Henkilöstöhallinto

Työhyvinvointikoordinaattori aloitti tehtävässä marraskuussa 2018. Hänen vastuullaan on luoda aktiivinen yhteistyömalli esimiesten sekä työterveystoimijoiden kesken. Työhyvinvointikoordinaattorin tavoitteena on omalta osaltaan varmistaa kaupungin henkilöstön sairaslomapäivien väheneminen. Sairaslomapäivien seurannan parantamiseksi hankitaan esimiesten käyttöön työkykyjohtamisen työkalu, jonka avulla esimiehet, palvelualueet ja henkilöstöhallinto voivat seurata henkilöstön sairauspoissaoloja ja tekemättömästä työstä aiheutuvia kustannuksia sekä tukea työhönpaluuta.

Mobiilityöajanseurannalla otetaan askel kohti johtamista, jossa ei mitata niinkään paikallaolotunteja vaan työn teon tuloksia, jotka perustuvat työntekijöille asetettuihin selkeisiin tavoitteisiin. Mobiilityöajanseurannan piiriin pääsee 300 kaupungin työntekijää. Ensijaisesti sen piirissä ovat ne henkilöt, joilla on etätyösopimus tai joiden työ on liikkuvaa. Valtaosa kaupungin työntekijöistä aloittaa ja päättää työpäivänsä samassa osoitteessa, joten tämä uudistus ei koske heitä. Vuoden aikana siirrytään kirjeitse toimitettavista palkkalaskelmista sähköiseen laskelmaan.

Sähköinen työvuorosuunnittelu lisää suunnittelun systemaattisuutta ja säästää enemmän aikaa varsinaiseen työhön.. Titania-ohjelmistoon kuuluva suunnittelun ja laskennan osio sisältää mm. työaikapankin, työajan toteuman siirtymisen kulunvalvontaan ja ergonomisen työaikasuunnittelun. Koko työvuorosuunnitteluprosessi saadaan sähköistettyä.

Henkilöstöpalveluissa perehdytään lean-malliin. Tavoitteena on auttaa organisaatiota löytämään ja poistamaan turhaa työtä sekä tekemään yhä enemmän työtä jolla on asiakasarvoa. Koulutusten osalta esimiesvalmennukset saatetaan loppuun, asiantuntijavalmennus jatkuu ja esimieskoulutusta kehitetään kerättyjen toiveiden ja tarpeiden perusteella. Strategiajalkautus jatkuu työpajojen, osallistavan pelin sekä viestinnän ja tiedotuksen keinoin.

Kansallinen tulorekisteri tulee voimaan 1.1.2019, mikä tarkoittaa henkilöstöhallinnon yksikössä toimivien palkanlaskijoiden osalta sitä, että palkanmaksua seuraavan viiden päivän kuluessa henkilöiden tulotiedot tulee ilmoittaa verottajalle. Samalla myös tulo- ja verotiedot alkavat kulkea reaaliajassa.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantomallien selvitysraportti valmistui lokakuussa 2018. Sen perusteella tehtävien päätösten mukaisiin toimenpiteisiin ryhdytään vuoden 2019 aikana.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tärkein tehtävä vuonna 2019 on vakiinnuttaa uuden asian- ja asiakirjanhallintajärjestelmän käyttö kaikissa kaupungin yksiköissä. Samalla kehitetään ja virtaviivaistetaan toimintatapoja asian- ja asiakirjojen hallinnassa. Toimintatapojen kehittäminen on pitkäjänteistä työtä ja edellyttää henkilöstön koulutusta ja uusien ohjeiden laatimista.

Kaupunginjohtajan vuonna 2018 nimeämän arkistotyöryhmän toiminta kaupungin arkistoasioita koordinoivana työryhmänä vakiinnutetaan. Arkistointiprosessien kehittämistä ohjataan ja aloitetaan toimenpiteet vuonna 2018 laaditun arkistotilojen käyttösuunnitelman pohjalta. Varaudutaan myös mahdolliseen tiedonhallintalain voimaantuloon.

Toimintatapoja tehostetaan ottamalla käyttöön selainpohjainen luottamushenkilö- ja sidonnaisuusrekisteri. Lisäksi luottamushenkilöportaali uudistetaan ja kokousmenettelyssä otetaan käyttöön uusia sähköisiä toimintatapoja mm. sähköinen äänestys. Edistetään muutoinkin sähköistä toimintatapaa ottamalla käyttöön sähköisiä lomakkeita.

Tietosuojan osoitusvelvollisuuden dokumentoinnin hallintaa kehitetään. Henkilöstölle järjestetään edelleen koulututusta tietosuoja-asioista mm. uudesta tietosuojalaista. Vuonna 2019 tehdään laaja riskikartoitus sekä kehitetään riskienhallinnan mallia. Lisäksi vakuutusprosessia kehitetään mm. vähentämällä manuaalisia vaiheita.

Pysäköinninvalvonnan toimintaa tehostetaan ja otetaan käyttöön nykyaikainen pysäköinninvalvontajärjestelmä. Uuden pysäköinninvalvontajärjestelmän avulla parannetaan myös asiakaspalvelua. Varaudutaan tieliikennelain uudistukseen.

Viestintä

Kaupungin näkyvyyttä lisätään sosiaalisessa mediassa suunnitelmallisesti viestinnän johdolla. Otetaan käyttöön uusia työkaluja, kuten mediaseuranta- ja tiedotejakelupalvelu sekä kuvamedia-aineistopankki viestinnän ja sen vaikuttavuuden kehittämiseksi.

Kaupungin verkkosivut päivitetään saavutettavuusdirektiivin ja siihen liittyvän kansallisen lainsäädännön mukaiseksi. Lisäksi verkkosivujen ja intran sisällön kehittämistä jatketaan. Viestinnän materiaalia päivitetään brändikäsikirjan mukaiseksi.

Talouspalvelut

Talouspalveluiden keskeinen tavoite vuodelle 2019 on talousraportoinnin kehittäminen. Tällä tarkoitetaan sekä ohjelmiston että kuukausi- ja osa-aikaraportoinnin kehittämistä sekä tulosten analysointia. Tavoitteena on tarjota yhä ajantasaisempaa ja informatiivisempaa tietoa päätöksenteon tueksi. Talouspalvelut jalkauttaa uuden hankintaohjeen mukaiset toimintamallit sekä järjestää hankintakoulutusta sekä sisäisesti että yrityksille.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantomallien selvitysraportti valmistui marraskuussa 2018. Sen perusteella tehtävien päätösten mukaisiin toimenpiteisiin ryhdytään vuoden 2019 aikana.

ICT-palvelut

ICT-palveluiden keskeisin tavoite on hallinnoida ostopalvelusopimuksia ja varmistaa niiden laatutavoitteiden täyttyminen. Vuonna 2019 käyttöön otamme enenevässä määrin pilvipalveluita toimistokäyttöön. Näiden avulla helpotamme työn tekemistä ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi päivitämme työasemien käyttöjärjestelmän kaikkiin koneisiin sekä parannamme tietoturvaa rakentamalla tietoverkkomme niin ettei siihen voi kytkeytyä vieraalla laitteella.

Koulujen tietotekniset vaatimukset kasvavat digitaalisten oppimisympäristöjen ja digitaalisen oppimateriaalin käytön lisääntyessä. Vuonna 2019 toteutamme tietoliikenneverkon parantamisen tarvittaviin kohteisiin. Uutena palveluna tarjoamme opetuksen käyttöön Google-palvelut vuoden 2019 alusta alkaen.

Digitalisoinnissa vuoden 2019 merkittävin hanke on verkkokaupan käynnistäminen. Sen avulla kuntalainen voi jatkossa varata ja maksaa muun muassa uimakoulupaikat, vesijumput, yksittäiset tilavaraukset jne. Verkkokaupan avulla tuomme palvelun kuntalaisten käyttöön 24/7 ja vähennämme hallinnollista työtä. Verkkokauppa-projektin lisäksi aloitamme asiakaspalauteprosessin uudistamisen. Osana sitä luomme some-strategian sekä selvitämme chat-palveluiden käytön mahdollisuudet. Vielä lisäämme kuntalaisten käyttöön sähköisiä lomakkeita sekä tutkimme mahdollisuudet sähköisen ajanvarauksen lisäämiseen.

Kansallisesta suomi.fi-palvelukokonaisuudesta otamme käyttöön viestit-palvelun. Suomi.fi-viestit on julkishallinnon organisaatioiden keskitetty viestioperaattoripalvelu kansalaisille ja yrityksille. Se mahdollistaa viranomaisten sähköisen viestinnän riippumatta siitä, haluaako asiakas viestinsä digitaalisesti tai perinteisenä kirjeenä. Käyttäjät tunnistetaan vahvalla tunnistuksella ja viestit kulkevat tietoturvan ja -suojan mukaisesti salattuina.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Konsernipalveluihin perustetaan uusi paikkatietoasiantuntijan virka. Virka sijoittuu ICT-palveluihin. Paikkatietoasiantuntija on tehnyt tietohallinnon projektitehtäviä ICT-palveluissa jo kaksi vuotta, nyt toiminta vakinaistetaan. Tietohallinnon projektien lisäksi paikkatietoasiantuntija koordinoi kaupungin varautumista.

Hyvä Asukas -lehti jaetaan jatkossa vain sähköisenä ja paperisena kaupungin keskeisissä toimipisteissä. Henkilöstöhallintoon ei palkata kesälomasijaista ja työt tehdään lomina porrastamalla.

Kulttuuri- ja liikuntasetelit otetaan henkilöstön käyttöön myöhemmin erikseen päätettävällä tavalla. Työnantajan tuen vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain.

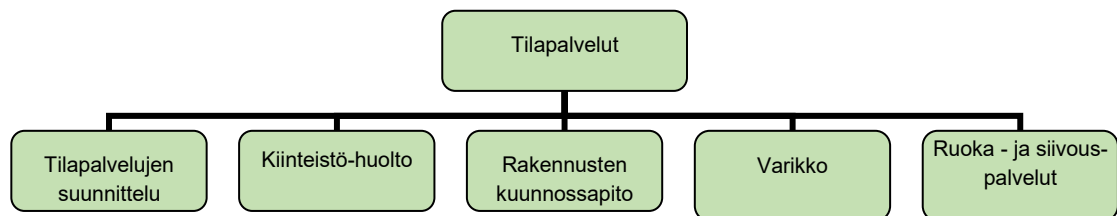
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys, asteikko 1-5	3,5	4	3,8	3,9	4
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	108	108	127	126	126
Verkkolaskujen osuus kaikista myyntilaskuista			30%	40%	50%
Tietoteknisten ulkoistettujen palveluiden käyttäytyvyys, asteikko 1-10			8,8	8,8	8,8
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	31	33,23	37,38 *	37	37
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	9,6	6 **	10	8	7

*HTV2 sisältää kolme uudelleen sijoitettavaa

**Vuoden 2018 ennuste 11,8

TILAPALVELUT

6200 TILAPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	2 111 185	2 012 196	2 480 743	2 339 743	2363140
Toimintatulot sisäiset	22 652 736	24 562 616	29 565 477	29 889 799	30188696
Toimintamenot ulkoiset	-23 887 515	-22 470 811	-23 436 792	-23 727 738	-23965020
Toimintamenot sisäiset	-1 683 997	-1 607 590	-1 876 159	-1 893 058	-1910808
Toimintakate yhteensä	-807 591	2 496 411	6 733 268	6 608 746	6 676 008
Poistot ja arvonalentumiset	-9 132 485	-7 454 928	-7 657 236	-5 623 050	-6052732
Tulos	-9 940 077	-4 958 517	-923 968	985 696	623 276

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: tilapalvelupäällikkö Jari Lehtonen****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019
	Parannetaan kuntalaisten palveluja sekä kevennetään hallinnollista työtä	Ruokalistoilte lisätään sydänmerkki-aterioita	Sertifikaatin määritelmien toteutuminen	12/2019
	Turvalliset, tehokkaat ja terveelliset toimitilat	Uudisrakennusten tehokas suunnittelu	Kokonaistaloudellisuus, €/m², m²/käyttäjä	12/2019

Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Uusiutuvan energian hyödyntäminen, energi-ansäästö ja ekologiset ratkaisut	Harjuniitystä kuljetettavan ruoan pakkaamisen automatisointi	Työn keveneminen pumpun avulla	12/2019
	Uusiutuvan energian hyödyntäminen, energi-ansäästö ja ekologiset ratkaisut	Uusien ja peruskorjattavien rakennusten lämmitysratkaisuissa huomioidaan uusiutuvan energian käytön mahdollisuus	Emäkosken koulun eko-keittiö	2020
			Emäkosken koulun lämmitysratkaisu	2020
	Uusiutuvan energian hyödyntäminen, energi-ansäästö ja ekologiset ratkaisut	Uusiutuva ajoneuvokalusto kaasukäyttöiseksi	Vaihtuvat ajoneuvot	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Teknologian tehokas hyödyntäminen	Kiinteistöjen sisäilmaolosuhteiden jatkuva seuranta, selvitys IOT-tekniikan käyttöönoton mahdollisuuksista	Sisäilman laatua mittaavan järjestelmän laajentaminen olemassa oleviin kohteisiin erillisen ohjelman mukaisesti	2019 alkaen
	Teknologian tehokas hyödyntäminen	Sähköisen ruokalista -sovelluksen asiakaskokemusten analysointi ja sähköisen tilausjärjestelmän laajentaminen kouluihin	Asiakaskokemusten hyödyntäminen sovelluksen kehittämisessä	12/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaika välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaika 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Toiminnan kehittäminen varikon vaihtoehtoisten tuotantotapojen selvityksen pohjalta	Uudet toimintamallit valmisteltu ja käyttöön otettavissa	12/2019

Tehtävä

Tilapalvelut on konsernipalveluiden tulosalue, jonka tehtävänä on vastata toimitilahallinnosta ja niihin liittyvistä palveluista sekä kaupungin omistamasta kiinteistöomaisuudesta, sen arvosta, tehokkaasta käytöstä ja kehittämisestä. Tilapalvelut tuottaa kiinteistöhallinnon ja rakennuttamisen palvelut, ateria- ja puhtauspalvelut ja varikko- ja varastointipalvelut. Tavoitteena on tukea kaupunkiorganisaation toimintaa järjestämällä toimintaan sopivat tilat ja niihin liittyvät palvelut.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Vuoden 2019 keskeinen painopiste on uusien turvallisten, tehokkaiden ja terveellisten tilaratkaisujen suunnittelussa ja rakennuttamisessa. Suunniteltavana ja toteutettavana on yhtäaikaaisesti merkittäviä uudiskohteita kuten kirjasto, Emäkosken koulu, Myllyhaan koulu ja hyvinvointikeskus. Kouluinvestointikokonaisuuden sekä hyvinvointikeskuksen

suunnittelussa tilapalvelu on keskeisessä roolissa. Aktiivista vuoropuhelua ja tiedottamista yhdessä käyttäjien kanssa jatketaan. Kiinteistöhallintajärjestelmän toiminnallisuuden kehittämistä ja täydentämistä jatketaan.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Mittavat investointihankkeet kiinteistökannassa vaativat sekä toteutuksen- että käytönaikaista lisäresurssointia henkilöstöön. Kiinteistönhallintajärjestelmän täydentäminen ja ylläpito edellyttää uuden teknisen isännöitsijän toimen perustamista.

Terveyskeskuksen vastaanottotoimintojen siirtäminen väistötiloihin nostaa käyttömenoja. Uudisrakennusten rahoitus taseen ulkopuolisella rahoituksella lisää toimintamenoja ja lisäpoistot rasittavat entisestään tulosta.

Investointiratkaisuissa huomioidaan vaikutukset keittiöiden määrään ja keittiöverkoston rakenteeseen sekä siivottavaan pinta-alaan ja palvelujen laajuuteen, mikä voi tuoda muutoksia ateria- ja puhtauspalveluiden tulosityksikön toimintaan.

Perusturvan kohteiden ruoanvalmistuksen keskittäminen Vihnuskodin keittiölle, ja tästä johtuen ruoan kuljetusten määrä lisääntyy. Siivottava pinta-ala pienenee, kun Te-keskuksen toimitilat jää pois.

Harjuniityn tuotantokeittiön pakkaamisen automatisointi vaatii investoinnin annostelupumppuun, joka nopeuttaa ruuan pakkaamista ja parantaa työskentelyolosuhteita. Esivalmisteltua siivousta laajennetaan ateria- ja siivouspalveluissa.

Virastojen siivousta harvennetaan ja toimistohuoneet siivotaan kerran viikossa.

Henkilökunnan autopaikkamaksut tarkistetaan yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa maaliskuun loppuun mennessä

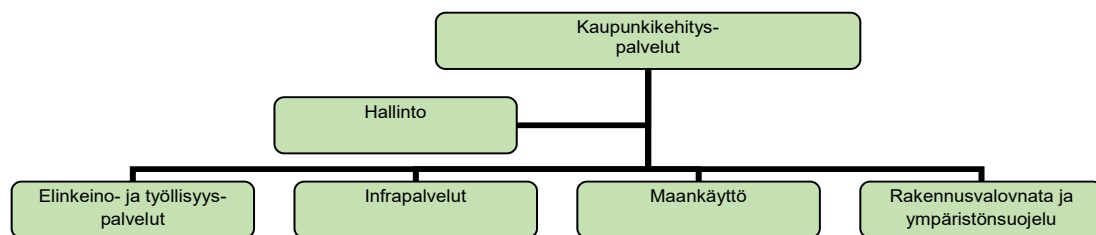
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	3,5	3,7	4,0	4,0	4,0
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	717	670	693	695	695
Kiinteistöjä/rakennuksia	69/143	76/156	66/137	64/139	63/138
Kiinteistöjen laajuus, omat, m ²	165750	148167	162828	166539	166539
Kiinteistönhoito, €/m ² /kk	0,77	0,73	0,70	0,71	0,73
Kunnossapito, €/m ² /kk	1,22	1,29	1,99	2,01	2,03
Siivottava pinta-ala, m ² /m ² /h	104525/189	109000/190	97340/ 179	105000 / 193	105000/193
Ateriamäärä, milj.kpl / € / kpl	1,84/2,8	1,84/2,8	1,78 / 2,83	1,78 / 2,83	1,78 / 2,83
Työllisyys/valmennusyksikön asiakkaat, hlöä/vuosi	140	170	170	170	170
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	184,7	195	194,78	194,23	194,28
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	17,65	16	16	15	14

KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT

25 KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	7 241 586	9 208 150	10 181 327	7 701 900	7 778 919
Toimintatulot sisäiset	612 398	507 850	515 850	521 009	526 219
Toimintamenot ulkoiset	-11 398 848	-11 250 855	-11 437 412	-11 375 871	-11 489 104
Henkilöstökulut	-5 306 869	-5 518 757	-5 669 391	-5 729 511	-5 786 275
Palvelujen ostot	-4 463 820	-4 034 939	-4 166 077	-4 121 950	-4 163 171
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 002 892	-954 398	-946 410	-938 010	-947 393
Avustukset	-2 151 188	-2 111 300	-1 893 300	-1 883 300	-1 902 133
Muut toimintakulut	-286 807	-193 961	-233 734	-174 600	-176 347
Toimintamenot sisäiset	-1 720 766	-1 858 242	-2 085 741	-2 100 412	-2 121 415
Toimintakate yhteensä	-5 265 631	-3 393 097	-2 825 976	-5 253 374	-5 305 381
Poistot ja arvonalentumiset	-4 229 261	-4 842 126	-6 058 240	-6 639 625	-7 483 291
Tulos	-9 494 892	-8 235 223	-8 884 216	-11 892 999	-12 788 672

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: kaupunkikehitysjohtaja Mikko Nieminen

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen tulosalue
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut Infrapalvelut Maankäyttö Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
	Ulkoliikunta-alueiden pitkäjänteinen kehittäminen	Infrapalvelut
	Kuntalaisten kannustaminen aktiiviseen toimintaan asuin ympäristön hyväksi	Infrapalvelut Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
	Kaupunkiympäristö vastaa asukkaiden tarpeisiin	Maankäyttö Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
	Liikenneverkon kehittäminen	Infrapalvelut

Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko	Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen	Infrapalvelut Maankäyttö
	Keskustan kehittäminen	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut Infrapalvelut
	Kaupungin kasvuun varautuminen	Maankäyttö
	Kaupunki toimii katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa erityisesti jo olemassa yhdyskuntarakenteessa nopeasti ja tehokkaasti.	Infrapalvelut
	Kaupungin keskustassa sijaitsevan rakenteellisen pysäköintitalon hyödyntäminen keskustan kehittämisessä	Maankäyttö
	Kaavoituksen vaikutusten arviointi	Maankäyttö
Pirkanmaan paras yrityskunta	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut Infrapalvelut Maankäyttö Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
	Verkostoyhteistyön ja aktiivisen elinkeinomarkkinoinnin kehittäminen	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
Kestävät ratkaisut/ekologiset teknologiat	Uusien teknologioiden ja sähköisen palvelutuotannon lisääminen	Infrapalvelut Maankäyttö Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
	Bio- ja kiertotalouden sekä cleantech-toiminnan vahvistaminen	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
Rohkeat uudet toimintamallit	Palvelutuotannon uusien toimintamuotojen selvittäminen	Infrapalvelut
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Kaikki tulosalueet
	Vaihtoehtoisten toimintamallien selvitys	Infrapalvelut
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Kaikki tulosalueet

Tehtävä

Kaupunkikehityspalveluiden tehtävänä on vahvistaa Nokian kaupungin elinvoimaa ja kilpailukykyä. Tavoitteena on saada Nokialle uusia yrityksiä sekä mahdollistaa nykyisille yrityksille hyvät toimintaedellytykset liiketoiminnan kehittymiselle sekä lisätä työpaikkojen tarjontaa ja työvoiman saatavuutta. Palvelualueen tehtävänä on myös laadukkaasti asuin- ympäristön ja yritysalueiden rakentaminen ja ylläpito. Lisäksi palvelualue hoitaa kokonaisvaltaisesti maapolitiikkaa turvaten kaupungin tarkoituksenmukaisen yhdyskuntarakenteen kasvuedellytykset sekä turvallisen, toimivan ja viihtyisän ympäristön syntymismahdollisuudet. Tehtäviin kuuluvat myös rakennusvalvonnan ja -lupapalvelun sekä ympäristösuojelun tehtävät.

Palvelualueen tehtäviin kuuluu myös kaupungin elinvoimaa ja kilpailukykyä tukeva markkinointiviestintä. Kaupunkikehityspalveluiden ja sen tulosalueiden markkinointiviestintää koordinoidaan matriisimallilla palvelualueen hallinnosta. Markkinointiviestinnässä tehdään tiivistä yhteistyötä myös kaupungin muiden yksiköiden kanssa. Markkinoinnin tavoitteena on parantaa Nokian asemaa kilpailussa asukkaista, yrityksistä, investoinneista ja matkailijoista sekä vaikuttaa Nokian kaupungin brändimielikuvaan.

Edellisten lisäksi kaupunkikehityspalvelut koordinoi ja kehittää kaupungin joukkoliikennepalveluita. Joukkoliikenteen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä sekä kaupungin eri yksiköiden että Tampereen seudun joukkoliikenteen kanssa.

Palvelualueen toiminnan painopisteet 2019

Kaupunkikehityspalvelut toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiaa kaikilla tulosalueillaan. Toimintaa ohjaavat strategiset tavoitteet sekä kärkihankkeiden toteuttaminen. Kaikki strategiassa määritellyt kärkihankkeet - Elävä ja elinvoimainen keskusta, Rantojen kaupunki, Uudet yritysalueet ja kasvuyrittäjyys sekä Sujuvan ja nopean joukkoliikenteen kehittäminen - kuuluvat olennaisesti kaupunkikehityspalveluiden toimintaan.

Vuoden 2019 toiminnan keskeisinä painopisteinä ovat keskustan kehittäminen sekä joukkoliikenteen, erityisesti lähijunaliikenteen kehittäminen. Käytännön toimenpiteinä vuonna 2019 painotetaan Nokian aseman infrastruktuurin valmistelua sekä yhteydenpitoa Liikenne- ja viestintäministeriöön sekä muihin viranomaistahoihin sekä yhteistyökumppaneihin seututasolla lähijunaliikenteen aloittamiseksi. Lisäksi palvelualueella panostetaan viihtyisän asuin- ympäristön kaavoittamiseen ja rakentamiseen sekä sen ylläpitoon. Kaavoituksessa painopisteet ovat erityisesti keskustaa, Kolmenkulmaa ja Viinikanniemiä. Myös uusien yritysalueiden ja yritystonttien saatavuutta parannetaan ja tehdään toimenpiteitä tonttivarannon turvaamiseksi tulevaisuudessa.

Kaupunkikehityspalvelut on koordinoitunut vuoden 2018 aikana tehtyä Nokian kaupungin brändiuudistusta. Uudistettu brändistrategia tukee kaupunkistrategiaa ja edistää sen tavoitteiden toteutumista sekä kaupunkimarkkinoinnin kehittämistä. Vuoden 2019 aikana brändistrategian jalkauttamista jatketaan ja kaupungin uutta visuaalista ilmettä hyödynnetään eri markkinointimateriaaleissa.

Keskeiset muutokset palvelualueella 2019

Palvelualueen toiminta jatkuu pääosin samana kuin vuonna 2018. Merkittävin muutos palvelualueella tulee olemaan työllisyydenhoidon kuntakokeilun päätyminen ja tästä johtuva epävarmuus siitä, mikä tulee olemaan palveluiden tuottamismalli kokeilun päätyttyä vuoden 2019 alussa.

Maankäytön tulosalueen osalta toimitaan vuoden 2018 lopulla toteutetun uuden organisaatiojärjestelyn mukaisella toimintamallilla. Muutoksen tavoitteena on maankäytön hallinnon ja johtamisen tehostaminen ja selkeyttäminen sekä kaavatyön resurssin vahvistaminen.

KESKEISET PALVELUALUEEN TOIMINTAA KUVAAVAT MITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Asiakastyytyväisyys	-	3,6	3,7	3,8	3,8
Henkilötyövuodet HTV2	109,51	103,64	104,3	104,5	104,5
Sairauspoissaolot työpäivinä/HTV2	10,24	7,2	7,2	7,2	7,2
Ulkoiset toimintamenot €/asukas	342	335	338	333	333

ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT

1500 ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALV.	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	469 351	419 000	370 177	287 500	290375
Toimintamenot ulkoiset	-3 684 639	-3 931 548	-3 770 376	-3 677 037	-3713809
Toimintamenot sisäiset	-190 288	-191 275	-232 632	-234 072	-236412
Toimintakate yhteensä	-3 405 576	-3 703 823	-3 632 831	-3 623 609	-3 659 846
Tulos	-3 405 576	-3 703 823	-3 632 831	-3 623 609	-3 659 846

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: elinkeinojohtaja Tiina Laakkonen

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet

Strategian ta- voite 2019	Palvelualueen toimin- nallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin val- mis
Aktiivinen ja hy- vinvoiva nokia- lainen	Asiakaslähtöinen pal- veluprosessi	Työllistymistä edistävät asiakkaan palvelutarpeen mukaiset palvelut	Aktivointiaste	12/2019
		Työttömien työnhakijoiden osaami- sen kehittäminen	Työttömyysasteen pie- neneminen Monialaisten palvelu- tarvearvioiden määrän kasvu Käynnistyneiden am- matillisten polkujen määrän kasvu	12/2019
Kasvua mah- dollistava kau- punkirakenne ja liikenneverkko	Keskustan kehittämi- nen	Keskusta-alueen liike- ja toimitilo- jen käyttöasteen nostaminen	Alueella toimivien yri- tysten määrä kasvu	12/2019

Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Bio- ja kiertotalouden sekä cleantech-toiminnan vahvistaminen	ECO3-alueen kehittäminen ja markkinointi	Aktiiviset markkinointitoimet Konsortiotoinnin kehittyminen Alueelle sijoittuu vähintään kaksi uutta kiertotalousyritystä	12/2019
Pirkanmaan paras yrityskunta	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen	Kolmenkulman yritysalueen ja ECO3-alueen kehittäminen edelleen	Alueelle sijoittuneiden yritysten määrä kasvaa	12/2019
		Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen yritysten tarpeisiin	Vuorovaikutuksen määrä koulutuksen järjestäjien ja yritysten kanssa Asiakkaiden ammatillisten polkujen määrä	12/2019
	Verkostoyhteistyön ja aktiivisen elinkeinomarkkinoinnin kehittäminen	Kasvu- ja kansainvälistymispalveluiden tunnettuuden lisääminen ja verkoston kehittäminen	Järjestetyt tilaisuudet	12/2019
		Matkailuyritysten verkostoyhteistyön kehittäminen	Verkostotilaisuuksiin osallistuvien yritysten määrä kasvaa	12/2019
		Vuonna 2018 ja keväällä 2019 perustettujen yritysten kontaktointi	Kontaktoitu vähintään 80 % kohderyhmän yrityksistä	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla ”5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle”	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019

Tehtävä

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on osana kaupunkikehityspalveluita kehittää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä alueella ja sitä kautta vahvistaa kaupungin elinvoimaa. Elinkeinopalvelut tuottaa neuvonta- ja kehittämisspalveluita sekä alkaville että toimiville yrityksille. Elinkeinopalvelut markkinoi Kolmenkulman alueen tontteja ja vastaa sijoittumispalveluiden tarjonnasta myös toimitilapuolella. Elinkeinopalvelut osallistuu aktiivisesti Kolmenkulman ja ECO3-alueen, Nokian keskustan ja matkailun kehittämiseen. Elinkeinopalvelut hallinnoi ja toteuttaa yhteistyössä Verte Oy:n kanssa valtion (TEM) erillisrahoituksella toteutettavaa ECO3-hanketta.

Alkavien yritysten neuvontapalvelu tuotetaan yhteistyössä Ensimetrin kanssa. Business Tampereen kanssa yhteistyöllä tuotetaan erityisesti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten palveluita. Maaseutuhallinnon palvelut tuotetaan yhteistyösopimuksella Lempäälän kunnan kanssa. Nokia osallistuu myös lentoliikenteen kehittämis- ja markkinointityöhön

seudun kuntien kanssa. Osaavan työvoiman saatavuutta alueella pyritään vahvistamaan aktiivisella yhteistyöllä Tredun ja alueen muiden oppilaitosten kanssa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on työllisyyden edistäminen ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen. Työllisyyspalvelut tuottavat lakisääteisiä työllistymistä edistäviä palveluita, joiden tavoitteena on vahvistaa ja edistää työttömien työnhakijoiden työllistymisedellytyksiä mm. mahdollistamalla asiakkaiden osaamisen tunnistaminen ja kehittämisen palvelujen aikana.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Elinkeinopalvelut

Keskustan kehittämistyöhön panostetaan keskustavision ja sen määrittämien toimenpide-ehdotusten sekä määrärahojen mukaan. Pyritään aktiiviseen kanssakäymiseen keskusta yritysten kanssa sekä nostamaan keskustan liiketilojen ja Pirkkalaistorin käyttöastetta.

Verkostoyhteistyötä matkailuyrittäjien kanssa lisätään järjestämällä säännöllisiä verkostotapaamisia ja tarjoamalla yrityksille mahdollisuus messuyhteistyöhön mm. Suoma-messuilla ja Kotimaan matkailumessuilla. Yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa järjestetään Nokian Vanhat talot -tapahtuma kesäkuussa 2019.

Yrittäjyyskasvatussyhteistyötä koulujen kanssa kehitetään ja Tredun yrityskoordinaattorin toiminnasta luodaan alueellinen yhteistoimintamalli.

Business Nokia -sivuston aktiivinen kehitystyö jatkuu ja yrityksille suunnatun uutiskirjeen avulla paikalliset yritykset tavoitetaan tehokkaammin. Monipuolistetaan Nokialla yritysten koulutustarjontaa tuomalla paikkakunnalle mm. kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten rahoituspalveluiden koulutustilaisuus.

Kolmenkulman alueen markkinointi ja yritystonttimyynti ovat keskeisessä osassa elinkeinopalveluiden toimintaa. ECO3-alueen ekosysteemin kehittämistä tehdään läheisessä yhteistyössä Verte Oy:n kanssa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on edistää erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja nuorten pääsyä työmarkkinoille. Tavoitteena on ehkäistä työttömyyden pitkittymistä varmistamalla oikea-aikaiset ja palvelutarpeen mukaiset monialaiset työllistymistä edistävät palvelut.

Työllisyyspalveluilla edistetään asiakkaiden siirtymistä ensisijaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin, koulutukseen ja työhön. Työllistymistä edistäviin palveluihin (mm. kuntouttava työtoiminta) osallistuvien työllistymisedellytyksiä lisätään erityisesti osaamista kehittämällä. Tavoitteena on, että työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvien osaaminen voidaan tunnistaa ja tunnustaa työtoiminnan työtehtäviä opinnollistamalla. Työllistymistä edistävissä palveluissa on mahdollista valmistautua mm. ammatillisten osatutkintojen suorittamiseen (näyttötutkinnot). Nuorten työllistymisvalmiuksia ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia lisätään kohdentamalla nuorille palveluita ns. seinättömän työpajatoiminnan toimintamallin mukaisesti sekä mahdollistamalla nuorten kesätyösetelin käyttö.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden henkilöstöresurssi vahvistuu yrityskoordinaattorin rekrytoinnin myötä.

Työllisyyspalvelut

Työvoima- ja yrityspalveluiden alueelliset kokeilut päättyvät 31.12.2018. Tavoitteena on, että vuonna 2019 kaupunki-seudulle rakentuisi uudenlainen työllisyydenhoidon seudullinen monitoimijainen yhteistyömalli, joka mahdollistaisi monialaisen, alustapohjaisen ja sopimuksellisen yhteistyön työllisyyden edistämiseksi ja työllisyyspalveluiden järjestämiseksi ja tuottamiseksi.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys ¹⁾	-	43	50	55	60
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot €/as	111	117	112	108	108
Yritystonttien luovutukset/kpl	15	25	12	15	15
Aloittaneiden yritysten määrä	140	140	150	150	150
Työttömyysaste	11,3 %	10 %	7 %	7 %	7 %
Aktivointiaste	38,5 %	35 %	40 %	40 %	40 %
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	21,7 ²⁾	14	14,5	14,5	14,5
Sairauspoissaolot työpäivinä/HTV2	6,36	6,0	6,0	6,0	6,0

¹⁾ NPS (Seudullinen asiakaskokemukseen perustuva mittari asteikko -100/100)

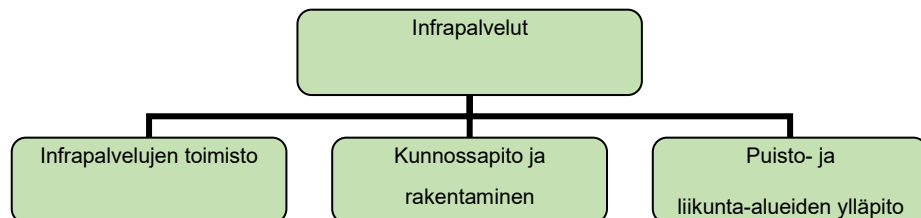
²⁾ HTV sisältää tulosalueella myös velvoite- ja palkkatukityöllistettyjen henkilötyövuodet

INFRAPALVELUT

6300 INFRAPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	1 378 781	1 175 000	1 200 000	1 200 000	1212000
Toimintatulot sisäiset	536 114	507 850	515 850	521 009	526219
Toimintamenot ulkoiset	-4 523 331	-3 954 169	-4 005 734	-4 062 738	-4103365
Toimintamenot sisäiset	-1 317 565	-1 448 407	-1 598 733	-1 609 841	-1625940
Toimintakate yhteensä	-3 926 001	-3 719 726	-3 888 617	-3 951 570	-3 991 086
 Poistot ja arvonalentumiset	-4 219 959	-4 833 185	-6 048 907	-6 638 702	-7482553
Tulos	-8 145 960	-8 552 911	-9 937 524	-10 590 272	-11 473 639

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Jouni Saranpää

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet				
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokia-lainen	Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Digitaalisen palvelukartan laajentaminen ja kehittäminen	Kartan kehittäminen ja julkaisu	10/2019
		Lupa- ja avustushakemusten käsittely digitaalisesti	Toimintatavat otettu käyttöön	6/2019
	Kuntalaisten kannustaminen aktiiviseen toimintaan asuin ympäristön hyväksi	Järjestetään erilaisia tempauksia mm. kevät-siivousviikko	Tapahtumia järjestetty	12/2019
	Ulkoliikunta-alueiden pitkäjänteinen kehittäminen	Laaditaan ulkoliikunta-alueiden palvelukartta sekä yleissuunnitelma yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa	Yleissuunnitelman valmistuminen	12/2019
Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko	Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen	Joukkoliikennettä palvelevien liityntäpysäköintialueiden kehittämissuunnitelma	Kehittämissuunnitelma laadittu	8/2019
		Lähijunaliikenteen asema-alueen selvitys/suunnittelu	Työ käynnistetty	6/2019

	Kaupunki toimii katujen ja yleisten alueiden rakentamisessa erityisesti jo olemassa olevassa yhdyskuntarakenteessa nopeasti ja tehokkaasti.	Katujen ja yleisten alueiden rakennushankkeiden suunnittelu ja kilpailutus suoritetaan siten, että toteutus on mahdollisimman nopeaa ja sujuvaa, ja siten mahdollisimman vähän tai lyhyen aikaa asukkaita, yrityksiä ja muita käyttäjiä haittaavaa. Myös ulkopuolisille urakoitsijoille (jos kohde ei ole kaupungin oma kohde) kaupunki asettaa luvassaan velvoittavan toteutusajan.	Rakentamiskohteiden läpimenoajat (aloituksesta valmistumiseen) mitataan ja tilastoidaan.	9/2019
	Keskustan kehittäminen	Torialueen rakenteen uudistaminen kiveysten sekä istutusaluiden osalta sekä infotaulun asennus	Alueen toteuttaminen tehty	8/2019
	Liikenneverkon kehittäminen	Liikenneverkon (jalankulku, pyöräily, ajoneuvo- ja joukkoliikenne) yleissuunnitelman laadinta maankäytön kehittämistarpeet ja -alueet huomioiden yhteistyössä maankäytön kanssa	Liikenneverkon yleissuunnitelma valmis	12/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Uusien teknologioiden ja sähköisen palvelutuotannon lisääminen	Käynnistetään kaupunkiympäristön laatutekijöiden mittaamisen suunnittelu ja osatoteutus	Suunnitelma ja osatoteutus valmis	12/2019
Pirkanmaan paras yritys kunta	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen	Yritysalueiden toteuttaminen ohjelman mukaan	Yritysalueet toteutettu laadukkaasti investiohjelman mukaisesti	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Palvelutuotannon uusien toimintamuotojen selvittäminen	Digitaalinen omaisuuden hallintajärjestelmän suunnittelu ja käyttöönotto	Suunnitelma laadittu ja osajärjestelmien käyttöönotto	12/2019
		Ylläpitotiedon julkaisu kuntalaisille	Ylläpitotiedon julkaisemista laajennettu	6/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohdamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien selvitys	Katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon alueurakoinnin edellytysten kartoitus.	Selvitys ja ratkaisuehdotus valmis päätettäväksi 8/2019 mennessä	8/2019

Tehtävä

Infrapalveluiden tehtävänä on asuin- ja työpaikkaympäristön ylläpito ja rakentaminen. Infrapalvelut-tulosalueen vastuulle kuuluvat yleisten alueiden kunnossapito, rakentaminen, suunnittelu ja rakennuttaminen sekä yleisten alueiden ylläpidosta vastaaminen. Yleisten alueiden kunnossapidon osa-alueita ovat katujen, puistojen, ulkoliikunta-alueiden, puistometsien, leikkipaikkojen sekä metsien hoitaminen. Kaupunki kehittyy ja laajentuu, mikä tuo mukanaan ylläpidettävien alueiden laajentumisen. Ylläpidettävien alueiden laajentuminen aiheuttaa haasteen resursisien riittävyydelle ylläpito- ja kunnostustehtävissä tulevilla talousarviokausilla. Korjausvelan lisääntyminen monien vuosien aikana on kasvanut kaupungin infraomaisuuden osalta. Korjausvelan pienentämiseksi on aiempien vuosien aikana pystytty investoimaan merkittävästi. Nämä investoinnit ovat hidastaneet korjausvelan kasvua. Vuosittain olisi kuitenkin jatkettava saneerausinvestointeja, jotta korjausvelan määrä ei lähtisi merkittävään kasvuun. Tulosalueen tehtävänä on jatkaa ylläpitoon käytettävien resurssien tehokasta käyttöä ja toimintamallien jatkuvaa kehittämistä.

Rakentamisen osalta infrapalvelut vastaa hankkeiden eteenpäin viemisestä toteutuksen osalta. Infrapalvelut rakennuttaa ja rakentaa omajohtoisesti kunnallistekniikkaa. Rakentamisessa otetaan huomioon kaupungin kehittyminen sekä asunto- että yritysalueiden osalta. Rakentamisessa kiinnitetään huomiota viihtyisän ja turvallisen ympäristön luomiseen. Toteutettavissa hankkeissa otetaan huomioon liikkuminen ja liikenneturvallisuus, jotka ovat tärkeä osa viihtyisää kaupunkiympäristöä.

Infrapalvelut vastaa kunnossapidon laatutasosta yleisillä alueilla ja alueiden kehittämisestä. Toiminnan vastuualue on laaja ja monin tavoin näkyvä kuntalaisille. Liikennealueiden osalta liikkumisen turvaaminen vuoden ajasta riippumatta, liikunta-alueiden kunnossapito eri toimijoita varten sekä puisto- ja leikkialueiden turvallisuudesta vastaaminen ovat infrapalveluiden keskeisiä tehtäviä. Tehtäviin kuuluu myös monia muita osa-alueita kuten hulevesijärjestelmän toiminnasta ja patoturvallisuudesta vastaaminen, viranomaistehtävät sekä palvelujentarjoajan vastuut yleisillä alueilla. Palvelua tuotetaan sekä kaupungin omalla kunnossapitokalustolla että ostopalveluina yksityisiltä toimijoilta.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Infrapalveluiden toiminnan keskeinen tehtävä on viihtyisän asuin- ja työpaikkaympäristön rakentaminen ja ylläpito. Infrapalveluiden tulee jatkuvasti kehittyä ja kehittää toimintojaan eri tehtäväkokonaisuuksissa toteuttaakseen laadukasta ja viihtyisää ympäristöä niin asuin- kuin työpaikka-alueilla. Aktiivinen toimiminen yhteistyössä maankäytön ja muiden kaupunkikehityspalveluiden tulosalueiden sekä muiden palvelualueiden osalta on tärkeää.

Investointihankkeiden läpivienti sekä investointien kohdentaminen kaupunkia kehittäviin hankkeisiin vaatii hyvää yhteistyötä koko kaupunkiorganisaation kanssa. Investoinnit ovat merkittävässä asemassa luotaessa pohjaa kaupungin kehittymiselle. Tulevina vuosina merkittävänä hankkeina jatkuvat Kolmenkulman yritysalueen ja Harjuniityn asuinalueen rakentaminen. Keskustan kehittämisessä infrapalveluilla on oma roolinsa kehittämiseen vaadittavien investointien määrittämisessä. Kaikkien näiden hankkeiden osalta tulee huomioitavaksi myös muut kaupunkialueella toimivat rakentajat.

Yleisten alueiden kunnossapitotehtäviä tehdään sekä kaupungin omalla henkilöstöllä että ostopalveluina yksityisiltä yrityksiltä. Ylläpidettävien alueiden laajentuminen tulee lisäämään tarvetta kehittää toimintatapoja, jotta pystymme vastaamaan kunnossapidon laatuvaatimuksiin. Kehittämisessä tulee ottaa huomioon myös kunnossapitokaluston tehokas käyttö ja oikeanlaisen kaluston hankinta. Tulevina vuosina jatketaan infrapalveluiden tehtävien arviointia ylläpidon tason säilyttämiseksi.

Infrapalveluissa kiinnitetään huomiota turvallisen ympäristön ja liikkumisen edistämiseen. Sujuvalla ja turvallisella liikkumisympäristöllä parannetaan jalankulun ja pyöräilyn käytön mahdollisuuksia päivittäisessä liikkumisessa. Viihtyisä ympäristö ja hyvin hoidetut liikunta-alueet vaikuttavat positiivisesti arkiliikkumiseen työmatkoilla ja vapaa-ajalla. Liikenneverkostojen kehittäminen yhdessä toimivan joukkoliikenteen kanssa parantaa sujuvaa liikkumista kaupungin alueella. Turvallisia yhteyksiä erilaisilla liikkumismuodoilla toteutetaan eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä sekä toteuttamalla vuosittain parannuksia liikenneturvallisuuteen.

Infraomaisuuden hallinnan kehittämistä tulee jatkaa määrätietoisesti tulosalueella. Omaisuuden arvon määrittäminen sekä kuntotiedon ylläpitäminen antavat tärkeää tietoa tulevaisuuden investointien sekä ylläpidon kohdentamiseen.

Infrapalvelut osallistuu aktiivisesti seudulliseen toimintaan yhdessä muiden seudun kuntien kanssa. Seudun yhteistyössä infrapalvelut ovat mukana mm. liikenteen, rakentamisen ja ylläpidon hankkeissa sekä seuturyhmissä. Seudullisessa toiminnassa kehitetään ja selvitetään erilaisia yhteistyömahdollisuuksia kuntien välillä.

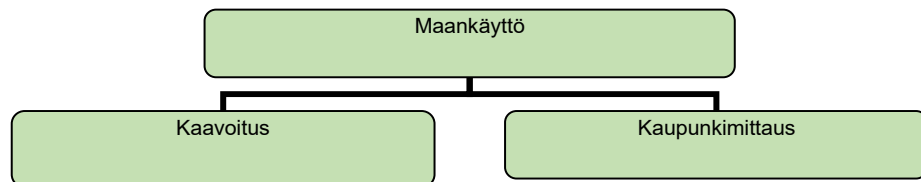
Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Infrapalveluiden tulosalueella ylläpidettävien alueiden laajentuminen aiheuttaa haasteen kustannusten osalta.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	-	3,4	3,5	3,6	3,7
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot €/as	136	118	119	119	119
Katujen kunnossapitokustannus €/km	6329	6320	6318	6314	6310
Katuvalaistuksen energia kustannus €/valaisin	43,10	42,90	42,80	42,70	42,60
Ulkoilureittien kunnossapitokustannus €/km	939	938	935	930	929
Puistoalueiden kustannus €/ha	2099	2095	2095	2093	2092
Luistinratojen hoitokustannus, €/kpl	5010	4950	4940	4930	4920
Nurmikenttien hoito, €/kenttä	16 829	16 821	16 819	16 818	16 817
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	54,79	54,08	54,17	54,17	54,17
Sairauspoissaolot työpäivinä/HTV2	14,2	12	10	10	10

MAANKÄYTTÖ

6400 MAANKÄYTTÖ	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	4 742 636	7 084 000	7 960 000	5 660 000	5716600
Toimintatulot sisäiset	22 609	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-1 365 094	-1 403 114	-1 529 253	-1 491 652	-1506567
Toimintamenot sisäiset	-146 749	-150 182	-168 525	-170 366	-172070
Toimintakate yhteensä	3 253 402	5 530 704	6 262 222	3 997 982	4 037 963
Poistot ja arvonalentumiset	-7 500	-7 500	-7 027	0	0
Tulos	3 245 902	5 523 204	6 255 195	3 997 982	4 037 963

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: Maankäyttöjohtaja****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokia-lainen	Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Kaavoituksen lupien käsittely digitaaliseksi	Valmistellaan Lupa-piste.fi-palvelun käyttöönotto	6/2019
		Vireillä olevat kaavat paikkatietojärjestelmään	Palvelu otettu käyttöön	12/2019
	Kaupunkiympäristö vastaa asukkaiden tarpeisiin	Sähköinen palautejärjestelmä	Järjestelmä otettu käyttöön	12/2019
Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko	Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen	Matkakeskusalueen, liityntäpysäköinnin ja kevyenliikenteen kehittäminen	Liityntäpysäköinnin ja kevyenliikenteen tarvitsemat sopimukset tehty Matkakeskusalueen kehittämissuunnitelma valmis	12/2019
	Kaupungin kasvuun varautuminen	Maanhankinnan tehostaminen	Aktiiviset yhteydenotot maanomistajiin	12/2019
		Strategisen yleiskaavaprosessin käynnistäminen	Kaavan valmistelutyö käynnistetty	12/2019

	Kaupungin keskustassa sijaitsevan rakenteellisen pysäköintitalon hyödyntäminen keskustan kehittämisessä	Kaupunki omistaa 50 % pysäköintitalo Koy Tuuliharjun osakkeista. Kaupunki ei saa yhtiöstä pysäköintituloja. Selvitetään osana keskustan kehittämistä Koy Tuuliharjun osakkeiden arvo ja kiinnostavuus tahoille, joilla on keskustassa investointiaikeita, ja jotka voisivat saada velvoitepysäköinnin hoidetuksi kokonaan tai osittain valmiina ratkaisuna.	Yhtiön arvonmäärittäminen tehty, ja markkinakysyntä selvitetty. kyllä/ei	6/2019
	Kaavoituksen vaikutusten arviointi	Maankäytön yhdyskuntarakenteen kustannukset, hyödyt ja muut vaikutukset arvioidaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä	Työkalu käytössä, kyllä / ei	10/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Uusien teknologioiden ja sähköisen palvelutuotannon lisääminen	Karttapohjaisen haun kehittäminen lisäämällä tietoaaineistoa saataville	Aineiston siirtoa karttapalveluun	12/2019
		Mapsto tai vastaavan karttapohjaisen ohjelman käyttöönoton selvitys	Selvitys valmis	6/2019
		Sähköinen kiinteistön vaihdannan järjestelmä (vuokrasopimusten ja kauppakirjojen sähköinen allekirjoitus)	Järjestelmä otettu käyttöön	8/2019
Pirkanmaan paras yritys kunta	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen	Yritystonttivarannon kehittäminen	Kolmenkulman keski-alueen asemakaava valmis Turuntien varren yleiskaavavalmistelu aloitettu Aktivoidaan raaka-maan hankintaa kasvusuunnilla Lehtimäen yritysalueen maankäytön tehostaminen	12/2019
		Yritystonttivarannon kehittäminen	Vanhan varikon alueen kaavamuutos käynnistetty	6/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla ”5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle”	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohdamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019

Tehtävä

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Kunnalla tulee olla käytettävissään tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus. Kunnassa, jonka asukasluku on yli 6000, tulee olla kaavoittaja, jolla on kunnan kaavoitustehtävien hoidon edellyttämä pätevyys.

Kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys ja maankäytön tarve sitä edellyttää. Maankäytön ohjaustarvetta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti asuntotuotannon tarve ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun edistäminen. Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi.

Kunta voi erityisestä hakemuksesta myöntää poikkeamisen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyistä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä tai muusta rajoituksesta.

Maankäytön tulosalueen tavoitteena on hoitaa kokonaisvaltaisesti maapolitiikkaa turvaten kaupungin tarkoituksenmukaisen yhdyskuntarakenteen kasvuedellytykset sekä turvallisen, toimivan ja viihtyisän ympäristön syntymismahdollisuudet.

Tulosalueen tehtäviin kuuluvat yleiskaavoitus, asemakaavoitus, maanhankinta ja -luovutus, maanvuokraus, rakentamista koskevien suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamislupien valmistelu, kiinteistömuodostus, kiinteistökirjanpito, karttapalvelut ja maastomittaustoiminta.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Väesönkasvun painopistealueet ovat Harjuniitty ja keskusta. Harjuniityssä asemakaavan laajentamistarve tulee viiden vuoden kuluttua. Keskustan visiotyössä ja kehittämissuunnitelmassa esitetään kehityspäätteitä, joita sovelletaan keskustan tulevista hankkeista. Kaavoituksen painopistealueet ovat keskusta, Kolmenkulma ja Viinikanniemi.

Keskustan painopisteitä ovat aseman seutu, ydinkeskusta ja Penttilänpuiston alue. Keskustassa Poutuntien kerrostaloalueen kaavoitus valmistuu 2019. Vuoden 2019 aikana valmisteltavia Rantojen kaupunki -strategia-tavoitteeseen liittyviä hankkeita ovat Sahanranta, Sataman alue ja Viinikanniemen alue. Kolmenkulman asemaakaavoitusta jatketaan elinkeinojen tarpeiden ohjaamana. Uusien yritystonttien ja yritysalueiden kehittämistä tehostetaan maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksen toteuttamisella.

Harjuniityssä ja Sammalistossa jatketaan tonttien myyntiä ja vuokrausta. Aktiivista maanhankintaa jatketaan kaupungin laajentumissuunnilla ja keskustan rakennemuutosalueilla. Kartta- ja kaavatietokantaa ylläpidetään ajantasaisena.

Kaupungin strateginen yleiskaavatyö käynnistetään.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Keskeisimmät muutokset ovat toiminnan organisoinnin osalta maankäytön hallinnon ja johtamisen tehostaminen ja selkeyttäminen sekä kaavatyön resurssin vahvistaminen.

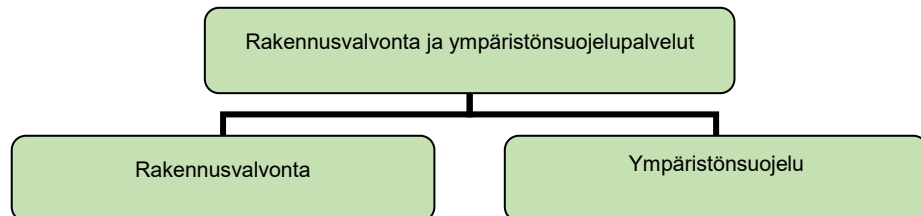
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	-	3,6	3,7	3,8	3,9
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot €/as	41	42	45	44	44
Tonttien rekisteröinti/kpl	121	80	120	120	120
Tonttien luovutukset/kpl	71	50	70	70	70
Rakennuspaikkojen merkintöjä	154	150	150	150	150
Sijaintikatselmuksia	225	250	250	250	250
Asemakaava-alue	3115	3100	3200	3250	3300
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	17,2	17	20,21	20	20
Sairauspoissaolot työpäivinä/HTV2	8,7	7	7	7	7

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

7200 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	649 733	528 500	650 000	553 500	559 035
Toimintatulot sisäiset	53 674	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-647 690	-695 885	-746 367	-750 533	-757 513
Toimintamenot sisäiset	-43 465	-49 779	-61 770	-62 052	-62 671
Toimintakate yhteensä	12 253	-217 164	-158 137	-259 085	-261 149
Tulos	12 253	-217 164	-158 137	-259 085	-261 149

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: johtava rakennustarkastaja Petri Mäki

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Usean eri tiedotuskanavan käyttäminen (viralliset/sosiaalinen media)	Tiedotteiden määrä	12/2019
	Kaupunkiympäristö vastaa asukkaiden tarpeisiin	Luonnon monimuotoisuusohjelma	Ohjelma valmis	5/2019
	Kuntalaisten kannustaminen aktiiviseen toimintaan asuin ympäristön hyväksi	Ympäristökasvatusviikko	Osallistujamäärä	10/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Uusien teknologioiden ja sähköisen palvelutuotannon lisääminen	Rakennusvalvonnan lupahallinto ja arkistointi sähköiseksi	Sähköisen käsittelyn osuus	12/2019
		Ympäristönsuojelun lupahakemukset ja luvat nähtäville verkkosivuille	Verkkosivu valmis	5/2019

Pirkanmaan paras yritys kunta	Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen	Suositaan etukäteisneuvotteluita hakijan ja sidosryhmien kanssa	Käsittelyaika	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoita työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019

Tehtävä

Rakennusvalvonnan tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa kunnassa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädetty ja määrätty.

Ympäristönsuojeluyksikön tehtävät tulevat myös suoraan lainsäädännöstä - pääosin ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilaista sekä kuntien ympäristöhallintolaista. Tavoitteena on omalta osaltaan vaikuttaa, että Nokian ympäristön tila pysyy hyvänä.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on vuoden 2017 alusta lähtien siirtynyt täysin sähköiseen lupakäsittelyyn sekä sähköiseen arkistointimenettelyyn. Lupa- ja arkistointijärjestelmänä toimii Lupapiste-palvelu, joka on otettu rakennusvalvonnassa käyttöön jo vuonna 2015 perinteisen paperimenettelyn rinnalle. Vuoden 2017 alusta lähtien hakemuksia on ohjattu jättämään sähköisesti. Sähköisestä palvelusta huolimatta hakemusasiakirjat ovat kuitenkin hallintolain nojalla yhä mahdollista jättää paperiasiakirjoina. Näissä tapauksissa hakemukset syötetään sähköiseen järjestelmään rakennusvalvontayksikön henkilöstön toimesta. Luvan hakijoita ohjeistetaan edelleen jättämään hakemukset itse sähköisesti rakennusvalvonnan työn tehostamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Rakennusvalvonnan vuonna 2017 avoimeksi tulleet johtavan rakennustarkastajan ja toisen rakennustarkastusinsinöörin virat on saatu täytettyä vuoden 2018 aikana. Myös rakennusvalvonnan määräaikaisen toimistosihteerin tehtävä on vakinaistettu vuoden 2018 aikana. Vakinaisen henkilöstön täydentyminen helpottaa palvelutason ylläpitämistä ja kehittämistä. Henkilöstön työtehtäviä ja vastuualueita on selvitetty ja järjestelty parhaan mahdollisen hyödyn saamiseksi henkilöresursseista ja henkilökohtaisesta osaamisesta sekä yksikön toiminnan että asiakaspalvelun laadun kannalta. Voimassa olevan, jo vuonna 2001 hyväksytyn rakennusjärjestyksen uusimistyö on tärkeimpiä tulevaisuuden kehittämissankkeita. Työ on tarkoitus saada vireille vuoden 2019 aikana.

Lakisääteisten viranomaistoimiensa ohella rakennusvalvonta jatkaa edelleen RAKI-projektia (raki = rakennus- ja kiinteistö), jonka tavoitteena on korjata verottajan kiinteistöverotietoja niin, että kiinteistövero tapahtuu Nokian kaupungin alueella tasapuolisesti ja lainmukaisesti. Työhön liittyy kaupungin ylläpitämän rakennus- ja kiinteistörekisterin muutos- ja korjaustyö, jonka yhteydessä kaupungin alueella sijaitsevien kiinteistöjen rakennusten pinta-alatiedot käydään läpi ja tarkastetaan rakennuslupa-asiakirjojen perusteella. Kiinteistöverotuksen lähtötietojen tarkastaminen ja rekisterin korjaaminen on vaativa työ, joka sitoo paljon henkilöresursseja ja vaatii tekijöiltään ammattitaitoa mm. rakennusalan sekä rakennusvalvonnan järjestelmien osalta. Merkittävä osa asemakaavoitettujen alueiden kiinteistöistä on projektissa jo tarkastettu ja tiedot korjattu, mm. kerrostalo- ja teollisuuskiinteistöt kokonaisuudessaan. Pientalovaltaisten asemakaava-alueiden osalta selvitys on työn alla, mutta haja-asutusalueilla käytännössä vielä aloittamatta. RAKI-projektissa jatkaa kaksi määräaikaista projektityöntekijää.

Rakennusvalvonnan vanhojen lupa-asiakirjojen saattaminen sähköiseen muotoon ei ole vuoden 2018 aikana edennyt käytössä olleilla resursseilla. Vanhojen asiakirjojen digitalisoiminen olisi kuitenkin tarpeellista jatkuvasti kasvaneen arkistopalveluiden kysynnän vuoksi. Arkistopalveluiden kysyntää on lisännyt merkittävästi mm. 60-70 -lukujen rakennuskannan edellyttämä peruskorjaus- ja putkiremonttitarve sekä kiinteistövälytysalan toimijoiden ja vakuutusyhtiöiden yhä lisääntyvät toimeksiannot. Vanhojen arkistoiden digitalisoiminen avaisi mahdollisuuden tarjota arkistomateriaalia sähköisesti toimitettavina tuotteina mahdollisesti suoraan nettikaupan kautta. Digitalisoitu materiaali olisi myös helpommin etsittävässä nykytekniikan avulla ilman toistuvaa paperiarkiston kaivamista. Paperiarkiston digitalisointi vaatisi kuitenkin merkittäviä taloudellisia ja henkilöstöresursseja, joita ei toistaiseksi ole tehtävään voitu osoittaa.

Ympäristönsuojelu

Suunnitelmakaudella ympäristönsuojeluyksikköä tulee työllistämään erityisesti kiviainesten louhintaan ja murskaukseen liittyvät lupa- ja valvonta-asiat, muut lupa- ja valvonta-asiat sekä ympäristön tilan seuranta ja vesistöjä koskevat kunnostushankkeet. Hyvin alkanutta ympäristökasvatus- ja kouluyhteistyötä jatketaan.

Vuonna 2018 alkavaksi suunniteltu Hämeenkyrön, Ylöjärven, Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Jyväskylän yliopiston kanssa toteutettava Kolmen Helmen joet -jatkohanke ei saanut haettua LIFE-rahoitusta. Rahoitusta haetaan uudelleen vuonna 2019. Kaupunki jatkaa mukana KVVY:n organisoimassa VIRTIA-hankkeessa, joka keskittyy lohikalapitoisten virtavesien kunnostukseen. Hankkeeseen sopivia virtavesiä on Nokialla useita. Kaupunki tukee myös Tottijärven tilan parantamiseen tähtäävää kunnostushanketta.

Luonnonsuojelussa tärkeimmät hankkeet liittyvät luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmiin sekä luonnon monimuotoisuusohjelman loppuun saattamiseen.

Talousarviossa on esitetty yhdessä kaavoituksen kanssa keväälle määräaikaista luontokartoittajaa, joka jatkaa 2017-2018 aloitettua liito-oravaselvitystä. Lisäksi on esitetty yhtä korkeakouluharjoittelijaa avustamaan valvonnassa.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Ei keskeisiä muutoksia tulosalueen toiminnassa.

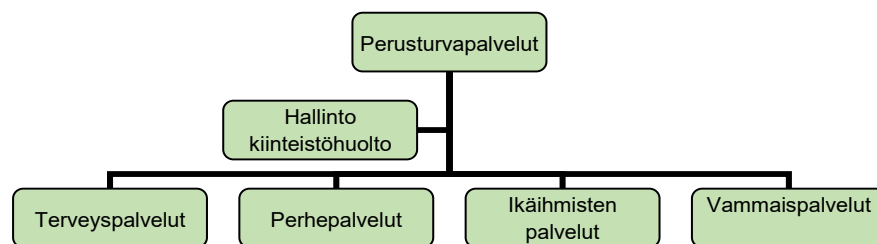
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys		3,5	3,6	3,7	3,7
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot €/as	19	21	22	22	22
Myönnetty MRL:n mukaiset luvat (kpl)	447	430	440	440	440
MRL:n mukaiset katselmukset (kpl)	917	1000	1000	1000	1000
MRL:n mukaisten lupien käsittelyaika (vrk)	4	3	3	3	3
Ympäristönsuojelutoimialan luvat ja rekisteröinnit (kpl)	8	8	8	8	8
Ympäristönsuojelutoimialan maksulliset tarkastukset (kpl)	11	17	17	17	17
Ympäristönsuojelutoimialan muut tarkastukset (kpl)	96	100	100	100	100
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	10,39	11	11,4	11,25	11,25
Sairauspoissaolot työpäivinä/HTV2	5,19	1,5	1,5	1,5	1,5

PERUSTURVAPALVELUT

30 PERUSTURVAPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	9 389 483	9 051 104	9 146 138	9 232 040	9 324 362
Toimintatulot sisäiset	1 634 712	1 555 673	1 112 089	1 098 071	1 154 844
Toimintamenot ulkoiset	-91 706 736	-92 791 850	-96 104 586	-98 408 779	-99 693 456
Henkilöstökulut	-29 893 820	-31 085 036	-33 058 188	-33 520 423	-33 866 673
Palvelujen ostot	-55 847 869	-55 328 306	-56 752 150	-58 403 823	-59 277 384
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 488 883	-2 471 824	-2 476 636	-2 487 986	-2 512 883
Avustukset	-3 033 287	-3 445 336	-3 326 086	-3 507 282	-3 542 355
Muut toimintakulut	-442 877	-461 348	-491 526	-489 265	-494 161
Toimintamenot sisäiset	-7 086 484	-7 242 649	-8 719 388	-8 760 922	-8 848 533
Toimintakate yhteensä	-87 769 024	-89 427 722	-94 565 747	-96 839 590	-98 062 783
Poistot ja arvonalentumiset	-106 311	-62 340	-81 212	-83 332	-83 332
Tulos	-87 875 335	-89 490 062	-94 646 959	-96 922 922	-98 146 115

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: vs. perusturvajohtaja Katja Uitus-Mäntylä

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet / LTK		
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen tulosalue
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Palvelurakenteen varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen omassa kaupungissa Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	kaikki tulosalueet Terveyspalvelut, Perhepalvelut, Vammaispalvelut
Rohkeat uudet toimintamallit	Asiakslähtöiset toimintamallit kunta-laisten omaa vastuuta tukien Palveluprosessit tulevat asiakslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaika välttämättömälle" Työhyvinvoinnin lisääminen	kaikki tulosalueet

	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto Palveluprosessit tukevat asiakasläh- töistä ja kustannustehokasta toimintaa	
Pirkanmaan paras yritys- kunta	Kuntalaisten palvelutarpeeseen vastaaminen oikea-aikaisesti vaihtoehtoisilla palveluilla	ikäihmisten palvelut
Kestävät ratkaisut ja ekologiset ratkaisut	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen.	kaikki tulosalueet

Tehtävä

Perusturvapalveluiden tehtävänä on tuottaa omana tai ostopalveluina kaupungin asukkaiden tarpeiden mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toimintaa ohjaavien lakien määrittämällä tasolla. Palveluita toteutetaan valtakunnallisten ja kunnan strategisten tavoitteiden mukaan asiakaslähtöisesti ja oikea aikaisesti sekä kokonaistaloudellisesti niin, että asiakkaan kuuleminen ja laadultaan hyvä palvelu toteutuu kaikissa tilanteissa.

Palvelualueen toiminnan painopisteet 2019

Palvelutuotannon painopisteinä ovat edellisen vuoden tapaan asiakkaita osallistavat, ennaltaehkäisevät, terveyttä ja hyvinvointia edistävät sekä arjessa pärjäämistä tukevat toimintamallit. Toiminnan lähtökohtana ovat riittävät henkilöresurssit, jotta palveluiden saatavuus, lakisääteiset toimintaedellytykset sekä asiakas- sekä potilasturvallisuus voidaan taata palveluissa.

Perusturvapalveluiden toiminnan uudistamista jatketaan yhteistyössä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa. Pirkanmaan laajuisissa LAPE- ja Ikäneuvo-hankkeissa kehitettyjen toimintamallien juurruttamista osaksi palvelutoimintaa jatketaan hankkeiden päätyttyäkin.

Sähköistä asiointia laajennetaan ja kehitetään edelleen koko palvelualueella käytössä olevien ohjelmistojen mahdollistamassa laajuudessa.

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä henkilöstö on tärkein voimavara. Heidän työhyvinvointia tuetaan hyvällä esimiestyöllä ja osaamista vahvistamalla. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa pyritään löytämään uusia ratkaisuja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Keskeiset muutokset palvelualueella 2019

Palvelutoiminnassa painotusta lisätään ennaltaehkäisevään, kuntoutukselliseen ja asiakkaan omia voimavaroja tukevaan toimintaan.

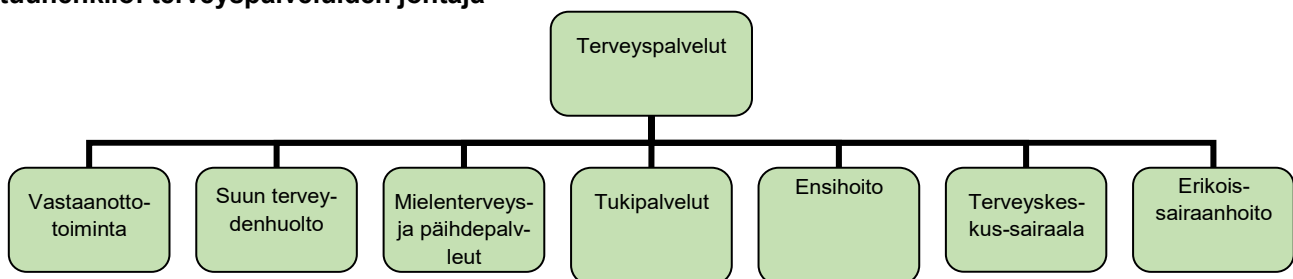
Palvelutoimintaan vaikuttaa terveystalouden väistötaloukselliset aiheutuvat toimenpiteet, kun terveystaloudet siirtyvät laajasti Vihnuskodilta vapautuviin toimitiloihin. Terveystaloudet pyritään kuitenkin muutoksesta huolimatta järjestämään edelleen asiakaslähtöisesti.

Hyvinvointikeskuksen toimitilakohtainen suunnittelu aloitetaan huomioiden prosessien uudistaminen ja käyttäjälähtöisyys.

KESKEISET PALVELUALUEEN TOIMINTAA KUVAAVAT MITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Asiakastyytyväisyys	4,33	> 4,2	> 4,2	> 4,2	> 4,2
Henkilötyövuodet HTV2	644	654,9	670,0	668,8	669,8
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	16,69	14,3	13,3	13,3	13,3
Ulkoiset toimintamenot € / asukas	2752	2766	2843	2882	2890

TERVEYSPALVELUT

3000 TERVEYSPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	3 032 012	2 958 980	2 939 980	2 988 380	3018264
Toimintamenot ulkoiset	-54 419 501	-54 058 951	-55 452 467	-56 567 564	-57422754
Toimintamenot sisäiset	-2 755 993	-2 822 392	-3 877 702	-3 940 396	-3979800
Toimintakate yhteensä	-54 143 482	-53 922 363	-56 390 189	-57 519 580	-58 384 290
Poistot ja arvonalentumiset	-80 218	-52 340	-29 512	0	0
Tulos	-54 223 700	-53 974 703	-56 419 701	-57 519 580	-58 384 290

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: terveystalouden johtaja****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokiaalainen	Ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen	Riskiryhmien tunnistaminen ja elämäntapamuutokseen motivointi moniammatillisissa ryhmissä	Ryhtiin osallistuvien terveydentilan mittaustapa-parametrit	12/2019
	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen	Asiakaskunnan käyttöön soveltuvien sähköisten asiointikanavien kehittäminen	VideoVisit (chat) käyttäjämäärät	12/2019

Rohkeat uudet toimintamallit	Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Keskeisten asiakas-/potilasprosessien tarkastaminen	Prosessit on käyty läpi ja tehty tarvittavat muutokset	12/2019
		Sairaansijapaikkamäärän vähentäminen edellyttää koko palveluketjun merkittävää uudistamista. Perusturvapalveluiden on laadittava suunnitelma palveluketjun uudistamisesta. Suunnitelman on sisällettävä myös vaiheistettu aikataulu käyttöönotolle sekä henkilöstösuunnitelma.	Suunnitelma laadittu, kyllä / ei	08/2019
		Vastaanottotoiminnan kehittäminen asiakkaan omat voimavarat ja avun tarve huomioiden	Vastaanottojonot (T3)	12/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Erikoissairaanhoidon menojen kasvun taittaminen kuitenkin siten, että kaupunkilaiset saavat tarvitsemansa palvelut. Peruspalvelua tai nk. peruserikoissairaanhoidoa lisätään omana työnä, ammatinharjoittaja pohjalta, palvelusetelin lisäämisen kautta ja / tai ostopalveluja lisäämällä yksityisiltä palveluntuottajilta. Toimintamalli toteutetaan siten, että terveystalut saavat allokoida budjetissaan olevasta 36 milj. euron asiakaspalvelujen oston varatusta määrärahasta enintään 20 % uudella tavalla edellyttäen, että uusi toimintamalli on arvioitu perustoimintamallia edullisemmaksi. Toimenpiteiden käynnistäminen edellyttää laadittua ja hyväksyttyä kehittämisohjelmaa (perusturvalautakunta ja kaupunginhallitus).	Terveystalujen menokasvu pysähtynyt	12/2019

	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Perusturvapalveluissa käytetään eniten vuokratyövoimaa (koko kaupungin käytöstä lähes 90 %). Tilinpäätöksessä 2017 perusturvan vuokratyövoiman kustannus on ollut 1,1 milj. euroa ja toteutuma 9/2019 965 000 euroa. Ennusteen mukaan koko vuoden käyttö ylittää edellisen vuoden käytön. Vuokratyövoiman käyttö vastanee perusturvassa jopa 20 - 25 HTV:tä. Vuokratyövoiman käyttöä voidaan oleellisesti vähentää palkkaamalla omia joko vakinaisia tai määräaikaisia henkilöitä tehtävään tehdä sijaisuuksia, mikäli sille on säännöllinen ja jatkuva tarve.	Vuokratyövoiman käyttö perusturvassa pienentynyt 35-50%	12/2019
--	--	--	---	---------

Tehtävä

Terveyspalveluiden tehtävänä on järjestää tulosalueelleen kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut sisältäen ennaltaehkäisyä, hoidon ja kuntoutuksen. Tulosalueeseen sisältyvät aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä erikoissairaanhoidon palvelut, joista pääosa hankitaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin kautta ja osa palvelusetelillä tai omana toimintana.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Terveyspalveluiden organisointia kokonaisuutena selkiytetään muodostamalla potilaiden palvelupolkuja parhaiten tukevia ja johtamisen kannalta toimivia kokonaisuuksia. Osana muutosta mielenterveys- ja päihdepalvelut yhdistetään yhdeksi kustannuspaikaksi. Osa päihdehuollosta on sosiaali- ja osa terveydenhuoltolain alaista toimintaa, mutta valtaosa kustannuksista syntyy terveydenhuoltolain mukaisista palveluista. Budjetin ja toiminnan suunnittelun kannalta yhden selkeän kokonaisuuden hallinta on helpompaa. Fysioterapian tuloksikkoo muutetaan kuntoutuspalveluiksi, koska nykyinen toiminta sisältää myös muita kuntoutuspalveluita kuin fysioterapian.

Lasten toimintaterapeutin 0,5 vakanssi on ollut vuodesta 2016 kokeiluna yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Toimintaterapian järjestämisellä omana toimintana on saatu vaikuttavuutta. Kokeilun aikana on selviytetty kevyemmillä korjaustoimilla, kun lapset ovat saaneet ohjausta ja tukea varhaisessa vaiheessa. Vakanssi vakinaistetaan ja samalla kokoajaistetaan, jolloin pystytään toteuttamaan lääkinnällisen kuntoutuksen lasten toimintaterapia suurimaksi osaksi kaupungin omana toimintana. Vakanssi on perusturvapalveluiden ja varhaiskasvatuksen yhteinen (50/50).

Vastaanottotoimintaan lisätään 0,5 lääkärin vakanssi, jolla hoidetaan Vihnuskodin ympärivuorokautisen hoivan lääkäripalvelut asukaspaikkamäärän kasvaessa. Palvelut on aiemmin hoidettu osana omalääkärin tehtäviä ja tämä ratkaisu ei ole ollut toimiva. Uudelleenjärjestelyillä saadaan vastaavasti vapautettua lääkäriresurssia vastaanottotoimintaan.

Suun terveydenhuollossa on lisätty resurssia ostopalveluihin, jotta palvelut voitaisiin järjestää lakisääteisessä ajassa. Oman henkilöstön lisääminen ei erityisesti tilajärjestelyiden vuoksi ole mahdollista, joten jonojen hoitamiseksi tarvittava lisäresurssi on suunniteltu hoidettavaksi osittain ostopalveluilla.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on vuonna 2018 toteutettu kokeiluna päihde- ja mielenterveysongelmallisille suunnattua kotiin vietävää palvelua. Palvelun järjestämiseksi päihdepalveluissa on ollut palkattuna määräaikainen sosiaaliohjaaja. Kotiin vietävien palveluiden avulla hoitoon hakeutumisen kynnystä on saatu madallettua sekä hoidon oikea-aikaisuutta lisättyä, jolloin kustannussäästöjä syntyy kalliimmista palveluista. Talousarvioesitys sisältää sosiaaliohjaajan määräaikaisen toimen vakinaistamisen.

Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin (PSHP) erikoissairaanhoidon palveluiden ostoihin on terveyspalveluissa varattu määräraha vuoden 2018 tilauksen tasolla. PSHP:n ilmoittama erikoissairaanhoidon tilaussumma vuodelle 2019 olisi Nokian osalta 33 911 000 € sisältäen välitettävät palvelut ja erityisvelvoitemaksun. PSHP:n ilmoittama tilaussumma kokonaisuutena on 0,5M€ suurempi kuin perusturvapalveluiden talousarvioon varattu määräraha 33 411 000 €. Erikoissairaanhoidon toteutumiseen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta vuoden 2018 kasvukehitys ei jatkuisi. Osana seurantaan tulee myös perusterveydenhuollon toimintakäytäntöjä seurata sekä tarvittaessa tarkentaa ja kehittää.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Lääkärien väestövastuumallin muutos työaikamalliin (esim. listautumismalli) toteutetaan vuoden 2019 aikana. Seuraava voimaan tuleva lääkärisopimus ei mahdollista enää väestövastuumallista työskentelyä.

Terveyskeskuksen väistötilaratkaisuja on jouduttu tekemään vuoden 2018 aikana ja palveluja on hajautettu useaan toimipisteeseen. Vihnuskodilta vapautuvat tilat otetaan terveyskeskuksen toimintojen väistötilakäyttöön.

Uuden hyvinvointikeskuksen toimitilakohtainen suunnittelu aloitetaan. Suunnittelussa tulee huomioida tilojen monikäyttöisyys ja palveluprosessien toimivuus sekä ennakoida myös tulevia terveyspalveluihin vaikuttavia muutostrendejä.

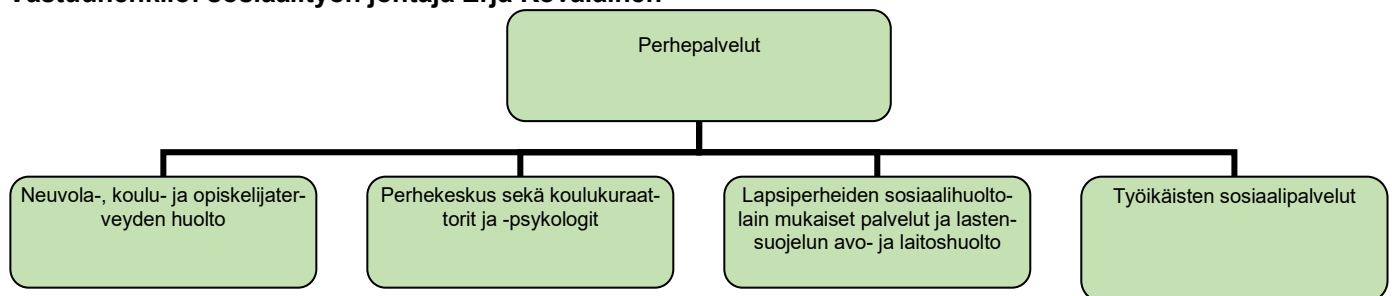
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	4,3	4,35	4,35	4,35	4,35
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	1633	1611	1641	1656	1664
Perusterveydenhuollon vastaanottotoiminta €/asukas 1)	159	173	186	186	186
Suun terveydenhuolto €/asukas	55,5	63,6	67,2	67	67
Erikoissairaanhoidon €/asukas 2)	1113	1101	1105	1105	1105
Terveyskeskussairaalan keskimääräiset hoitopäivät	9,9	9,5	9,0	9,0	9,0
Vastaanottotoiminnan peittävyys	61,8	54	58	58	58
Suun terveydenhuollon peittävyys	36,9	35	35	35	35
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	214,6	223,3	224,2	224,2	224,2
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	13,3	13,3	13	13	13

1) Sisältää kustannuspaikat 3010, 3011, laskettu toimintakatteesta

2) Erikoissairaanhoidon sisältää tässä kustannuspaikat 3012, 3013, 3030, 3314, laskettu toimintakatteesta

PERHEPALVELUT

3100 PERHEPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	1 097 880	837 300	828 600	825 550	833806
Toimintamenot ulkoiset	-8 194 879	-8 756 259	-9 307 429	-9 393 297	-9487237
Toimintamenot sisäiset	-556 387	-748 240	-849 401	-852 763	-861291
Toimintakate yhteensä	-7 653 386	-8 667 199	-9 328 230	-9 420 510	-9 514 722
 Poistot ja arvonalentumiset	-18 295	-10 000	-10 000	0	0
Tulos	-7 671 682	-8 677 199	-9 338 230	-9 420 510	-9 514 722

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: sosiaalityön johtaja Erja Kovalainen****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resursien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019

	Palvelurakenteen varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen omassa kaupungissa	Jatketaan Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa (LAPE) aloitettua yhdessä kehittämistä ja tiivistä yhteistyötä eri palvelukeskusten, järjestöjen ja seurakunnan kanssa. Palvellaan perheitä asiantuntevasti, nopeasti ja joustavasti Vertaisohjaajien/kokemusasiantuntijoiden käyttäminen työikäisten palveluissa sekä asiakastyössä että palveluiden kehittämisessä	Nokian kaupungin oman perhekeskustoimintamallin mallintaminen ja sen juurruttamisen aloittaminen käytäntöön. Käytön määrä	12/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen	VideoVisit-palvelun ja skype for businessin käyttäminen	Neuvonta- ja ohjauspalvelujen määrä	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Asiakaslähtöiset toimintamallit kuntalaisten omaa vastuuta tukien	Hyvinvointikioski NOSTEEN toiminta	Hyvinvointikioski NOSTEEN käyntimäärä	12/2019
	Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Perhepalvelujen keskeisten palveluprosessien tarkastaminen asiakasnäkökulmasta	Prosessit on käyty läpi ja tehty tarvittavat muutokset	12/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaika 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Perusturvapalveluissa käytetään eniten vuokratyövoimaa (koko kaupungin käytöstä lähes 90 %). Tilinpäätöksessä 2017 perusturvan vuokratyövoiman kustannus on ollut 1,1 milj. euroa ja toteutuma 9/2019 965 000 euroa. Ennusteen mukaan koko vuoden käyttö ylittää edellisen vuoden käytön. Vuokratyövoiman käyttö vastannee perusturvassa jopa 20 - 25 HTV:tä. Vuokratyövoiman käyttöä voidaan oleellisesti vähentää palkkaamalla omia joko vakinaisia tai määräaikaista henkilöitä tehtävänään tehdä sijaisuuksia, mikäli sille on säännöllinen ja jatkuva tarve.	Vuokratyövoiman käyttö perusturvassa pienentynyt 35-50%	12/2019

Tehtävä

Perhepalveluiden tulosalueen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä, sosiaalista hyvinvointia ja osallisuutta. Perhepalveluiden tulosalue sisältää neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, perhekeskuspalvelut (neuvola-, perhe-neuvola-, nuorisotiimi- ja puheterapiapalvelut), koulukuraattoreiden ja koulupsykologien palvelut, lapsiperheiden sosiaalihoitolain mukaiset palvelut, lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sekä työikäisten ja maahanmuuttajien palvelut. Yksi keskeisimmistä tehtävistä on eriarvoisuuden vähentäminen tavoitteena hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen.

Oman palvelutuotannon lisäksi lapsiperheiden sosiaalipalveluja tuottavat lukuisat yksityiset lastensuojelun sijaishuollon palveluntuottajat. Myös lastensuojelun avohuollon palveluita ostetaan vähäisessä määrin, tarpeen mukaisesti yksityisiltä palveluntuottajilta ja järjestöiltä. Lisäksi lapsiperheiden lyhytaikaisessa kotipalvelussa on käytössä myös palvelusetelit.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Toiminnan painopistealueena on tukea lapsia, nuoria ja perheitä heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään painottamalla matalankynnyksen neuvontaa, ohjantaa ja varhaista tukea. Tavoitteena on turvata oikea-aikainen ja tarpeen mukainen tuki lapsen, nuoren ja perheen erilaisissa tarpeissa.

Työikäisten palveluissa ensisijaista on koulutukseen ja työelämään tukeminen yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen (Kela), työllisyys- ja terveystieteiden sekä sivistyspalveluiden kanssa. Uutena kehittämismuotona kokeillaan vertais-ohjaajien/kokemusasiantuntijien hyödyntämistä sekä vaikuttavimpien aikuisten palvelujen kehittämisessä että itse asiakastyössä. Tätä toimintaa suunnitellaan aikuissosiaalityön asiakasraadin kanssa.

Valtakunnallisena, kaksivuotisena hankkeena alkaneen lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) tuotosten juurruttaminen osaksi arjen toimintaa edellyttää siltaamis-/juurruttamissuunnitelman tekemistä yhdessä kasvatus-opetus-, vapaa-aikapalveluiden sekä seurakunnan ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL:n) Nokian yhdistyksen kanssa. Keskeisenä tavoitteena on niin sanotun perhekeskustoimintamallin selkiyttäminen. Perhekeskus verkostoi perheiden saataville nykyisin hajallaan olevat palvelut, kuten äitiys- ja lastenneuvolan, muita lapsiperheiden terveystieteiden, kotipalvelun, perhetyön, perheneuvolan, lapsioikeudelliset palvelut, varhaiskasvatuksen sekä järjestöjen ja seurakuntien työn. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on julkaissut äitiyspakkauksen mukana jaettavan esitteen: Perhekeskus mukana perheesi elämässä. Työntekijöiden on osattava kertoa asiakkaille, mitä nokialainen perhekeskusverkosto käsittää.

Osana LAPE-muutosohjelmaa myös Nokialla kehitetään lastensuojelun systeemistä toimintamallia. Mallissa korostuvat lapsilähtöisyys, asiakkaiden osallisuus ja kohtaaminen. Mallin käyttöönotto edellyttää nykyistä vahvempaa työntekijäresurssointia ja työntekijöiden kouluttautumista, mitä tullaan järjestämään vuoden 2019 aikana Pirkanmaan maakunnan tasolla. Sosiaalityöntekijämäärää lisätään yhdellä sosiaalityöntekijällä mallin pilotoimiseksi sekä lapsiperhepalveluiden lisääntyneen asiakasmäärän perusteella lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut 31.12.2018 mennessä noin 50 %:lla verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan. Samaisena ajanjaksona myös kiireelliset sijoitukset ovat kolminkertaistuneet. Mikäli lastensuojeluilmoitusten käsittelyn ja mahdollisten palvelutarpeen arviointien jälkeen ei pystytä tarjoamaan riittäviä tukitoimia, on uhkana kalliiden laitossijoitusten määrän edelleen kasvaminen. Lastensuojelun systeemisellä tiimimallilla tavoitellaan laadukkaampia lastensuojelun palveluita sekä myös sijaishuollon kustannusten kasvun taittumista ja kustannusten laskua.

Asiakkaiden palvelutarpeen kysynnän muutokseen vastataan muuttamalla yksi terveydenhoitajan vakanssi perheterapeutin vakanssiksi, minkä syntyvyyden lasku mahdollistaa. Perheterapeutin työpanosta voidaan hyödyntää systeemisessä lastensuojelutyössä sekä neuvolan perhetyössä.

Perhekeskuksen nuorisotiimin resursseja vahvistetaan yhdellä psykologin toimella, jotta pystytään vastaamaan kasvaneeseen palvelutarpeeseen, mikä mahdollistaa nuorten tukemista omalla paikkakunnalla ja siten vähentää nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon käyttöä.

Osana varhaisen vaiheen tukea palkataan uusi koulukuraattori 1.8.2019 alkaen. Tämä mahdollistaa kohtuullisen määrän oppilaita ja kouluja/työntekijä ja lakisääteisten koulukuraattoripalveluiden toteutumisen.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen tavoitteena oikea-aikaisen ja riittävän tuen tarjoaminen lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

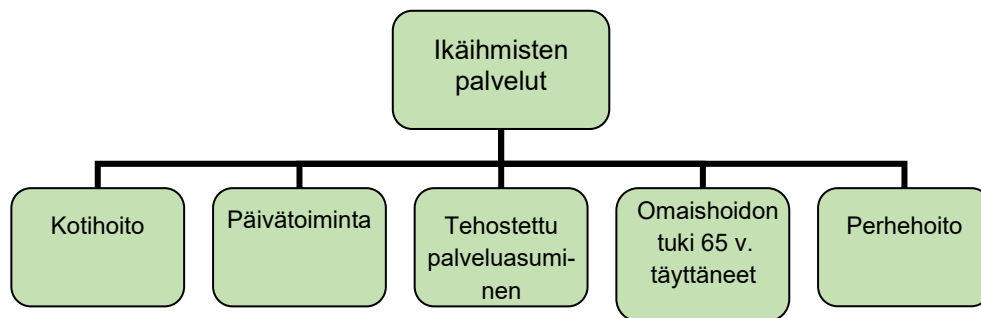
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	4,4	>4	>4	>4	>4
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	246	261	275	275	275
Asetuksen mukaiset terveystarkastukset toteutuvat	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Pikkulasten rokotuskattavuus	>95 %	>95 %	>95 %	>95 %	>95 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17v lapset / % vastaavasta ikäryhmästä	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7
Lastensuojelun sijaishuollon hoitopäivät	17 961	20 550	20 300	20 000	19 500
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	94,1	95,5	99,4	98,5	98,5
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	8	7	8	8	8

IKÄIHMISTEN PALVELUT

3200 IKÄIHMISTEN PALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	4 416 779	4 547 850	4 610 850	4 677 450	4724225
Toimintatulot sisäiset	144 219	138 000	133 890	89 890	136581
Toimintamenot ulkoiset	-18 079 861	-18 452 378	-19 407 494	-19 952 713	-20163285
Toimintamenot sisäiset	-2 846 505	-2 800 786	-3 026 495	-3 000 583	-3030589
Toimintakate yhteensä	-16 365 367	-16 567 314	-17 689 249	-18 185 956	-18 333 068
 Poistot ja arvonalentumiset	-4 125	0	-41 700	-83 332	-83332
Tulos	-16 369 493	-16 567 314	-17 730 949	-18 269 288	-18 416 400

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: vanhustyön johtaja Katja Uitus-Mäntylä

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva norkialainen	Palvelurakenteen varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen omassa kaupungissa	Kotiutustiimin toimintaa kehitetään kotihoidon arviointijakson suuntaan	Säännöllisen kotihoidon asiakkaiksi ohjautuvien osuus (%)	12/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen	Asiakaskunnan käyttöön soveltuvien sähköisten asiointikanavien kehittäminen	VideoVisit (chat) käyttäjämäärät	12/2019
Pirkanmaan paras yritys-kunta	Kuntalaisten palvelutarpeeseen vastaaminen oikea-aikaisesti vaihtoehtoisilla palveluilla	Yhteistyön kehittäminen kotiin palveluita tuottavien yritysten kanssa	Yritystilaisuuksien järjestäminen vuoden aikana	12/2019

Rohkeat uudet toimintamallit	Asiakaslähtöiset toimintamallit kuntalaisten omaa vastuuta tukien	Ikäihmisten keskeisten palveluprosessien tarkastaminen asiakasnäkökulmasta	Prosessit on käyty läpi ja tehty tarvittavat muutokset	12/2019
		Palveluasumisen käyttöön otto	Uusi palvelumuoto on käytössä	12/2019
	Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Laaditaan selvitys tehostetun palveluasumisen hoitajamitoituksen mahdollisesta muutoksesta sekä omana tuotantona että ostopalveluissa.	Selvitys laadittu, kyllä / ei	08/2019
	Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Sairaansijapaikkamäärän vähentäminen edellyttää koko palveluketjun merkittävää uudistamista. Perusturvapalveluiden on laadittava suunnitelma palveluketjun uudistamisesta. Suunnitelman on sisällettävä myös vaiheistettu aikataulu käyttöönotolle sekä henkilöstösuunnitelma.	Suunnitelma laadittu, kyllä / ei	08/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Palvelusetelin käytön laajentaminen kotihoitoon. Asian edellytysten kartoitus ja käyttöönoton valmistelu esim. järjestämällä asiasta informaatio- ja keskustelutilaisuuksia sekä mahdollisten käyttäjien että palveluita tuottavien yritysten kanssa.	Selvitys ja ratkaisuehdotus valmis päätettäväksi, kyllä / ei	5/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Perusturvapalveluissa käytetään eniten vuokratyövoimaa (koko kaupungin käytöstä lähes 90 %). Tilinpäätöksessä 2017 perusturvan vuokratyövoiman kustannus on ollut 1,1 milj. euroa ja toteutuma 9/2019 965 000 euroa. Ennusteen mukaan koko vuoden käyttö ylittää edellisen vuoden käytön. Vuokratyövoiman käyttö vastannee perusturvassa jopa 20 - 25 HTV:tä. Vuokratyövoiman käyttöä voidaan oleellisesti vähentää palkkaamalla omia joko vakinaisia tai määräaikaisia henkilöitä tehtävään tehdä sijaisuuksia, mikäli sille on säännöllinen ja jatkuva tarve.	Vuokratyövoiman käyttö perusturvassa pienentynyt 35-50%	12/2019

Tehtävä

Ikäihmisten palveluita toteutetaan uuden Kotoisa ehto- Ikääntyneen väestön hyvinvointiohjelman 2018-2021 mukaisesti.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Vuonna 2018 alkaneen kotiutustiimin toiminta vakiinnutetaan ja palvelua kehitetään edelleen kotihoidon kuntouttavan arviointijakson suuntaan. Ikäneuvo-hankkeessa aloitettua yhdistetyn asiakasohjauksen toimintamallia käytetään jatkossa ikäihmisten palveluiden asiakasohjauksessa. Asiakasohjaajien toimet muutetaan viroiksi, koska tehtävän hoidossa käytetään julkista valtaa.

Kotihoidon riittävien palveluiden tarjoaminen asiakkaille edellyttää henkilöstöresurssoinnin lisäämistä kotihoidossa Kotoisa ehto- ohjelman mukaisesti. Valtiokonttori myöntää kunnille määrärahaa sotaveteraanien kotiin vietävien avopalveluiden toteuttamiseen ja näihin palveluihin voidaan henkilökohtaisen tarpeen mukaisesti sisällyttää jatkossa myös kotiin vietävät ateriat.

Kotihoidon ja lyhytaikaisen kuntouttavan asumispalvelun yhteistyötä tiivistetään edelleen. Tavoitteena on, että lyhytaikaisen hoidon avulla voitaisiin nykyistä paremmin tukea ja edistää kotihoidon asiakkaiden kotona asumista.

Vuonna 2017 alkaneen Setorin toimintaa kehitetään edelleen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni nokialainen ikäihminen löytäisi Setorin matalan kynnyksen palvelut.

Uuden Vihnuskodin valmistuessa kaupungin itse tuottaman ympärivuorokautisen hoivan palveluiden käyttöön tulee 16-18 lisäpaikkaa. Talousarviossa on varauduttu lisäpaikkojen edellyttämiin toimintamenoihin, jotka sisältävät myös vaadittavat henkilöstölisäykset palvelun tuottamiseksi. Kaupungin itse järjestämien palveluiden paikkamäärän lisääntyessä, vähennetään ostopalveluiden määrärahaa huomioiden kuitenkin, että oikea-aikainen hoidon porrastus saadaan edelleen toimimaan.

Omaishoidon tuen määrärahasidonnaisuuden poistaminen ei ole lisännyt palveluiden kysyntää, vaan palveluun varattu määräraha on ollut riittävä. Omaishoidon tuen rahallisiin palkkioihin ei näin esitetä lisää määrärahaa, mutta palvelusetelien käytön laajentamiseen varaudutaan omaishoitajien vapaiden aikaisen hoidon järjestämisessä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt ikäihmisten palveluiden uuden Kotoisa ehto- hyvinvointiohjelman syksyllä 2018 ja ohjelman jalkauttaminen henkilöstölle ja keskeisille yhteistyökumppaneille toteutetaan alkuvuoden aikana.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Ikääntyneiden laitoshoitopalveluita järjestetään lain mukaisesti vain lääketieteellisen perustein. Vuonna 2019 kaikki ympärivuorokautisen hoivan palvelut tuotetaan Nokialla tehostettuna palveluasumisena. Uuden Vihnuskodin valmistuessa otetaan ympärivuorokautisessa hoivassa käyttöön uusi toimintamalli. Yksiköiden ruokahuollosta vastaa yksiköiden oma henkilöstö ja perusturvan kiinteistöhuollon laitoshuolto vastaa palvelutuotannon käytössä olevien tilojen siivoustehtävistä. Toimintamallin muuttuessa siirretään laitoshuollon resurssia tehostettuun palveluasumiseen kodinhuoltajan tehtäviin. Muutosten seurauksena laitoshuollon resurssitarve kokonaisuutena vähenee noin 3,75 henkilötyövuotta.

Uuden Vihnuskodin valmistuessa hyödynnetään rakennukseen tulevia tukiasuntoja kevyemmän palveluasumisen palveluiden järjestämisessä.

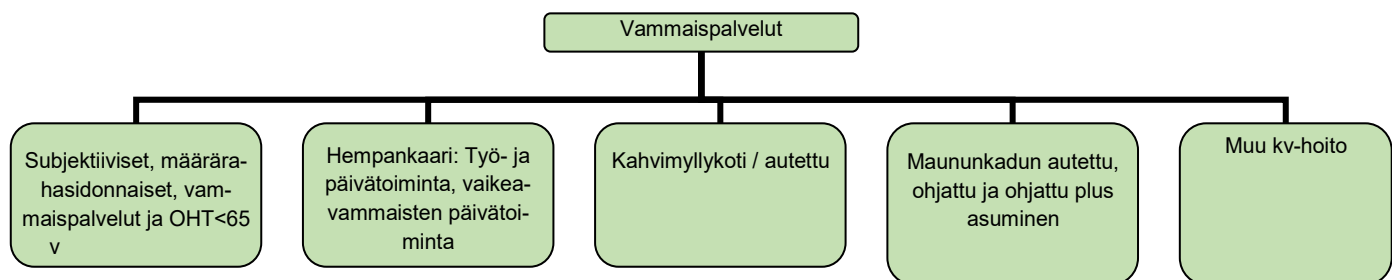
Lähihoitajan vakanssia ei perusteta 2019 ja sairaanhoitajan tehtävä täytetään määräaikaisena 1.4.2019 alkaen. Tehtävät hoidetaan ensisijaisesti sisäisin siirroin tai määräaikaisilla sopimuksilla kunnes palveluketjun uudistamisesta on laadittu hyväksytty suunnitelma sisältäen henkilöstösuunnitelma. Henkilöstökustannusten vähennys 30 000 euroa.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys (muutettu vastaamaan 1-5 arviointiasteikkoa)	3,95	4,05	4,05	4,05	4,05
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	543	550	575	584	584
€/kotihoiton käynti	26,5	27	27	27	27
€/ teh.palv.asuminen (oma)	120,2	118	118	118	118
€/ teh.palv.asuminen (osto)	82,3	83	84,5	85,3	86
Kotihoiton henkilöstön välitön työaika (lähihoitajat %)	53,6	54	54	55	55
Odotusaika omaishoidon tukeen/ ka. vrk	43	20	20	20	20
Odotusaika pitkäaik.hoiva/ ka. vrk	50	20	20	20	20
Palveluiden saatavuus 75 v. täyttäneistä (%)					
- säännöllisen kotihoiton piirissä	13,8	13	13	13	13
- omaishoidon tuen piirissä	3,0	3,5	3,5	4	4
- tehostettu palveluasuminen	7,4	7,9	8,0	8,0	8,0
- laitoshoido	1,2	0,1	-	-	-
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	233,4	232,6	¹⁾ 255,3	²⁾ 257,1	²⁾ 258,1
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	22,5	15	15	15	15

- 1) Uuden pitkäaikaishoivan yksikön hoitohenkilöstö. Lisäksi toimintamallimuutoksen vuoksi siirretty perusturvan kiinteistöhuollosta 9 vakanssia. Kotihoitoon lisäys yksi (1) määräaikainen vakanssi 1.4.2019 alkaen.
- 2) Kotihoiton lisäresursointi Kotoisa ehtoo-ohjelma mukaisesti yht. 4 tt vuosina 2019-2020

VAMMAISPALVELUT

3400 VAMMAISPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	784 309	684 754	753 838	727 790	735068
Toimintatulot sisäiset	20 264	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-8 752 273	-9 265 848	-10 140 308	-10 688 249	-10795150
Toimintamenot sisäiset	-778 122	-743 281	-815 003	-817 637	-825815
Toimintakate yhteensä	-8 725 821	-9 324 375	-10 201 473	-10 778 096	-10 885 897
 Poistot ja arvonalentumiset	 -3 672	 0	 0	 0	 0
Tulos	-8 729 493	-9 324 375	-10 201 473	-10 778 096	-10 885 897

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: vammaistyön johtaja Kirsi Lempiäinen-Pellinen****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva norkialainen	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019

Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Palvelurakenteen varhaisen tuen palveluiden vahvistaminen omassa kaupungissa	Asiakkaiden palvelutarpeiden mukaiset ja riittävät arjen selviytymistä tukevat palvelut	Palvelusuunnitelmat, erilaiset toimintamuodot asiakasohjauksessa (kuten ryhmämuotoinen toiminta)	12/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Sähköisten palveluiden käytön tehostaminen	Vammaispalveluiden sähköisten palveluiden laajentuminen	Sähköisten palveluiden mahdollisuudesta asiakkaiden informoiminen	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Asiakaslähtöiset toimintamallit kuntalaisten omaa vastuuta tukien	Osallistutaan seudulliseen yhteistyöhön ja palvelutuotantoa kehittäviin hankkeisiin	Hankkeiden tuomat uudistukset palvelurakenteisiin	12/2019
	Palveluprosessit tukevat asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta toimintaa	Kehitetään asiakaspalveluprosesseja ja toimintatapoja asiakkaiden palvelutarpeet huomioon ottaen	Asiakasprosessien ja työnjaon kehittäminen	12/2019
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästi antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaikaa 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Vaihtoehtoisten toimintamallien käyttöönotto	Perusturvapalveluissa käytetään eniten vuokratyövoimaa (koko kaupungin käytöstä lähes 90 %). Tilinpäätöksessä 2017 perusturvan vuokratyövoiman kustannus on ollut 1,1 milj. euroa ja toteutuma 9/2019 965 000 euroa. Ennusteen mukaan koko vuoden käyttö ylittää edellisen vuoden käytön. Vuokratyövoiman käyttö vastannee perusturvassa jopa 20 - 25 HTV:tä. Vuokratyövoiman käyttöä voidaan oleellisesti vähentää palkkaamalla omia joko vakinaisia tai määräaikaista henkilöitä tehtävään tehdä sijaisuuksia, mikäli sille on säännöllinen ja jatkuva tarve.	Vuokratyövoiman käyttö perusturvassa pienentynyt 35-50%	12/2019

Tehtävä

Vammaispalvelujen tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä poistaa vammaisuuden aiheuttamia esteitä ja haittoja. Vammaispalvelulain (380/1987) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että vammaisille tarkoitetut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisältyänsä ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve on.

Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen lisäksi suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Lakimuutos kehitysvammaisten erityishuollosta annetusta laista (381/2016) tuli voimaan vuonna 2016 käsitteä mm. itsemääräämisoikeuden vahvistamisen ja itsenäisen suoriutumisen tukemisen.

Nokian kaupunginvaltuuston 12.2.2018 § 4 hyväksymän vammaispalveluohjelman tavoitteena vuosille 2017 - 2021 on Nokian kaupunkistrategian mukaiset painopisteet aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen sekä rohkeat uudet toimintamallit. Vammaispalveluohjelmassa on neljä tavoitetta: 1. Itsenäisen elämän mahdollistaminen, 2. Esteettömyyden ja yhteiskunnallisen osallisuuden edistäminen, 3. Asenteisiin vaikuttaminen, 4. Palveluiden oikea kohdentaminen. Kunkin tavoitteen alle on asetettu alatavoitteita sekä toiminta/teko, jolla tavoitteita mitataan. Tarkoituksena on raportoida tavoitteet vuosittain perusturvalautakunnalle.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Vammaispalveluiden tulosalueen toimintakäytäntöjen kehittämistä asiakkaan tarpeita vastaavaksi jatketaan edelleen.

Subjektiiivisten vammaispalveluiden asiakaspalveluiden ostot ovat edelleen lisääntyneet erityisesti henkilökohtaisen avun palveluiden osalta. Henkilökohtaisen avun kustannusten kasvu on todettu myös valtakunnallisesti. Henkilökohtaisen avun asiakasmäärät kasvavat edelleen vuosittain ja erityisesti ostopalveluiden sekä palvelusetelin osuus on kasvanut vuoden 2018 aikana merkittävästi. Asiakasmäärien ja kustannusten ennustettavuus on haasteellista. Vammaispalvelulain mukaan subjektiiviset oikeudet kuuluvat erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, joten kunnan on järjestettävä tarkoituksenmukaiset palvelut vaikeavammaiselle henkilölle, kun hän täyttää lain asettamat edellytykset.

Palveluasuminen kilpailutetaan yhteistyössä Tampereen ja lähikuntien kanssa. Tavoitteena on kustannusten kasvun hillitseminen. 1.7.2018 voimaan tulleen taksilain uudistumisen vuoksi taksiautoilijat on kilpailutettu. Kilpailutuksen tavoitteena oli vakiintuneen hintatason ja asiakkaille soveltuvan taksikaluston varmistaminen.

Kehitysvammahuollon palveluohjaajien toimintaan on kiinnitetty erityistä huomiota, jotta saadaan kohdennettua aiempaa tehokkaammin kehitysvammaisten palveluohjaus tarvetta vastaavaksi. Palveluohjaajien asiakkaille on suunniteltu ryhmämuotoista toimintaa, jonka avulla pyritään vahvistamaan arjessa selviytymisen taitoja.

Kehitysvammahuollon asumisyksiköissä ja työ- päivätoimintakeskuksessa tavoitteena on asiakaslähtöisen toiminnan toteuttaminen asiakkaan mielekäs tekeminen ja turvallisuus huomioiden. Palvelutarpeen arvioiminen perustuu yksilölliseen harkintaan asiakkaan tarpeet ja olosuhteet huomioiden. Ostopalveluiden avulla on voitu turvata osalle asiakkaita yksilölliset ja mielekkäät asumis- sekä työ- ja päivätoimintapalvelut, kun palveluilta on vaadittu erityisosaamista, kuten autismiosaamista.

Hempankaaren toimintakeskuksen henkilöstömäärä on asiakasmäärään verrattuna pienempi kuin muissa seutukunnissa. Vuonna 2019 tarkoituksenmukaista on muuttaa 50 % ohjaajan vakanssi kokoaikaiseksi vakanssiksi. Tämä mahdollistaa toimintakeskuksen asiakkaiden mielekkään työ- ja päivätoiminnan jatkamisen nykyisessä laajuudessaan. Hempankaaren asiakasrakenne on muuttunut ikääntymisen ja talon ulkopuolisen avotoiminnan vuoksi. Hempankaaren tilojen siivous vaatii laitospulaisen työpanosta, jotta voidaan turvata tilojen puhtaus ja hygieniataso jatkossakin.

Alle 65-vuotiaiden omaishoidontuen hakijamäärä on kasvanut. Näin ollen omaishoidontukeen tarvitaan määrärahaa lisää noin viidelle omaishoidontuen hakijalle.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Sosiaalialan asiakaskirjalain toimeenpanohanke Kansa-koulu etenee. Vuonna 2018 aloitettiin vammaispalveluiden henkilöstön määrämuotoisen kirjaamisen koulutus, joka jatkuu edelleen.

Vammaispalvelu- ja kehitysvammalain uudistuminen etenee. Kyseessä on kokonaisuudistus, joka on kytketty sote- ja maakuntauudistukseen ja tulee näin ollen voimaan vuonna 2021. Hallituksen esitys (HE) uudesta vammaispalvelulaista on julkaistu syyskuussa 2018.

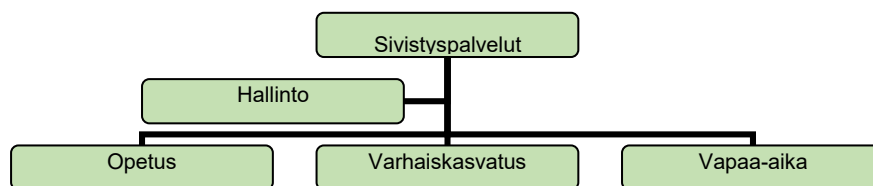
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	3,5	3,6	3,8	3,8	3,8
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	263	276	300	313	313
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta (oma tuotanto) €/ asiakas	53	51	55	55	55
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta (ostopalvelu) €/ asiakas	75	72	73	73	73
Omaishoidontuen asiakasmäärä	85	86	88	90	90
€/ suorite henkilökohtainen apu kustannukset asukasta kohden	22	27	31	33	33
Henkilökohtaisen avun asiakasmäärät	103	133	140	145	145
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	53,23	53,4	55,1	53,1	53,0
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	11,9	14,6	13,4	13,4	13,4

SIVISTYSPALVELUT

40 SIVISTYSPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	7 002 754	6 507 634	6 610 120	6 650 925	6 717 436
Toimintatulot sisäiset	390 834	300 600	529 000	534 290	539 634
Toimintamenot ulkoiset	-50 728 113	-51 499 938	-53 569 392	-53 960 171	-54 304 742
Henkilöstökulut	-39 676 854	-39 946 246	-42 159 923	-42 462 102	-42 691 680
Palvelujen ostot	-4 121 934	-4 545 152	-4 553 438	-4 561 238	-4 606 858
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 306 810	-1 340 598	-1 324 087	-1 329 387	-1 342 685
Avustukset	-4 630 112	-4 878 727	-4 738 220	-4 813 220	-4 861 350
Muut toimintakulut	-992 402	-789 215	-793 724	-794 224	-802 169
Toimintamenot sisäiset	-17 691 147	-19 029 705	-22 207 635	-22 338 342	-22 561 715
Toimintakate yhteensä	-61 025 671	-63 721 409	-68 637 907	-69 113 298	-69 609 387
Poistot ja arvonalentumiset	-525 157	-371 697	-270 929	-574 804	-806 410
Tulos	-61 550 827	-64 093 106	-68 908 836	-69 688 102	-70 415 797

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Pauliina Pikka

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet		
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Vastuullinen tulosalue
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Edistää ja tukea lasten ja nuorten kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa	Opetuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut Vapaa-aikapalvelut
	Monipuoliset ja helposti saavutettavat vapaa-ajan palvelut	Vapaa-aikapalvelut
	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Kaikki tulosalueet
Kestävät ratkaisut/ ekologiset teknologiat	Kasvattaminen terveeseen ja kestävään elämäntapaan	Opetuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut Vapaa-aikapalvelut
	Terveelliset, turvalliset ja innostavat oppimisympäristöt ja harrastusolosuhteet	Opetuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut Vapaa-aikapalvelut
Pirkanmaan paras yrityskunta	Yrittäjyyden ja yritysyhteistyön kehittäminen	Opetuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut Vapaa-aikapalvelut
Rohkeat uudet toimintamallit	Uusien pedagogisten ratkaisujen selvittäminen lapsen oppimisen ja kehityksen tukemiseksi	Opetuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut

Rohkeat uudet toimintamallit	Uusien palvelukiinteistöjen toiminnan ja tilojen kustannustehokas suunnittelu	Opetuspalvelut, Vapaa-aika-palvelut
	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Kaikki tulosalueet
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Kaikki tulosalueet

Tehtävä

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tuottaa monipuolisia sivistyspalveluita kaiken ikäisille kuntalaisille. Sivistyspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja vapaa-ajan tulosalueet. Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa kaupungissa järjestettävistä varhaiskasvatuksen palveluista alle oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetuksen tulosalueeseen kuuluvat perusopetus, lukiokoulutus sekä Pirkan opiston toiminta. Vapaa-ajan palveluihin sisältyvät kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut.

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten laaja-alaista hyvinvointia ja sivistystä tuottamalla palveluita kuntalaisten tarpeet huomioiden palvelualueelle osoitettujen määrärahojen puitteissa. Palveluiden järjestämisessä tavoitteena on ennaltaehkäisy ja ennakoiva työote. Onnituessaan sivistyspalveluiden toiminnalla on merkittäviä, myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten hyvinvoinnille, laaja-alaiselle sivistykselle sekä koko kunnan elinvoimaisuudelle.

Sivistyspalvelualueen toiminnoissa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin muiden palvelualueiden sekä lukuisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Palvelualueen toiminnan painopisteet 2019

Sivistyspalveluiden toiminta on suurelta osin vahvasti lakisääteistä ja keskeisimmät tehtävät liittyvät lasten ja nuorten kasvatukseen ja koulutukseen sekä kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen. Perusopetus, varhaiskasvatus ja lukiokoulutus työllistävät suurimman osan sivistyspalveluiden henkilöstöstä. Vapaa-aikapalveluiden ja Pirkan opiston palvelut kattavat kaikki kunnan ikäluokat ja vaikuttavat laaja-alaisesti kuntalaisten hyvinvointiin ja harrastusmahdollisuuksiin.

Sivistyspalvelun toimialat ovat merkittäviä kaupungin hyvinvointityön tekijöitä. Kaupunkistrategian tavoitteita viedään toiminnassa eteenpäin koko palvelualueen yhteisinä tavoitteina sekä eri tulosalueiden ja toimintayksiköiden yksilöidympinä tavoitteina. Vuonna 2019 keskiössä on lasten ja nuorten kasvun ja oppimisen tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa. Lisäksi niin kaupunkistrategian kuin opetussuunnitelmienkin suurista tavoitteista tärkeänä edistetään kasvua terveeseen ja kestäväan elämäntapaan. Toimintaa tuotetaan terveissä ja turvallisissa oppimisympäristöissä, jotka mahdollistavat uusien pedagogisten toimintamallien kehittämistä sekä monipuolista harrastustoimintaa.

Sivistyspalveluissa ja koko kaupungilla aloitetaan Unicef:n Lapsiystävällinen kunta -hankkeen mukainen toiminta lasten ja nuorten oikeuksien ja osallisuuden kehittämiseksi. Hanke vaatii laaja-alaista yhteistyötä kaupungin eri palvelualueiden sekä muiden yhteistyökumppaneiden kesken. Lapsi- ja perhepalveluiden hankkeen (LAPE) kehittämistyötä jatketaan edelleen kunnallisena ja maakunnallisena yhteistyönä valmistautuen tulevaan maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen, vaikka rahoitustuki LAPE-hankkeelle päättyykin valtion taholta.

Keskeiset muutokset palvelualueella 2019

Perusopetuksessa oppilasmäärä jatkaa edelleen kasvuaan vuonna 2019, mikä haastaa opetuksen resursseja. Paine suuremman opiskelijamäärän sisäänotosta kasvaa myös lukion osalta. Koulukiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmat sekä uusien koulurakennusten suunnittelu ja väistötiloissa toimiminen haastavat edelleen useita kouluja vuonna 2019. Emäkosken koulun ja Myllyhaan koulun rakennustyöt alkavat. Lukioratkaisun suunnittelutyötä jatketaan. Myllyhaan koulu jatkaa toimimista väistötiloissa Harjuniityn koulun yhteydessä ja lukiolla toimitaan osittain väistötiloissa. Kankaantaan koulukiinteistöön tehdään kuntotutkimuksen vaatimat toimenpiteet, jotta työtä koulurakennuksessa on mahdollista jatkaa uudisrakennusratkaisuun asti. Pirkan opiston toiminnassa jalkautetaan uudet opetussuunnitelmat kaikkiin taiteen perusopetuksen aineisiin ja mediataiteen opetusta laajennetaan.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen palvelurakenne on supistunut viimeisen kahden vuoden aikana lapsimäärän vähenemisen seurauksena. Henkilöstömäärä supistuu edelleen vuoden 2019 alkupuolelle. Rakenne on sopeutettu toiminnan kannalta kriittiselle tasolle ja taso pyritään säilyttämään samalla tasolla vuonna 2019.

Vapaa-aikapalveluissa tehdään monialaista työtä kuntalaisten hyvinvoinnin eteen. Vapaa-aikapalveluissa keskeisenä tavoitteena on niin kirjasto-, kulttuuri- kuin nuorisotoimissakin uuden kirjasto- ja kulttuuritalon toiminnan suunnittelu, jossa kulttuuripalveluiden osuus on ennen kaikkea kulttuurihyvinvointiin liittyvien palveluiden ja viestinnän suunnittelussa. Kirjastopalveluissa jatketaan vuonna 2018 alkanutta digiosaamisen hanketta ja tehdään aiempien vuosien tapaan tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa mm. satutuntien, nukketatterin, kirjavinkkausten ja luokkakäyntien merkeissä. Nuorisopalveluissa mm. uudistetaan tehtäväkuvia vastaamaan toiminnan tarpeita sekä kehitetään toimiva viestintäsuunnitelma. Liikuntapalveluissa vuoden painopiste on nuorten sekä nuorten aikuisten liikunnan edistämisessä Liik-kiss hankkeen avulla matalan kynnyksen palveluiden tuottamiseksi. Liäksi tavoitteellaan sähköisen ilmoittautumis- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa, joka tehostaa liikuntapalveluiden tekemää työtä.

Koko sivistyspalvelualueella keskiössä on Unicef:n Lapsiystävällinen kunta -malli, johon Nokian kaupunki pääsi mukaan. Lapsi ystävällinen kunta -mallissa tavoitellaan sitä, että kunnassa lapsia kohdellaan tasa-arvoisesti kunnan asukkaina ja heidät otetaan mukaan palveluiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Lapsi- ja nuorisopolitiikan keskeisenä suunnannäyttäjänä on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Vuoden 2019 aikana hankkeessa kartoitetaan palveluiden lähtötilanne sekä valmistellaan mallin mukaista toimintaohjelmaa.

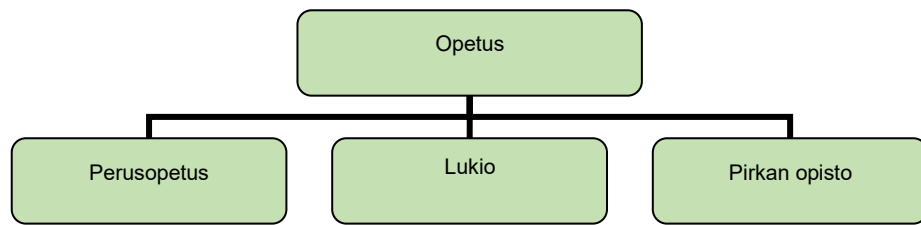
KESKEISET PALVELUALUEEN TOIMINTAA KUVAAVAT MITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Asiakastyytyväisyys	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2
Henkilötyövuodet HTV2	900,4	920,5	924,9	921,2	926
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	13,5	8,5	8,75	8	8
Ulkoiset toimintamenot € / asukas	1 522	1535	1585	1580	1574

OPETUSPALVELUT

4100 OPETUSPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	3 090 119	3 094 808	3 273 394	3 322 599	3355824
Toimintatulot sisäiset	299 251	240 000	481 200	486 012	490873
Toimintamenot ulkoiset	-28 172 648	-28 567 845	-29 927 069	-30 224 821	-30444895
Toimintamenot sisäiset	-9 715 812	-10 710 925	-13 323 367	-13 405 659	-13539711
Toimintakate yhteensä	-34 499 090	-35 943 962	-39 495 842	-39 821 869	-40 137 909
Poistot ja arvonalentumiset	-440 247	-369 736	-124 123	-295 970	-538555
Tulos	-34 939 337	-36 313 698	-39 619 965	-40 117 839	-40 676 464

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: johtaja rehtori Kari Lähde

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Edistää ja tukea lasten ja nuorten kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisen kehittäminen	Pienluokkasijoitusten vähentäminen Kyllä / Ei	10/2019
	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019

Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Kasvattaminen terveeseen ja kestävään elämäntapaan	Kestävän kehityksen OPS:n jalkauttaminen kaikkiin kouluihin	Kyllä / Ei	9/2019
	Terveelliset, turvalliset ja innostavat oppimisympäristöt ja harrastusolosuhteet	Uusien rakennusten suunnittelussa ja talotekniikassa huomioidaan turvallisuus, viihtyvyys ja ekologisuus	Kyllä / Ei	12/2019
Pirkanmaan paras yritys-kunta	Yrittäjyyden ja yritys-yhteistyön kehittäminen	Yrittäjyys valinnaisaineena, -kurssina tai monialaisena kokonaisuutena kaikissa kouluissa lv 2019 - 2020.	Kyllä / Ei	8/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työ-aikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaika 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Uusien palvelukiinteistöjen toiminnan ja tilojen kustannustehokas suunnittelu	Huomioidaan uusien tilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet, ekologisuus, tilojen muunneltavuus ja monikäyttöisyys	Kyllä / Ei	12/2019
	Uusien pedagogisten ratkaisujen selvittäminen lapsen oppimisen ja kehityksen tukemiseksi	Lisätään opetuksessa yksilöllisiä ja joustavia oppimispolkuja jotka tukevat laaja-alaista osaamista ja oppilaiden osallisuutta	Kyllä / Ei	11/2019

Tehtävä

Nokian kaupungin opetuspalvelut tuottavat kuntalaisille perusopetusta, lukiokoulutusta ja Pirkan opiston palvelut. Seudullisen Pirkan opiston osalta Nokian kaupunki toimii isäntäkuntana.

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukioaikana opiskelija kartuttaa olennaista ihmistä, kulttuureja, luontoa ja yhteiskuntaa koskevaa tietoa ja osaamista. Lukio-opetus harjaannuttaa opiskelijaa ymmärtämään elämässä ja maailmassa vallitsevia monitahoisia keskinäisriippuvuuksia sekä jäsentämään laaja-alaisia ilmiöitä.

Pirkan opisto on Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden alueilla toimiva seudullinen kansalaisopisto, joka järjestää vapaan sivistystyön koulutusta sekä taiteen perusopetusta musiikissa, kuvataiteessa, teatterissa, tanssissa sekä mediataiteessa. Varsinaisen toimintansa lisäksi opisto tuottaa myös räätälöityä tilauskoulutusta ja toimii aktiivisessa yhteistyössä paikallisten yhteisöjen kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja elämänlaadun kehittämiseksi.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Opetuksen tulosalueella tarkastellaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämistä vuoden 2019 aikana. Tampereen seutukuntien seutuvertailun perusteella Nokialla tarjotaan seutukuntaa enemmän pienluokkaopetusta. Perusopetuksen opetussuunnitelma ohjaa antamaan oppimisen tukea pääsääntöisesti yleisopetuksen luokassa. Siihen tavoitteeseen on vaikea kokonaan päästä, mutta nykyistä suurempi oppilasmäärä voisi saada riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea omassa yleisopetuksen luokassaan.

Tulevana vuonna kouluissa painotetaan sekä kestävää kehitystä että yrittäjyyttä. Tarkoitus on jalkauttaa opetussuunnitelman kestävä kehityksen suunnitelmaa ja lisätä kaikkien koulujen tarjontaan yrittäjyyspainotteisen aineen joko valinnaisina opintoina tai monialaisina oppimiskokonaisuuksina. Vuoden 2019 aikana Nokialla suunnitellaan kolmea suurta koulua Emäkosken ja Myllyhaan kouluja ja lukiota. Näiden rakennusten suunnittelun lähtökohtana on ottaa huomioon tilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet, ekologisuus, kestävät oppimisympäristöratkaisut ja tilojen monikäyttöisyys. Lisäksi suunnittelun keskeinen tavoite on toteuttaa suunnitelmat tilankäytöltään tehokkaina.

Lukion painopisteet on valittu opetussuunnitelmasta, kouluterveyskyselystä ja asiakas-tyytyväisyyskyselystä. Painopisteitä ovat tiimioppiminen, opiskelijan kohtaaminen ja lukiolaisten stressinhallinta.

Pirkan opiston toiminnassa korostuu vuonna 2019 yhteistyön lisääminen paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa. Opisto pyrkii myös laajentamaan hanketoimintaansa ja jo käynnistynyttä kansainvälistä toimintaa. Asiakaspalvelun ja markkinoinnin monipuolistaminen sekä tapahtumatuotannon järkevöittäminen sisältyvät myös vuoden keskeisimpiin tavoitteisiin.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Opetuksen tulosalueella oppilasmäärän kasvu jatkuu edelleen seuraavina kolmena vuonna. Tämä lisää painetta opetuksen talouteen. Lisäksi opetuksessa on käynnissä vuonna 2019 kolme suurta kouluhanketta. Emäkosken ja Myllyhaan koulua ja lukiota suunnitellaan TA-vuoden aikana. Tilojen suunnittelun yhteydessä suunnitellaan myös uusia toimintatapoja ja -kulttuuria erityisesti uusissa kouluissa, mutta muissakin yksiköissä. Tavoitteena on lisätä opetuksessa uuden opetussuunnitelman mukaisia, yksilöllisiä ja joustavia oppimispolkuja, jotka tukevat laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja oppilaiden osallisuutta. Samalla tehdään yhteisiä sisältöjä painoalueittain kaikkiin opetusaineisiin. Tavoitteena on myös aloittaa pitkäjänteinen opettajien kouluttaminen samanaikais- ja tiimiopettajuuteen. Työ arviointikriteerien yhdenmukaistamiseksi saadaan päätökseen vuoden 2019 aikana.

Lukion opiskelijamäärä kasvaa seuraavien vuosien aikana, koska peruskoulun päättävien ikäluokkien koko kasvaa (2018: 370, 2025: yli 500). Lukion aloituspaikkojen lukumäärä on tällä hetkellä 115 ja keskiarvoraja 7,5. Vuoden 2018 yhteishaussa paikat täyttyivät ja keskiarvoraja nousi 7,75:een. Varasijalle jäi 20 opiskelijaa, joiden keskiarvo oli vähintään 7,5. Lukion aloituspaikkojen määrää tulee kasvattaa, mikä vaatii lisää resurssia henkilöstökuluihin.

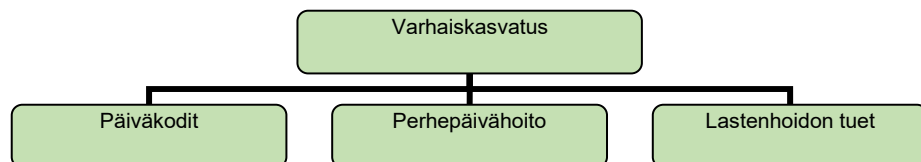
Pirkan opiston järjestämässä taiteen perusopetuksessa otettiin syksyllä 2018 käyttöön uudet opetussuunnitelmat. Vuonna 2019 suunnitelmat jalkautetaan kaikkiin taiteen perusopetuksen aineisiin ja mediataiteen opetusta laajennetaan. Aikuisten kuvataideopinnot siirtyvät Pirkkalassa Killon kiinteistöstä Nuolialan koululle. Kokeiluluonteisesti aloitettu viikoittainen toimistopäivystys jäsenkunnissa vakinaistetaan. Tietoverkossa toteutettavien kurssien ja luentojen määrää lisätään.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	846	852	885	885	882
Lukiokoulutus ulkoiset menot € / as	53	52	53	54	54
Asiakastyytyväisyys / PO	1,47*	4,1	4,2	4,2	4,2
Asiakastyytyväisyys / LU	3,98	3,74	4	4	4
Asiakastyytyväisyys / PirOp	4	4	4	4	4
Kurssiosallistumiset / Pirkan opisto	25 878	26 000	26 100	26 200	26 300
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2) / Perusopetus ja lukio	467	505,7	512,8	519	522
Henkilötyövuosi (HTV2) / PirOp	79,2	85,9	85,3	86	86
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	10,6	8	7	7	7

*Arvoasteikko 1 - 4 (1 = samaa mieltä, 4 = täysin erimieltä)

VARHAISKASVATUS

4400 VARHAISKASVATUS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot ulkoiset	3 030 818	2 491 500	2 407 500	2 407 500	2431577
Toimintatulot sisäiset	4 157	0	0	0	0
Toimintamenot ulkoiset	-18 590 050	-18 976 509	-19 679 097	-19 768 521	-19966210
Toimintamenot sisäiset	-5 330 532	-5 551 314	-5 609 513	-5 629 507	-5685798
Toimintakate yhteensä	-20 885 606	-22 036 323	-22 881 110	-22 990 528	-23 220 431
Poistot ja arvonalentumiset	-82 336	-628	-536	-370	-370
Tulos	-20 967 942	-22 036 951	-22 881 646	-22 990 898	-23 220 801

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuksen johtaja Minna Sillanpää****Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet**

Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva norkialainen	Edistää ja tukea lasten ja nuorten kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa	Lapsen tarpeet ja huoltajien toiveet huomioivat palveluratkaisut.	Palvelulupauksen mukaan uusista lapsista 90 % saa perheen toivoman palvelumuodon, 80 % toivotussa paikassa.	12/2019
		Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön osana päätöksentekoa.	Lapsivaikutusten arviointi on käytössä päätöksenteossa. Lasten laatupeli on käytössä ja sen kautta esille nousseista kehittämistoimenpiteistä tiedotetaan lapsia ja huoltajia.	12/2019

	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteiden nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteiden laadittu, kyllä / ei	9/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Kasvattaminen terveeseen ja kestävään elämäntapaan	Yhteistyö tukipalveluiden kanssa.	Laatukysely tukipalveluille on tehty (osana varhaiskasvatuksen laadunarviointia). Tulokset on käsitelty ja ne ovat johtaneet toimenpiteisiin. Yhteistyö tukipalveluiden kanssa kestävä kehityksen toimintatapojen edistämiseksi. Kestävän kehityksen ohjelmaa toteutetaan toiminnassa.	12/2019
	Terveelliset, turvalliset ja innostavat oppimisympäristöt ja harrastusolosuhteet	Yhteistyö tilapalveluiden kanssa. Teknologian hyödyntäminen toiminnassa.	Käyttäjiltä saatu palaute toimintaympäristöstä on johtanut toimenpiteisiin. Varhaiskasvatusyksiköissä on toimivat verkot. Varhaiskasvatusyksiköissä on kannettava tietokone kahta ryhmää kohden. Lapsien käytössä on vähintään yksi mediaalaitte jokaisessa ryhmässä.	12/2019
Pirkanmaan paras yritys kunta	Yrittäjyyden ja yritys yhteistyön kehittäminen	Yhteistyö yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottajien kanssa. Yksityinen ja kunnallinen palvelutuotanto yhdessä muodostavat toimivan palveluverkon.	Yhteistyössä kaavoituksen ja tilapalveluiden kanssa suunnitellaan ja toteutetaan toimivaa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa.	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästi antaa viikossa 1 t 54 min työaikaa välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoita työaikaa 5 %	Asiakastytytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019

	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Uusien pedagogisten ratkaisujen selvittäminen lapsen oppimisen ja kehityksen tukemiseksi	Lasten osallisuuden vahvistaminen toiminnassa.	Laatupelin avulla kysytään lasten kokemuksia mahdollisuudesta leikkiin ja vuorovaikutukseen toiminnassa sekä pohditaan kehittämistoimenpiteitä yhdessä lasten kanssa.	7/2019

Tehtävä

Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa alle oppivelvollisuusikäisille lapsille tarjottavista palveluista, varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen tulosalueelle, osana palvelutuotantoa kuluvat myös lastenhoidon tuet (kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki ja -kuntalisä). Näiden tukien maksatus tapahtuu Kelan kautta. Elokuussa 2018 kotihoidon tuen piirissä oli 407 lasta.

Nokian kaupungin järjestämän kunnallisen varhaiskasvatuspalvelun piirissä syyskuussa 2018 oli 1 549 lasta. Vastaaavana ajankohtana palvelusetelin piirissä yksityisissä päiväkodeissa, Nokialla ja muissa kunnissa toimivissa päiväkodeissa, oli 268 lasta. Elokuussa 2018 yksityisillä perhepäivähoitajilla, yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän piirissä, oli 112 lasta. Yhteensä yksityisen palvelun piirissä syksyllä 2018 oli 380 lasta. Nokian kaupungin tarjoaman varhaiskasvatuspalvelun kokonaisuudesta yksityisen palvelutuotannon piirissä syksyllä 2018 oli lapsista 19,7 %.

Syksyllä 2018 muilta kunnilta ostettiin 20 varhaiskasvatuspaikkaa ja muille kunnille myytiin 17 paikkaa. Esiopetusta yksityisiltä päiväkodeilta kilpailutuksen perusteella ostetaan toimintavuoden 2018–19 aikana 47 lapselle.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Varhaiskasvatuksen toiminnan painopistealueiksi toimintavuodelle 2018-19 on valittu tiedottaminen ja teknologian edistäminen. Huoltajien tietoisuutta eri viestintäkanavista vahvistetaan ja viestintää keskitetään valituille viestintäkanaville. Palveluun hakeutuville asiakkaille viestintä tapahtuu varhaiskasvatuksen www-sivujen kautta ja palveluiden piirissä oleville huoltajille Päikky -järjestelmän kautta. Tiedottamisen sisällössä huomiota kiinnitetään toiminnan pedagogisen sisällön näkyvyyteen. Yksiköiden hankinnoissa huomiota kiinnitetään teknologian edistämiseen TVT -suunnitelman mukaisesti.

Toiseksi painopistealueeksi toimintavuodelle 2018-19 on valittu vuorovaikutukseen ja leikkiin kannustava yhteisö. Päätöksenteossa huomioidaan lapsivaikutusten arviointi. Myös johtamiskäytäntöjen vaikutusta lapsiin arvioidaan, mm. lapsiryhmiä suunniteltaessa ja siirrettäessä lapsia ryhmästä toiseen. Sosiaalisesti kestävä kehitys ja elämäntapaa vahvistetaan. Varhaiskasvatuksen toiminnassa huomioidaan Unicef:n Lapsiystävällinen kunta -ohjelma.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

Nokialla varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten määrä on ollut hienoisessa laskussa viime vuosien ajan, vaikka tuoreimman seutuverailun (2017) mukaan osallistumisaste palveluihin Nokialla on seudun korkein, ollen alle 3-vuotiaiden lasten kohdalla 50 % ja yli 3- vuotiaiden kohdalla 87 %. Varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän vähentymisen johtuu pääsääntöisesti valtakunnallisesta syntyvyyden alenemisesta. Lisäksi Nokialle suuntautunut muuttoliike on hidastunut. Varhaiskasvatuspalveluiden kysynnässä on merkittäviä alueellisia eroja. Suurinta kysyntä on tällä hetkellä Harjuniityn alueella. Palveluiden kysynnän pienentymiseen on vastattu palveluverkkoa supistamalla ja vastaavasti henkilöstömäärää vähentämällä. Syksyllä 2018 palveluiden kysyntä on hieman lisääntynyt, ilmeisimmin johtuen työllisyysilanteen parantumisesta.

Uusi varhaiskasvatustaki tuli voimaan 1.9.2018. Uuden lain mukaan varhaiskasvatuspalvelua suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on huomioitava lapsen etu. Hankittaessa palveluja muilta palveluntuottajilta, niiden

tulee vastata samaa tasoa, mitä edellytetään kunnalliselta toimijalta. Oleelliset muutokset uudessa laissa liittyvät henkilöstörakenteen muutokseen, jolla halutaan vahvistaa henkilöstön osaamista, jotta uuteen lakiin kirjatut tavoitteet toteutuvat. Vuoteen 2030 mennessä vähintään 2/3 henkilöstöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muulla henkilöstöllä tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

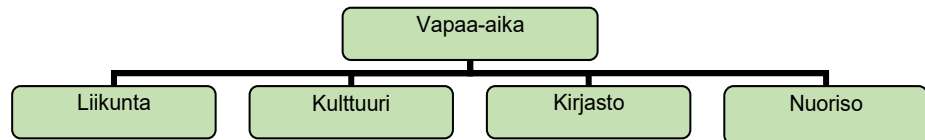
AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	558	566	582	579	579
Kunnallisten palveluiden piirissä lapsia (20.9.)	1625	1 585	1549	1549	1549
Yksityisten palveluiden piirissä olevien lasten osuus % varhaiskasvatuspalveluita käyttävistä lapsista		19	19,7	19,7	19,7
Käyttöaste %	90	90	90	90	90
Lapsia esiopetuksen piirissä ikäluokasta %	100	100	100	100	100
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	380	361,7	358,8	359	359
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	17,4	14	13	13	13

VAPAA-AIKAPALVELUT

5000 VAPAA-AIKA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV1 2020	SV2 2021
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimentulot ulkoiset	876 350	917 964	925 864	917 464	926639
Toimentulot sisäiset	87 426	60 600	47 800	48 278	48761
Toimentamenot ulkoiset	-3 373 516	-3 344 138	-3 325 882	-3 328 701	-3249126
Toimentamenot sisäiset	-2 584 108	-2 693 543	-2 913 866	-2 938 678	-2968064
Toimentakate yhteensä	-4 993 848	-5 059 117	-5 266 084	-5 301 637	-5 241 790
Poistot ja arvonalentumiset	-2 574	-1 333	-146 270	-278 464	-267485
Tulos	-4 996 422	-5 060 450	-5 412 354	-5 580 101	-5 509 275

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: vapaa-aikajohtaja Marko Ojala

Strategiasta 'Nokia 2027' johdetut tavoitteet				
Strategian tavoite 2019	Palvelualueen toiminnallinen tavoite	Tulosalueen käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen	Edistää ja tukea lasten ja nuorten kasvua ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa	Nuorten Liik-kiss hankkeen toiminnan vakiinnuttaminen yhteistyössä paikallisten liikuntatoimijoiden kanssa	Toimintaan ja tapahtumiin osallistuneiden määrä Erikseen toteutettavat kyselyt ja valtakunnalliset kyselyt	12/2019
	Monipuoliset ja helposti saavutettavat vapaa-ajan palvelut	Järjestetään Nokian Vanhat talot -tapahtuma yhteistyössä elinkeinopalvelujen kanssa	Tapahtumaan osallistuneiden määrä	6/2019
		Kirjasto järjestää digineuvontaa yksilöasiakkaille ja ryhmille	Opastuksiin osallistuneiden määrä	12/2019

	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Laaditaan moniammatillisena yhteistyönä suunnitelma toimenpiteineen nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kutsutaan suunnitelman laatimiseen mukaan eri viranomaisia, kolmannen sektorin toimijoita ja nuoria (esim. nuorisovaltuusto). Suunnitelman toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavat resurssit käsitellään erikseen, ellei toteuttamista voida tehdä olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisella.	Suunnitelma toimenpiteineen laadittu, kyllä / ei	9/2019
Kestävät ratkaisut / ekologiset teknologiat	Kasvattaminen terveeseen ja kestäväan elämäntapaan	Nuorisopalvelut toteuttaa 6-tunnit (terveys- ja hyvinvointitaidot) kaikissa Nokian alakouluissa.	Toteutunut kyllä/ei Palautekyselyt oppilaille	12/2019
	Terveelliset, turvalliset ja innostavat oppimisympäristöt ja harrastusolosuhteet	Harrastuskarusellin kehittäminen ja toteuttaminen yhteistyössä sivistyspalvelualueen yksiköiden ja järjestöjen kanssa.	Järjestettävien ryhmien ja niihin osallistuvien määrä	12/2019
		Liikuntapaikka- ja palvelusuunnitelman tuottaminen yhdessä kaupunkikehitys- ja tilapalveluiden kanssa	Valmis suunnitelma	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit	Työajan tehokkaampi käyttö ydintehtäviin motolla "5 % säästö ei välttämättömästä antaa viikossa 1 t 54 min työaika välttämättömälle"	Löydetään uusia tapoja allokoida työaika 5 %	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Työhyvinvoinnin lisääminen	Tavoitteena on löytää työkykyjohtamiseen ja työhyvinvointiin keinoja, joilla voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen merkittävään ja pysyvään laskuun.	Asiakastyytyväisyyden lisääntyminen, työhyvinvoinnin lisääntyminen	12/2019
	Uusien palvelukiinteistöjen toiminnan ja tilojen kustannustehokas suunnittelu	Uuden kirjasto- ja kulttuuritalon toiminnan valmistelu: tapahtumat, näyttelyt, aukiolot ym.	Valmiit suunnitelmat ja valmius käynnistää toiminta uusissa tiloissa.	12/2019

Tehtävä

Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden tehtävänä on edistää asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tarjoamalla aktiviteetteja, elämyksiä, osallisuutta ja sivistystä sekä luomalla turvallisia ja laadukkaita elinympäristöjä kaikenikäisille. Laadukkailla kunnallisilla vapaa-aikapalveluilla on merkitystä kuntalaisen hyvän toimintakyvyn, henkisen kasvun, elämänhallinnan ja elinikäisen oppimisen edistäjänä ja ylläpitäjänä. Tärkeässä osassa ne ovat myös kavennettaessa terveyseroja, ehkäistäessä syrjäytymistä sekä rakennettaessa elinvoimaista ja vetovoimaista kuntaa. Vapaa-aikapalvelut toteuttavat tehtävänsä ja kehittävät toimintaansa yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden, yhdistysten, yritysten, yksittäisten kuntalaisten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Tulosalueen toiminnan painopisteet 2019

Kirjastopalveluissa toimitaan yhteistyössä kaikkien Pirkanmaan kuntien muodostaman PIKI-kirjastojen yhteisön kanssa samaa kirjastojärjestelmää ja yhteistä asiakasrekisteriä käyttäen. Pirkanmaan kirjastoissa aloitettiin syksyllä 2018 PIKI-chat -palvelu, joka jatkuu myös vuonna 2019. Nokian kirjastoissa jatketaan myös omia hyviksi koettuja toimintamalleja, kuten lukuneuvoja -toimintaa sekä syksyllä aloitettua musaneuvontaa (musiikin tietopalvelua). Lukukoira-toimintakin tulee jatkumaan pääkirjastossa. Kirjasto sai avustusta hankkeelle Kirjaston antama digiosaamisen perehdytys kuntalaisille. Hanke alkoi toukokuussa 2018 ja päättyy vuoden 2019 lopulla. Erityisesti ensi vuonna etsitään uusia kumppanuuksia ja jatketaan hyväksi koettuja vuonna 2018 toteutettuja palveluja. Kirjaston perustehtävä on toimia eri-ikäisten asiakkaiden kanssa ja antaa kirjasto- ja tietopalveluja sekä välittää asiakkaiden käyttöön uusiutuvaa ja ajantasaista kirjastoaineistoa itsensä kehittämiseen ja vapaa-ajan viettoon. Keskeistä on aktivoida kuntalaisia lukemisen ja kirjallisuuden pariin ja innostaa sekä luoda osallisuuden kokemuksia. Satutunnit, nukketeatteri, kirjavinkkaukset ja luokkakäynnit ovat perinteistä kirjastojen ohjaustyötä kaikkein pienemmille. Kirjasto suunnittelee yhteistyössä uuteen kirjasto- ja kulttuuritaloon tulevien tahojen kanssa palvelukonseptia, joka tulee olemaan aivan uutta. Kirjaston tehtävänä on myös asiakaskunnan aktivoiminen suunnittelemaan yhdessä palveluja, jotka viimeistään nyt ovat mahdollisia uusien puitteiden saamisen myötä.

Kulttuuripalvelut tarjoaa asukkaille mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen tukemalla paikallista kulttuuritoimintaa, tuottamalla tapahtumia ja näyttelyitä sekä hallinnoimalla kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ja taidekokoelmia. Kulttuuripalvelut vastaa myös paikallismuseotoiminnasta. Kulttuuripalvelut on vahvasti mukana rakentamassa viihtyisää ja elinvoimaista kaupunkia. Palveluiden painopiste on lasten ja nuorten kulttuurissa. Kulttuuripalveluiden koordinoima Kulttuuripolku -kulttuurikasvatusohjelma on liitetty osaksi perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmia. Kulttuuripolkua toteutetaan yhdessä muiden sivistyspalvelualueen sekä kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut vuokraa kokoontumis- ja näyttelytiloja sekä koordinoi kulttuurihankkeita välittämällä tietoa paikallisista kulttuuritoimijoista, tapahtumien järjestämiseen liittyvistä ohjeista, käytettävissä olevista tukimuodoista ja muista resursseista. Kulttuuritapahtumia järjestetään ympäri vuoden yhdessä eri yhteistyökumppaneiden, taiteen ammattilaisten ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Vuonna 2019 keskeisenä painopisteenä on uuden kirjasto- ja kulttuuritalon tapahtumien, näyttelyjen ja viestinnän suunnittelu sekä kulttuurihyvinvointiin panostaminen Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman pohjalta. Uutena avauksena järjestetään myös Nokian vanhat talot -tapahtuma yhteistyössä elinkeinopalvelujen kanssa.

Liikuntapalvelut edistää eri väestöryhmien osallisuutta, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä mahdollisuuksia harrastaa sekä omaehtoista että ohjattua liikuntaa. Liikuntapalvelut tukee liikunnan kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiä, huolehtii liikkumisen olosuhteista sekä koordinoi seuraparlamentin toimintaa. Liikuntapalvelut vastaa liikuntatilojen vuokrauksesta, kulunhallinnasta sekä tilojen käytön toiminta-ohjeista. Liikuntapalvelut järjestää liikuntatapahtumia sekä terveyttä ja toimintakykyä tukevaa ohjattua liikuntaa ikääntyneille, työikäisille, perheille, lapsille ja nuorille. Liikuntapalvelut järjestää myös loma-aikojen toimintaa lapsille ja nuorille. Liikunta- ja elintapaneuvonnan palvelu on vakiintunut palvelumuoto ja sen kautta voidaan tavoittaa osa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvista kuntalaisista. Liikunnan palveluketjujen kehittäminen on liikuntapalveluissa jatkuvaa työtä. Liikuntapalvelut vastaa uimahallin palveluista, lasten alkeisuihin opetuksesta, perheuintitoiminnasta ja järjestää perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti koululaisten uinninopetuksen. Vuonna 2019 painopiste on nuorten ja nuorten aikuisten liikkumisen edistämiseksi Nuorten liikkis hankkeen avulla, jonka tavoitteena on tarjota mielekästä matalan kynnyksen liikuntaa niille nuorille, jotka eivät ole mukana seuratoiminnassa. Toinen painopiste on liikuntapaikka- ja palvelusuunnitelman laatimisessa kaupunkikehitys- ja tilapalvelujen kanssa. Lisäksi tavoitteena on ottaa käyttöön sähköinen ilmoittautumis- ja maksujärjestelmä, joka parantaa merkittävästi palvelua ja tehostaa liikuntapalveluiden työtä.

Nuorisopalvelut tuottaa ja kehittää kaikille nuorille suunnattuja avoimia matalankynnyksen palveluita, jotka tukevat nuorten tervettä kasvua ja osallisuutta. Keskeisinä työmenetelminä ovat nuorisotilatoiminta, kohdennettu nuorisotyö (etsivä- ja erityisnuorisotyö), koulunuorisotyö, lasten ja nuorten vaikuttamistoiminta sekä liikkuva- ja kulttuurinen nuorisotyö ja loma-aikojen toiminta. Pääkohderyhmä ovat 12 -17-vuotiaat lapset ja nuoret, mutta etsivässä nuorisotyössä kohdataan nuorisolain mukaisesti nuoria aina 29- ikävuoteen asti. Nuorisopalveluissa toteutetaan vuoden 2019 aluksi pitkään suunniteltu tehtäväkuvien uudistus, jonka kautta on tavoitteena tehostaa ja selkeyttää tehtävää työtä ja samalla kehittää toiminnan eri osa-alueita edelleen. Tilatoiminnassa ja koulunuorisotyössä keskeisenä tavoitteena on palveluverkon arviointi ja mahdollisimman yhdenvertaisten toimintamahdollisuuksien ja palveluiden tarjoaminen nuorille eri puolilla kaupunkia. Vaikuttamistoiminnan osalta painopistettä suunnataan nykyisin hyvin toimivista vaikuttajaryhmistä enemmän laajempia ryhmiä tavoittavaan vaikuttamiseen. Kulttuurisen nuorisotyön kehittämiskohteena on eri toimintojen sisällä tapahtuvan kulttuurisen työn kehittäminen ja pienimuotoisten tapahtumien tuottaminen yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Viestinnässä luovutaan nuortennokia-mobiilista ja kehitetään sosiaalisen median viestintäkanavien yhtenäistä ilmettä ja laaditaan viestintäsuunnitelma. Liikkuvassa nuorisotyössä saamme kevään 2019 ajaksi käyttööme Asemanlasten Wauto -auton, jonka avulla kehitämme liikkuvaa nuorisotyötä yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden ja vapaaeh-

toisten kanssa. Nuorten työelämän valmiuksia tuetaan mm. tarjoamalla kesäkuussa "Kesä-Duuni"-paja-toimintaa perusopetuksensa päättävälle erityistä tukea tarvitseville nuorille. Loma-aikojen toiminnan painopiste on nuorille suunnatussa liikkuvassa Pop Up -toiminnassa.

Keskeiset muutokset tulosalueen toiminnassa 2019

- Uusi kirjasto- ja kulttuuritalo valmistuu 2019 loppuun mennessä. Muuttoaikataulut täsmentyvät myöhemmin, mutta tiedossa on pidempi sulkua pääkirjastossa. Muutto vaikuttaa myös muiden palvelujen toimintaan.
- Kerholan juhlasalin lattiaremontti ja kosteusvaurion korjaus sulkee salin kevätkaudella noin kolmeksi ja puoleksi kuukaudeksi. Laskennallinen tulomenetys on noin 8000 €.
- Etelä-Nokian nuorisotilan tulevaisuus on avoinna ja siihen tulee löytää ratkaisu. Nykyiset tilat ovat käytössä kevääseen 2019. Nykyinen tila ei palvele myöskään sijaintinsa puolesta parhaalla mahdollisella tavalla alueen nuoria.
- Kaksivuotinen seutumuseohanke päättyy lokakuussa 2019. Toiminnan jatkosta päätetään vuoden 2019 aikana.
- Vapaa-aikapalvelujen tilojen päiväkäytön (klo 8-16) taksoja huojaennetaan noin 25 % 1.1.2019 alkaen. Laskennallinen tulomenetys on noin 3000 €.

AVAINMITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Vaikuttavuus ja tehokkuus					
Asiakastyytyväisyys	3,8	3,9	4,0	4,0	4,0
Tulosalueen ulkoiset toimintamenot € / as	101	100	98	97	94
Palvelukäynnit*	441 222	480 000	450 000	500 000	500 000
Tapahtumien kävijämäärä**	50 612	55 000	50 000	60 000	60 000
Ohjatun toiminnan käyttäjät***	45 753	36 000	45 000	45 000	45 000
Kolmannen sektorin ohjatun toiminnan käyttäjät****	x	x	x	x	x
Liikuntapaikkojen kävijämäärä*****	416 238	416 000	416 000	420 000	420 000
Henkilöstö					
Henkilötyövuosi (HTV2)	43,8	43	43,2	45	45
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	10,3	10	9	8	7

* Palvelukäynnit: uimahallikäynnit, näyttelytoiminta, fyysiset käynnit (kirjasto), verkkokäynnit (kirjasto), klubitointa (nuoriso), nuorten tilailat.

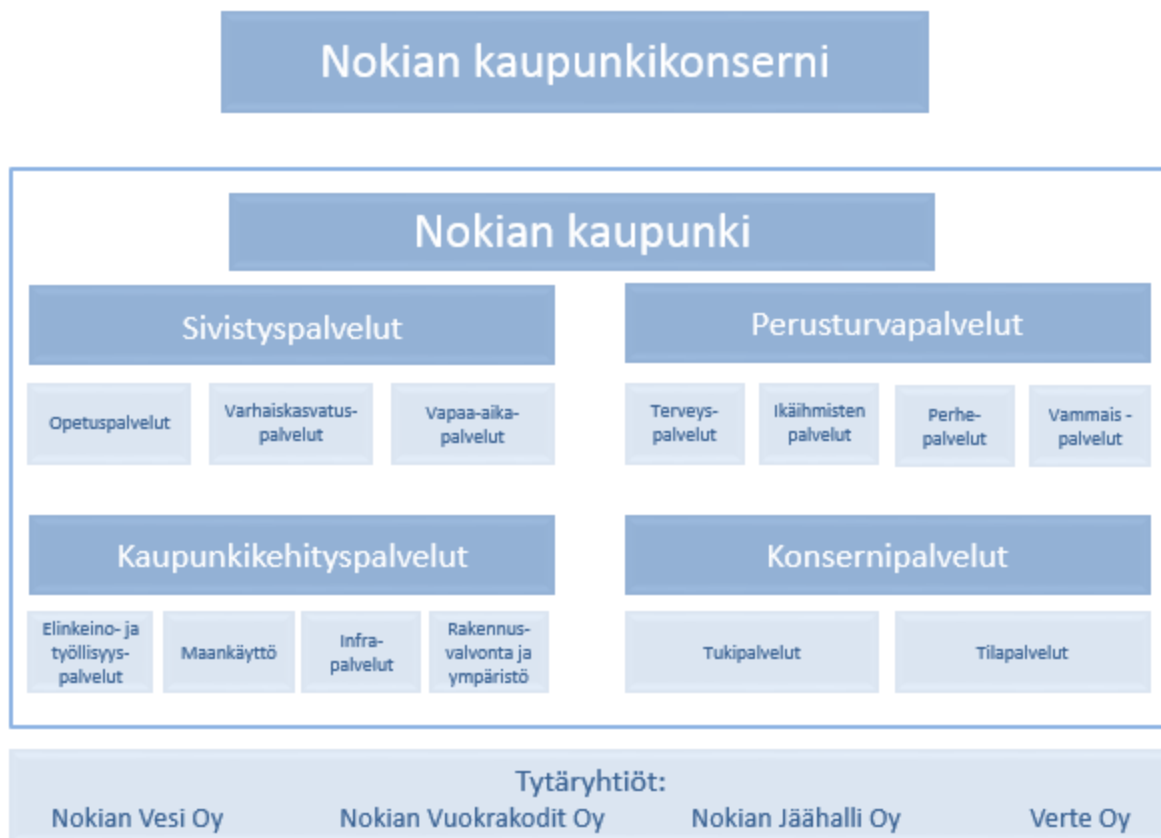
** Vapaa-aikapalvelujen järjestämät tapahtumat, Tapsan tahdit ja Nokia-viikko.

*** Ohjattu toiminta: käyttäjäkoulutukset (kirjasto), kulttuurikasvatus, liikuntaneuvonta, liikunnan ohjaus, ryhmätykset ja 6-tunnit (nuoriso), etsivään nuorisotyöhön osallistuneet, erityisnuorisotyössä tavoitetut.

**** Toiminta-avustusta saavien yhdistysten ohjatun toiminnan käyttäjät. Tarkka tieto saadaan kerättyä ensimmäisen kerran vuoden 2019 toiminta-avustusten haun yhteydessä (vuoden 2018 toteuma).

***** Kaupungin liikuntapaikat pois lukien uimahalli, jonka kävijät on laskettu palvelukäynteihin.

V TYTÄRYHTIÖT

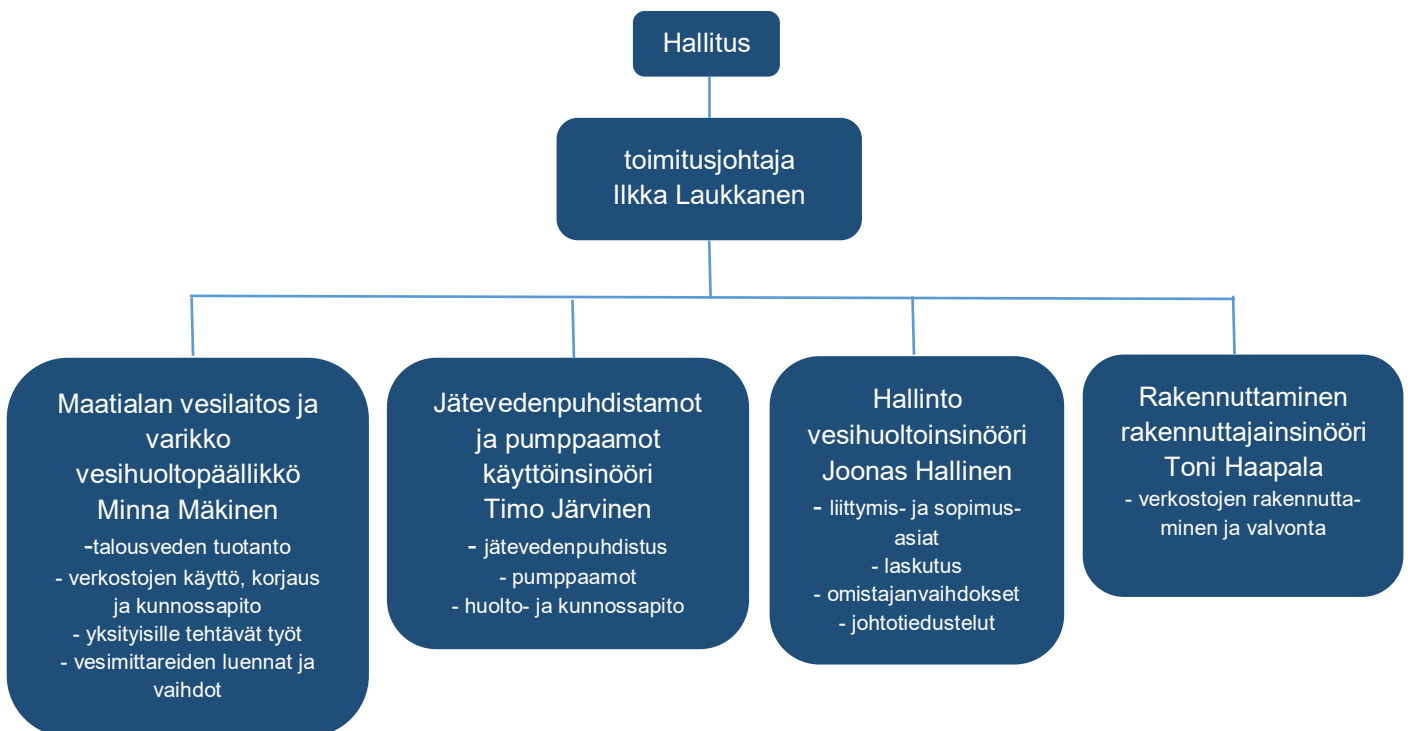

NOKIAN VESI OY

	TP2017	E2018	TA2019	SV2020	SV2021
Tuotot	8 430 805	8 524 000	8 682 000	9 106 000	9 741 000
Kulut	- 4 732 999	- 4 834 000	- 4 931 000	- 5 019 000	- 5 108 000
Henkilöstökulut	- 1 861 301	- 2 010 000	- 2 081 000	- 2 112 000	- 2 143 000
Muut	- 2 871 698	- 2 824 000	- 2 850 000	- 2 907 000	- 2 965 000
Toimintakate	3 697 806	3 690 000	3 751 000	4 087 000	4 633 000
Poistot	- 2 636 836	- 2 560 000	- 2 601 000	- 2 605 000	- 2 728 000
Rahoituskulut	- 182 213	- 160 000	- 226 000	- 574 000	- 888 000
Tulos (ennen veroja)	878 757	970 000	924 000	908 000	1 017 000

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilö: Ilkka Laukkanen

	Strategiasta 'Elinvoimainen ekologinen Nokia 2027' johdetut tavoitteet			
Strategian tavoite 2018	Yhtiön toiminnallinen tavoite	Käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Hyvinvoiva nokialainen	Laadukas ja turvallinen vesihuolto	Reaaliaikainen talousveden laadun mittauksen kehittäminen.	Verkon eri toimialueiden vedenlaadun mittausdatan hyödyntäminen.	12/2019
Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko.	Osallistuminen kaavoitukseen ja infrastruktuurin kehittämiseen.	Uusien asuinalueiden verkostorakentaminen.	Uusien liittymien lukumäärä	12/2019
Pirkanmaan paras yritys-kunta	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Palvelun kehittäminen.	Asiakaskyselyt	12/2019

Kestävät ratkaisut/ekologiset teknologiat	Uuden jätevedenpuhdistamon toteuttaminen nykyaikaisella teknologialla.	Jätevedenpuhdistamon toteutussuunnittelu.	Suunnitteluprosessin loppuun saattaminen	12/2019
Rohkeat uudet toimintamallit				

Tehtävä

Nokian Vesi Oy huolehtii Nokian kaupungin alueella talousveden tuottamisesta ja jakelusta sekä jätevesien käsittelystä ja huleveden viemäroinnistä. Yhtiön vesi- ja viemäriverkostoon liittyneiden asukkaiden määrä on hieman alle 30 000.

Toiminnan painopisteet 2019

Uuden jätevedenpuhdistamon hankintaprosessin ja suunnittelun eteenpäin vieminen on keskeinen painopistealue vuonna 2019. Yhtiö kehittää edelleen reaaliaikaisia vedenlaadun mittaus- ja analyysitapoja yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. Uutta verkkotietojärjestelmää ja siihen liittyvää verkostomallia tullaan hyödyntämään erityisesti häiriötilanteiden vaikutusten arvioinneissa vuoden 2019 aikana. Yhtiö saattaa loppuun työntekijä- ja asiakaskokemuksen selvitysprojektin ja jatkaa palvelujen kehittämistä saadun tiedon perusteella. Yhtiö toimii myös aktiivisesti ECO3-alueen muiden yritysten kanssa sekä mahdollistaa uusille yrityksille testausmahdollisuuksia. Yhteistyössä Nokian kaupungin kanssa Nokian Vesi Oy rakentaa uusille alueille (mm. Harjuniitty ja Kolmenkulma) vesi-, viemäri- ja hulevesiverkostot.

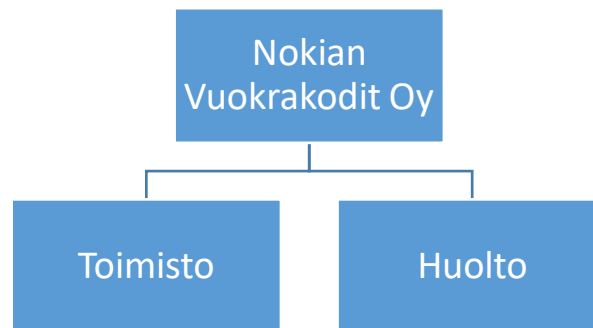
KESKEISET TOIMINTAA KUVAAVAT MITTARIT					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SV 2020	SV 2021
Asiakastytytyväisyyteen panostaminen, kehitysprojektit		1	2	2	2
Etäluettavien vesimittareiden osuus	33 %	50 %	67 %	83 %	100 %
Henkilötyövuodet HTV2	34	31,75	32,75	33,5	32,5
Sairauspoissaolot työpäivinä / HTV2	9,2		4,9	4,8	4,7

NOKIAN VUOKRAKODIT OY

	TP2017	E 2018	TA2019	SV2020	SV2021
Tuotot	7 221 400	7 087 976	7 406 247	7 312 652	7 888 860
Kulut					
Henkilöstökulut	672 211	832 851	853 672	879 282	850 000
Muut	4 798 711	5 650 642	5 791 908	5 565 665	6 019 634
Toimintakate	1 750 478	604 483	760 667	867 705	1 019 226
Poistot	1 110 158	1 100 000	1 200 000	1 350 000	1 400 000
Tulos ennen tp siirtoja	640 320	-495 517	-439 333	-482 295	-380 774
Tilinpäätös siirrot	-637 865	497 619	441 351	484 265	382 729
Tulos	2 455	2 102	2 018	1 970	1 955

Organisaatiokaavio 1.1.2018

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Timo Jokinen

	Strategiasta 'Elinvoimainen ekologinen Nokia 2027' johdetut tavoitteet			
Strategian tavoite 2019	Yhtiön toiminnallinen tavoite	Käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Hyvinvoiva nokialainen	Käyttöasteen nosto	Nopeat huoneisto remontit	Seuranta kuukausittain	12/19

Tehtävä

Nokian Vuokratodit Oy:n toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, ostaa ja vuokrata alueita rakennuksia ja huoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä harjoittaa isännöintiä ja kiinteistöhuoltopalveluita.

Yhtiö on yleishyödyllinen ja siten voittoa tavoittelematon, lukuun ottamatta aravalain mahdollistamaa omien varojen koron maksamista yhtiön omistajalle, jota ei tällä hetkellä toteuteta. Yhtiö toimii omakustannusperiaatteella.

Toiminnan painopisteet 2019

Yhtiö on perustettu v. 1963. Yhtiön osakkaisiin on alun perin kuulunut Nokian kaupungin ja eräiden paikakunnalla toimivien yritysten lisäksi mm. Vuokralaisten Keskusliitto. Nykyisin yhtiö on 100 %:sti Nokian kaupungin omistama.

Yhtiö tarjoaa vuokra-asuntoja Nokialaisille ja Nokialle muuttaville sosiaalisin perustein valittaville asunnonhakijoille tasapainoinen asukasrakenne huomioiden. Asukasvalinnoissa noudatetaan kulloinkin voimassa

olevia asukasvalintaohjeita kuten esim. tulo- ja varallisuusrajoja. Yhtiön asukasvalintoja valvoo Asumisen Rahoittamis- ja Kehittämiskeskuksen valtuuttamana Nokian kaupunki.

Yhtiöllä on 1061 vuokra-asuntoa, joista käyttö- ja luovutusrajoituksien alaisia asuntoja 1040 ja vapaarahoitteisia 21. Edellisen lisäksi yhtiö omistaa 100 % v. 2016 valmistuneen Asunto Oy Nokian Myllymatti-nimisen tytäryhtiön, jossa on 39 käyttö- ja luovutusrajoituksen alaista vuokra-asuntoa. Liikehuoneistoja on 6, joista yhdessä toimii kaupungin päiväkotia, yhdessä yksityisen ryhmäperhepäiväkotia ja 4 tilaa on tyhjiillään.

Yhtiön toiminnassa yhdistyy asukkaiden joustava palveleminen, taloudellinen tehokkuus ja asuntopoliittinen tavoitteellisuus. Vuokrataso pyritään pitämään kilpailukykyisenä unohtamatta säännöllistä ylläpitävää huoltoa ja korjausta sekä näihin tavoitteellisesti varautumista, jolla kiinteistökanta pidetään asianmukaisessa ja asukkaiden vaatimustason edellyttämässä kunnossa.

Yhtiössä on käynnissä kahden talon linjasaneeraus-peruskorjaus, kolmas on tarkoitus aloittaa vuoden vaihteen jälkeen. Yhtiön vanhin taloon, Ketolanmäenkatu 27 oli tarkoitus tehdä myös linjasaneeraus ja peruskorjaus jo toisen kerran elinkaarensa aikana, mutta hallitus päätti ottaa talon kohdalla aikalisän ja miettiä yhtenä vaihtoehtona talon purkamista ja uuden isomman talon rakentamista samalle paikalle. Yhtiö osti Nokia Oyj:ltä ko. talon koko kaavan mukaisen tontin v. 2015 ja lisämaa-alueen sen vierestä

Yhtiöllä on toimisto Nokialla omassa omistuksessa olevassa rakennuksessa, osoitteessa Souranderintie 26, tontilla on rakennusoikeutta jäljellä, mutta autopaikkojen sijoittaminen on haastavaa.

	2017	2018	2019	2020	2021		2017	2018	2019	2020	2021
Vaikuttavuus						Tehokkuus					
Toimitilat tsto m2											
Toimitilat varasto/tekninen tila m2	477 187	477 187	477 187	477 187	477 187	Käyttöaste	96	92,7	94,5	94,8	95,0
Toimitilat huolto m2	614	614	614	614	614	QR 1	5	4,8	4,3	4	4
Vuokra-asunnot sis. tytäryhtiön	1100	1100	1012	1052	1110	Vaihtuvuus	19,5	18	18	17,5	17,5
uudet v-asunnot	39	0	0	40	58	Henkilöstö					
peruskorj. v-asunnot aloitus	0	91	147	173	68	Henkilöstömäärä	17	17	18	15	13
Asiakastytytyväisyys		3,5	3,7	4	4,1	Henkilötyövuosi HTV	18,5	14,5	15,5	15,5	15,5
						Sairauspoissaolot pv	799	1081	735	500	300

NOKIAN JÄÄHALLI OY

	TP2017	E2018	TA2019	SV2020	SV2021
Tuotot	531 951	660 000	750 000	780 000	765 000
josta jääajan osto	330 000	330 000	300 000	300 000	280 000
Kulut	514 154	626 000	541 000	520 000	520 000
Henkilöstökulut	231 237	213 300	205 000	200 000	200 000
Muut	282 917	412 700	336 000	320 000	320 000
Toimintakate	17 797	34 000	209 000	260 000	245 000
Poistot	185 266	258 000	258 000	258 000	258 000
Rahoituserät	-30 589	-38 500	-42 000	- 36 000	-34 000
Tulos	-198 058	-262 500	-91 000	-34 000	-47 000

Organisaatiokaavio 1.1.2019

Vastuuhenkilöt: Toimitusjohtaja Sami Pursiainen

Nokian
Jäähalli Oy

	Strategiasta 'Elinvoimainen ekologinen Nokia 2027' johdetut tavoitteet			
Strategian tavoite 2019	Yhtiön toiminnallinen tavoite	Käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
Hyvinvoiva nokialainen	Aktiivisen käyttöajan lisääminen jäähallissa.	Jääajan täysimääräinen hyödyntäminen jääurheiluharrastajille ja harrastelijoille -> jäävuorosta ja toiminnasta tiedottaminen (netti/some).	Hallin jäävuorojen käyttöasteen kuukausi seuranta.	1/2019 alkaen kuukausittain.
Ekologiset teknologiat	Energia talouden parantaminen.	Vuosittaisien jääajan taloudellinen optimointi.	Energian kulutus kk seuranta vrt. ed.v.	2019

Tehtävä

Nokian Jäähalli Oy:n toimialana on jäähallikiinteistöjen ja niihin välittömästi liittyvien tilojen hallinta, omistaminen ja vuokraaminen. Erityisesti yhtiön tehtävänä on jäähallien jääajan vuokraaminen.

Yhtiön pääasiallinen tarkoitus on edistää jääurheilun harrastamista Nokialla.
Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tavoittelu, eikä yhtiö jaa voittoa omistajilleen.

Toiminnan painopisteet 2019

Vuoden 2019 aikana toiminta on saatettava taloudellisesti kestäväälle polulle. Ensisijaisesti tuottojen on katettava toiminnan kulut (kulujen on vastattava toimintaa) ja yhtiön kassavirta on käännettävä positiiviseksi. A parantamalla tulovirtaa B. jaksottamalla esim. lainojen lyhennysohjelma niin, että yhtiöllä on taloudelliset edellytykset selvitä maksuista. Sekä saattaa talous sellaiseen kuntoon, että kaupungin maksaman subvention suunnitelmallinen vähentäminen on mahdollista.

AVAINMITTARIT											
	2017	2018	2019	2020	2021		2017	2018	2019	2020	2021
Vaikutavuus						Tehokkuus					
Toimitilat, brutto-ala	3851 m2	6896 m2	6896 m2	6896 m2	6896 m2	Kulut/vuokrattu jäävuoro 1 t	(200€)	(141€)	(106€)	(108€)	(109€)
Vuokratut jäävuorot	1 548 t	3 458 t	4 610 t	4 610 t	4 610 t	Totutunut keskitunti hinta €		Alle 100€	115€ >	115€>	120€>
Jäävuoron (60 min) hinta, prime time, Osakkaat / nokia-laiset seurat	84€	100€	115€/125€	115€/125€	120€/130€	Tuntituotto		€/h	€/h	€/h	€/h
Kävijät/luistimilla vuodessa	84000	120000	125000	130000	130000	Henkilöstö					
Asiakastyytyväisyys (1-5)		4	4,2	4,5	4,5	Henkilöstömäärä	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
						Henkilötyövuosi HTV,	3,7	3,7	3,5	3,5	3,5
						josta HTV sijaiset	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0

2019 Mittariston rakentaminen niin, että se aidosti mittaa sekä taloudellista että laadullista onnistumista.

Käyttöasteen mittaaminen ei kerro tuloksesta. Vaan toteutunut tuntimäärä, toteutunut keskihinta sekä tuntituotto l. käytettävissä olevien tuntien kokonaistuotto.

VERTE OY

	TP2017	E2018	TA2019	SV2020	SV2021
Tuotot	165 900	124 000	75 000	120 000	160 000
Kulut	207 120	172 500	100 000	100000	140 000
Henkilöstökulut	107 284	92 000	85 000	85 000	120 000
Muut	99 836	80 500	15 000	15 000	20 000
Toimintakate	-41 220	-48 500	-25 000	20 000	20 000
Poistot					
Rahoituserät					
Tulos	-41 220	-48 500	-25 000	20 000	20 000

Organisaatiokaavio 1.1.2019**Vastuuhenkilö:** toimitusjohtaja Sakari Ermala

Verte Oy

	Strategiasta 'Elinvoimainen ekologinen Nokia 2027' johdetut tavoitteet			
Strategian tavoite 2019	Yhtiön toiminnallinen tavoite	Käytännön teko	Mittari	Milloin valmis
<i>Pirkanmaan paras yritys</i>		ECO3 alueen kehittäminen, uusien bio- ja kiertotalous yritysten ja työpaikkojen saaminen Nokialle. Olemassa olevan bio- ja kiertotalousyritystoiminnan kehittäminen	Uudet yritykset Uudet työpaikat	

Tehtävä

ECO3 alustayritys

Toiminnan painopisteet 2019

TEM erillirahoituksella toteutettavien bio- ja kiertotalouden konseptien laadinta ja konseptointien ohjaus.

Uusien yritysten saaminen ECO3 alueelle

Vaikuttaminen julkisella sektorilla

ECO3 alustayrityspalvelut yrityksille

ECO3 konseptin kaupallistaminen

AVAINMITTARIT											
	2017	2018	2019	2020	2021		2017	2018	2019	2020	2021
Vaikuttavuus						Henkilöstö					
Uudet yritykset	2	5	3	5	5	Henkilöstömäärä	2	1	1	1	2
Työpaikat	30	50	30	50	50	Henkilötyövuosi HTV	2	1	1	1	2
						Sairauspoissaolot pv	5	0	5	5	5

LIITTEET

Liite1

TULOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset erät)	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TA 2019	Ero%	SV1 2020	SV2 2021
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	18 875 166	30 320 087	19 194 041	-36,7	19 015 179	19 209 331
MAKSUTUOTOT	12 371 076	14 174 490	15 244 333	7,5	11 584 976	11 746 619
TUET JA AVUSTUKSET	1 687 211	1 491 180	1 481 158	-0,7	1 365 821	1 379 480
MUUT TOIMINTATUOTOT	21 509 488	11 606 931	28 122 618	142,3	29 526 831	29 822 101
TOIMINTATUOTOT	54 442 941	57 592 688	64 042 150	11,2	61 492 807	62 157 531
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 922 621	1 782 500	1 691 500	-5,1	1 691 500	1 708 415
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 922 621	1 782 500	1 691 500	-5,1	1 691 500	1 708 415
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-84 676 654	-87 854 731	-91 146 821	3,7	-92 068 278	-92 845 942
PALKAT JA PALKKIOT	-66 630 021	-69 699 522	-72 761 979	4,4	-73 378 149	-74 092 524
HENKILÖSIVUKULUT	-18 046 634	-18 155 209	-18 384 842	1,3	-18 690 129	-18 753 418
ELÄKEKULUT	-15 022 731	-15 183 156	-15 794 199	4,0	-16 077 848	-16 116 595
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 023 903	-2 972 053	-2 590 643	-12,8	-2 612 281	-2 636 823
PALVELUJEN OSTOT	-89 852 527	-90 281 133	-89 560 094	-0,8	-90 986 006	-92 191 288
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11 520 850	-11 322 731	-11 366 617	0,4	-11 461 532	-11 575 083
AVUSTUKSET	-9 821 231	-10 440 863	-10 164 106	-2,7	-10 410 357	-10 512 449
MUUT TOIMINTAKULUT	-21 020 800	-22 652 399	-28 835 083	27,3	-29 098 455	-29 390 824
TOIMINTAKULUT	-216 892 062	-222 551 857	-231 072 721	3,8	-234 024 628	-236 515 586
TOIMINTAKATE	-160 526 500	-163 176 669	-165 339 071	1,3	-170 840 321	-172 649 640
VEROTULOT	130 076 133	134 043 000	143 380 000	7,0	147 747 000	152 954 000
VALTIONOSUUDET	38 939 384	39 560 459	37 022 000	-6,4	36 500 000	36 000 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	202 077	195 000	158 700	-18,6	142 000	120 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 763 808	622 800	752 800	20,9	752 800	752 800
KORKOKULUT	-942 422	-1 000 000	-1 000 000	0,0	-1 110 000	-1 250 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-11 275	-50 000	-20 000	-60,0	-20 000	-20 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 012 187	-232 200	-108 500	-53,3	-235 200	-397 200
VUOSIKATE	9 501 205	10 194 590	14 954 429	46,7	13 171 479	15 907 160
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-13 993 214	-12 731 091	-14 067 617	10,5	-12 920 811	-14 425 765
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 993 214	-12 731 091	-14 067 617	10,5	-12 920 811	-14 425 765
TILIKAUDEN TULOS	-4 492 009	-2 536 501	886 812	-135,0	250 668	1 481 395
POISTOERON MUUTOS	67 208	67 200	67 208	0,0	67 208	67 880
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 424 801	-2 469 301	954 020	-138,6	317 876	1 549 275

Liite2

TULOSLASKELMA (ulkoiset erät)	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TA 2019	Ero%	SV1 2020	SV2 2021
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	5 200 415	5 190 420	5 191 823	0,0	5 035 830	5 086 188
MAKSUTUOTOT	12 277 716	14 158 490	15 183 443	7,2	11 568 816	11 684 505
TUET JA AVUSTUKSET	1 679 967	1 491 180	1 481 158	-0,7	1 365 821	1 379 480
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 798 940	6 704 094	6 915 684	3,2	8 094 310	8 175 256
TOIMINTATUOTOT	25 957 038	27 544 184	28 772 108	4,5	26 064 777	26 325 429
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 922 621	1 782 500	1 691 500	-5,1	1 691 500	1 708 415
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 922 621	1 782 500	1 691 500	-5,1	1 691 500	1 708 415
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-84 676 654	-87 854 731	-91 146 821	3,7	-92 068 278	-92 845 942
PALKAT JA PALKKIOT	-66 630 021	-69 699 522	-72 761 979	4,4	-73 378 149	-74 092 524
HENKILÖSIVUKULUT	-18 046 634	-18 155 209	-18 384 842	1,3	-18 690 129	-18 753 418
ELÄKEKULUT	-15 022 731	-15 183 156	-15 794 199	4,0	-16 077 848	-16 116 595
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 023 903	-2 972 053	-2 590 643	-12,8	-2 612 281	-2 636 823
PALVELUJEN OSTOT	-76 668 099	-76 846 033	-75 739 408	-1,4	-77 190 839	-78 253 336
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11 048 470	-10 760 789	-10 784 885	0,2	-10 871 981	-10 981 659
AVUSTUKSET	-9 820 730	-10 440 863	-10 164 106	-2,7	-10 410 357	-10 512 449
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 192 206	-6 600 937	-7 967 459	20,7	-8 008 634	-8 090 108
TOIMINTAKULUT	-188 406 160	-192 503 353	-195 802 679	1,7	-198 550 089	-200 683 494
TOIMINTAKATE	-160 526 500	-163 176 669	-165 339 071	1,3	-170 793 812	-172 649 650
VEROTULOT	130 076 133	134 043 000	143 380 000	7,0	147 747 000	152 954 000
VALTIONOSUUDET	38 939 384	39 560 459	37 022 000	-6,4	36 500 000	36 000 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	202 077	195 000	158 700	-18,6	142 000	120 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 763 808	622 800	752 800	20,9	752 800	752 800
KORKOKULUT	-942 422	-1 000 000	-1 000 000	0,0	-1 110 000	-1 250 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-11 275	-50 000	-20 000	-60,0	-20 000	-20 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 012 187	-232 200	-108 500	-53,3	-235 200	-397 200
VUOSIKATE	9 501 205	10 194 590	14 954 429	46,7	13 217 988	15 907 150
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-13 993 214	-12 731 091	-14 067 617	10,5	-12 920 811	-14 425 765
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 993 214	-12 731 091	-14 067 617	10,5	-12 920 811	-14 425 765
TILIKAUDEN TULOS	-4 492 009	-2 536 501	886 812	-135,0	297 177	1 481 385
POISTOERON MUUTOS	67 208	67 200	67 208	0,0	67 208	67 880
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 424 801	-2 469 301	954 020	-138,6	364 385	1 549 265

LIITE 3

Nokian kaupunki					HTV2	
					TA 2018	TA 2019
Henkilötyövuodet					(oik.)	
TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017			
Konsernipalvelut	241	235	232	230	230	232
Kaupunkikehityspalvelut	103	100	105	110	104	104
Perusturvapalvelut	674	674	632	644	655	670
Sivistyspalvelut	923	925	919	900	920	925
Yhteensä	1941	1934	1888	1884	1910	1932

UUDET TEHTÄVÄT

Palvelualue	Tehtävä	€/2019	€/vuosi	Perustelu
Konserni-palvelut	Tekninen isännöitsijä	46 200	46 200	Kiinteistönhallintajärjestelmän täydentäminen ja ylläpito, ajantasainen tieto kiinteistömassan hallintaan
	Rakennusammattimies	36 000	36 000	Turvataan valmius toteuttaa pienet kunnossapitotoimet omana tuotantona
	Sähkömies	36 000	36 000	Turvataan valmius toteuttaa sähköitä omana työnä, ostopalvelua edullisemmin
Kaupunkikehityspalvelut	Kaavasuunnittelija	50 000	50 000	Lisäresurssin tarve omana työnä toteutettavaan kaavavalmisteluun
Perusturvapalvelut	1 sosiaalihoaja	35 503	35 503	Uusi vakanssi. Ollut hankkeen aikaisena kokeiluna palkkamennoissa jo v.2018. Ennaltaehkäisevään työhön.
	0,5 lääkäri	40 163	40 163	Uusi tehtävä. Lääkäri vastaa Vihnuskodin asukkaiden lääkäripalveluista ja vastaavasti työpanosta vapautuu vastaanottotoimintaan.
	0,5 toimintaterapeutti	20 310	20 310	Uusi vakanssi. Ollut 0,25 osuudella kokeiluna palkkamennoissa jo v.2018. Vakanssi yhteinen varhaiskasvatuksen kanssa.
	1 psykologi	46 893	56 273	Uusi vakanssi. Palvelutarpeen kasvu.
	1 koulukuraattori	22 318	53 563	Uusi vakanssi. Lakisääteisten kuraattoripalveluiden toteutuminen.
	1 sosiaalityöntekijä	52 496	52 496	Uusi vakanssi. Lisääntyneet asiakasmäärät sekä systemisen toimintamallin pilotointi
	11 lähihoitajaa	391 134	397 154	Uudet vakanssit. Oman palvelutuotannon kasvu, kun ymp.vrk. hoivan paikkoja lisää 16-18.
	1 sairaanhoitaja kotihoito	29 698	39 597	Uusi vakanssi. Kotihoidon palvelutarpeen lisääntyminen. Sairaanhoitajan täytetään määräaikaisena 1.4.2019 alkaen.
	0,5 ohjaaja Hempankaari	18 826	18 826	0,5 vakanssin muuttaminen ko-koaikaiseksi